

Price Rs. 3-8-0

Printed by
C. SUBBARAYUDU,
AT THE VASANTA PRESS,
ADYAR, MADRAS

PREFACE

THIS is the first time that the Adyar Library includes a Prakrit work in its series. This edition is based on a palm-leaf Manuscript and also on a transcript kept in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras. It is a matter of great regret to me that Pandit S. Subrahmanya Sastri, who collaborated with me in the edition and who completed the major part of the work, passed away before the book could be published. I record here my sincere gratitude to him for his great help in bringing out this edition. His learning and experience in editing works would have been a very valuable aid to me in preparing the notes and in writing the Introduction, if he had lived to give me his advice and guidance.

In noticing the author's work *Mukundaśataka* in the Introduction on p. xix ff, I had said that the temple is at Irinjalakuda. It is based on a wrong information. The temple is very near my palace, and belongs to my family.

Mr. K. Ramachandra Sarma, who is on the staff of the Library, assisted Pandit Subrahmanya Sastri in preparing the press copy of the text and in reading through the proofs. He prepared the two indices, one

of verses and the other of words, added to this edition. Mr. K. Madhava Krishna Sarma, M.O.L., who was on the staff of the Library and who is now Curator of the Anup Sanskrit Library, Bikaner, also had rendered some help in bringing out this edition when he was in the Library. Mr. H. G. Narahari, M.A., also on the staff of the Library, has helped me in passing the proofs of the Notes and of the Introduction. I express my thanks to all of them for their help which has made my share of the work much easier. I regret that by an oversight, the heading appeared as Usāniruddho on a few pages.

Dr. G. Srinivasa Murti, the Honorary Director of the Library, has always given his usual encouragement in this publication, and the Vasanta Press has spared no pains to keep up their high standard of printing and get up. The responsibility for the delay in issuing this book is entirely mine. I record my gratefulness to the University of Madras, both on behalf of the Adyar Library and on my own behalf, for giving me permission to edit this work for the Adyar Library.

Adyar Library

17th Nov. 1943

C. KUNHAN RAJA

CONTENTS

	PAGE
Preface	v
Introduction	ix
Text :	
Canto 1	1
Canto 2	21
Canto 3	41
Canto 4	58
Index of Verses	83
Index of Words	89
Appendix	125

INTRODUCTION

A SMALL portion of this Prakrit poem was published in the Bulletin of the Adyar Library in May 1941 (Vol. V, part 2). Although the printing of the text was finished some time back, the book could not be issued till now for various reasons. My co-editor Pandit S. Subrahmanya Sastri passed away. He had been examining the manuscripts and passing the proofs through the press. The selection of the readings, the mode of printing Prakrit and similar details were being looked into by him. His demise deprived me of a very valuable source of help in editing the work.

The edition is based on a palm-leaf manuscript belonging to the late Pandit S. Subrahmanya Sastri. The copy in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, too has been utilised for the purpose. The palm-leaf manuscript is written in grantha characters. The writing is quite clear and legible.

The manuscript contains the Prākṛtamañjarī which ends on folio 26 b; this poem begins on folio 27 and ends at the foot of folio 76 a. It ends इति उपानिरुद्धे चतुर्थे सर्गः उपानिरुद्धं समाप्तम्. On the next page there is the concluding matter, in four verses.

The leaves are seven inches long and an inch and a half wide, with an average of eight lines a page and an average of twenty-eight syllables a line. There is a hole on either end of the leaf about two inches from the end and,

as is usual in South Indian Manuscripts, a string is put only in the left side hole, the other hole being left blank. On account of those holes, three lines on each page has only about six syllables less (three syllables at each hole).

The writing is quite legible and clear. The manuscript is in a very good condition; there is only a small damage on one or two leaves, being worm-eaten. There is a blank leaf at either end; but there is no wooden board.

The Prakrit verse is first given and then the Sanskrit *chāyā* is written after that. The verses are numbered at the end of the Sanskrit *chāyā*. In printing, the hyphens were added by my co-editor. The nasals in conjunct consonants are uniformly written as *anusvāra* in the manuscript, and they are written as the corresponding nasal of the class of the following letter in printing. The *anunāsikas* at the ends of many words were also introduced in printing. These three features are not found in the manuscript.

In Grantha and in Malayalam, the double consonants are indicated by a circle preceding it. Usually the circle is placed above the preceding syllable. An *anusvāra* is also similarly written. This gives rise to confusion. Thus one cannot say if the word is सिच or सिच for the Sanskrit सिंह. But in the palm-leaf manuscript utilised for the present edition, the circle is always put *above* the letter if it marks an *anusvāra*, and *after* the letter if it marks the doubling of the following consonant. It is certain that the copy from which the scribe has made this palm-leaf manuscript must have followed this system. The scribe of the present manuscript does not have any intimate familiarity with Prākṛit, and is incapable by himself of keeping up such a distinction consistently.

There are various cases where the script gives rise to confusion, and there are innumerable cases where the scribe

has confused the letters in his original. In many cases one is not sure if there is an $\ddot{\text{z}}$ mark above a consonant or whether it is $\ddot{\text{z}}$. The $\ddot{\text{z}}$ mark is a semi-circle above and if a small loop is made inside in the beginning, it becomes an $\ddot{\text{z}}$ mark. This loop and the small circle to mark *anusvāra* have been confused. There are few cases where the scribe has not confused v and p , which are very similar in Malayalam and Grantha (also in Telugu and Kannada). It must be said that there are very few cases where he has written v or p in its proper place; v is nearly always written as p , and p is nearly always written as v . m and d , z and c , ṇ and ṣ are other pairs where also the scribe makes confusions.

In a few cases, the scribe mistakes a syllable for an identical syllable that comes a little later and misses the middle portion. In some cases, he writes the corresponding letter of the Sanskrit equivalent. There are many cases where the scribe writes a wrong letter and scores it off. Sometimes he has detected the mistake when just starting the wrong syllable, and sometimes he has detected it only after finishing it. He usually scores off the wrong letter. Sometimes he draws a horizontal stroke above the letter. When any letter is omitted, it is inserted below the line, between the letters, where it should appear. From these things, it is evident that the scribe had no intimate familiarity with the language and that he was mechanically reproducing the original. He has taken pains to transcribe correctly, and he has still made many mistakes. I have noted the manuscript features in the appendix. The confusion of v and p is not noticed here, as it is a regular feature. The other frequent confusions, like that between c and z , is not also completely recorded there.

The author of this work, Rāmapāṇivāda is a profound scholar, well-known in Malabar. He has equal command of Sanskrit and Prakrit in writing poems. He presents in his works what may be called Studied Prakrit—Prakrit which he constructs according to the rules of Grammar he has learned. It is not possible to assign his Prakrit to any particular stage in the history of the development of that language. This was the case in Malabar, where Prakrit has always been a static language determined by the rules of Grammar. The great importance of the publication of such Prakrit works lies in revealing a certain phase of the language preserved according to a tradition. It is likely that even when dramas and other works were introduced into such a country, the Prakrit was adapted to what was known as Correct Prakrit. As such one has to be very cautious in assigning a work to any particular age on the basis of the phase of Prakrit represented by manuscripts obtained from that country. This has special reference to the Prakrit of the dramas now very familiar as the works of Bhāsa.

I do not propose to analyse the Prakrit of *Uṣāniruddha*. In the learned Introduction to the publication of his other Prakrit poem, *Kaṃsavaho*, Dr. A. N. Upadhye, its editor has given valuable information about the author's Prakrit in section V (pp. XXXIV—XLVI). There is no need to enter into any discussion on the point here.

The work is divided into four cantos as in *Kaṃsavaho*. Uṣā's dream, Aniruddha being brought to the residence of Uṣā, its detection by her father Bāṇa, his imprisonment and Uṣā's grief thereby form the theme of the first canto. Śrī Kṛṣṇa knows about the fate of his grandson, Aniruddha, and proceeds against Bāṇa; the battle ensues, and Bāṇa's general is defeated; he capitulates and praises Kṛṣṇa. This part of

INTRODUCTION

the story is contained in the second canto. Bāṇa is defeated and Śiva, who was helping Bāṇa, praises Kṛṣṇa. Bāṇa gives away his daughter Uṣā to Aniruddha as his wife, and Kṛṣṇa and his people return to their own city. This is the subject matter of the third canto. The jubilation in Kṛṣṇa's city Dvārāvātī, and the honey-moon of the couple form the theme of the fourth and last canto.

The first canto is in *Upajāti* metre (*Indravajrā* and *Upendravajrā*). The last verse is in *Puṣpītāgrā*. The second canto is in *Viyoginī* metre, up to 66 verses. Then there is a change of metre as follows :

- 67. *Mālinī* (15).
- 68. *Prthvī* (17).
- 69. *Mañjubhāṣiṇī* (13).
- 70. *Rucirā* (13).
- 71. *Sārdūlavikrīḍita* (19).
- 72. *Mandākrāntā* (17).
- 73. *Mālinī* (15).

In the third canto the metre is *Puṣpītāgrā*. In the end there is one verse in *Sragdharā*, and another in *Drutavilambita*. The last canto is in *Anuṣṭup* up to verse 72. Then the metres are as follows :

- 73. *Sārdūlavikrīḍita* (19).
- 74—77. *Vasantaṭilaka* (14).
- 78. *Mālinī* (15).
- 79. *Vasantaṭilaka* (14).
- 80. *Prthvī* (17).
- 81. *Harinī* (17).
- 82. *Sārdūlavikrīḍita* (19).

Prof. A. N. Upadhye of Kolhapur has printed the text of this poem in the Journal of the Bombay University for 1941

(Vol. X). He has made use of a transcript prepared from the copy of the work in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, which itself is a transcript from a Manuscript in Malayalam characters. Since he has noted all the features of that Manuscript in his publication, I do not propose to include it here. It will be noted that the concluding verses in the second canto are missing there. Dr. Upadhye has detected the gap; the gap is filled up by the Manuscript utilised in the present edition. The only portion which could not be filled up is the gap of the second half of verse 72 in the last canto. It must be admitted here that without the copy in the Government Oriental Manuscripts Library, Madras, it would not have been possible to bring out this edition, since in the palm-leaf Manuscript utilised, many portions are omitted through the carelessness of the scribe.

Another additional portion available in the palm-leaf Manuscript utilised in this edition is the group of the four concluding verses. They are added after the statement उषानिरुद्धः समाप्तः । But it is by the same scribe who wrote the Manuscript. Thus it must have been genuine, copied from the original and not a later addition or something added, based upon any tradition about this poem being Rāmapāṇivāda's work. The first of these verses definitely assigns the work to Rāmapāṇivāda. The verse is (in Sanskrit *chāyā*) :

काव्यं प्राकृतरूपं घटितमिदं रामपाणिवादेन ।

प्राकृतमागौडगाधो येन सुखं भवेद्वाचनम् ॥

Rāmapāṇivāda is a little-known author, although something about him is now made known to such persons who can understand Malayālam. But he is an author who deserves to be known better. He is one of the few recent authors (being only less than two centuries old, he can be called

recent) who keeps up the tradition of Sanskrit poetry, who can write easy, elegant Sanskrit and Prakrit, who is a great grammarian, who can narrate a story in a very attractive way, who is very happy in his descriptions and who, though following classical style and conventions, is at the same time quite independent and original in his presentation.

Dr. Upadhye has given a list of his works in the introduction to his edition of the *Kaṁsavaho*; a fuller list is given in the edition of Rāmapāṇivāda's *Rāghaviya* in the Trivandrum Sanskrit Series as No. 146. Prof. K. Rama Pisharoti too has dealt with the point in the introduction to his edition of the poem called *Uttararāmacarita* published from the Balamanorama Press, Madras in 1934.

Rāmapāṇivāda was a great scholar and poet, who was a great favourite in the courts of many kings in Malabar at that time, and also in the house of some local chieftains. He mentions these facts in some of his works. It is only from these statements of the author himself that we can get some information about him.

There is a small Sanskrit drama called *Candrikā Vithi*. In the Prologue he says that it was written on the occasion of the "sivarātri" festival at the Triparangode temple in Malabar, which is situated about five miles to the south of the Tīrur Railway Station on the South Indian Railway line to Mangalore, 388 miles from Madras. The following is from the Prologue :

अद्य खलु प्रकाशराज्यप्रकाशभूतस्य प्रतापविवेकविद्याविशेषशालिनः
श्रीवीररायमहाराजस्याज्ञया श्रीपरक्रोडनामक्षेत्रमधिवसतः शूलाप्रकीर्तितकीनाशस्य
भगवतः श्रीपरमेश्वरस्य माघकृष्णचतुर्दशीमहोत्सवप्रसङ्गेन संगतायामस्यां
परिषदि मङ्गलप्राग्भास्त्वयेन रामपाणिवादेन विरचितां चन्द्रिकां नाम वीथिका-
मभिनेतुमभिलषामः ।

The Prakāsarājya is the kingdom called Veṭṭattunād in Malabar. The name of the temple, the name of the festival and the name of the author with his village are given here. The MS. is available in the collection at Trivandrum.

Another *Vithi* written by him is called *Līlāvatī*. It was written at Ampalapuzha in Travancore (at that time a separate and independent kingdom). I quote a portion from the Prologue where the necessary information is available :

सूत्रधारः—

आज्ञापितोऽस्मि निखिलशास्त्रपुराणनाटकप्रपञ्चसततपरिशीलनविशदान्तरात्मनो नित्यसंनिदधदम्बरधुनीनाथपरिचरणपरायणस्य महीराजदेवनारायणस्य पादपद्मोपजीविना महीसुरसमाजेन यथा—भो रङ्गदीप

अभिनवपदबन्धबन्धुरार्थमभिनव कामपि वीधिकामुदाराम् ।

शुचिरसमधुराणि या विभर्ति प्रचुरविचित्रतराणि चेष्टितानि ॥

इति । तद्यावद्गृहिणीमाहूय सङ्गीतकमनुतिष्ठामि
आर्ये ननु तादृशविशिष्टगुणा लीलावती नाम वीथी मदधीनैव । श्रूयताम् । अस्ति मङ्गलप्रामवास्तव्यस्य राघवपाणिघस्य भागिनेयो रामो नाम पाणिवादः ।

नटी—यः पुराणमहीसुरवरिष्ठस्य प्रियमित्रमिति श्रूयते ।

सूत्रः—स किल कविः प्रबन्धोपक्रमे तावदित्थमभिहितवान्—

किंच—

नित्यं नृत्यति यस्य नाम रसनारङ्गे स्वयं भारती

चित्ते यस्य च भासते सुरधुनीनाथो रथाङ्गायुधः ।

यं भूयो बहुमन्यते नरपतिः श्रीदेवनारायणः

सोऽयं मे हृदये चकास्तु सततं भूदेवचूडामणिः ॥

Here *Ambaradhunī* and *Suradhunī* refer to Ampalapuzha. *Devanārāyaṇa* is the Title which the kings of Ampalapuzha assumed. The poet's uncle is mentioned as Rāghava. The

Purāṇamahīsuravarīṣṭha mentioned by the Naṭī must be a learned Brahmin in the court of the king, and the Brahmin mentioned in the last verse must be his teacher Nārāyaṇa Bhaṭṭa, of whom more detailed mention will be made later.

In a *Prahasana* called the *Madanaketucarita*, the author says that it was written for being shown in a Raṅganātha temple, whose identity cannot be fixed now. The Prologue mentions Rāmapāṇivāda of Maṅgalagrāma as the author.

मङ्गलग्रामवास्तव्येन रामपाणिवादेन विरचितं मदनकेतुचरितं नाम प्रहसन-
मस्मद्वशे वर्तते ।

In the conclusion of the work is seen the verse :

श्रीनारायणगुरवश्चरणशुषे रामपाणिवादाय ।
प्रदिशन्तु शान्तमतयः प्रतिभां विद्वत्समासेव्याम् ॥

Here his teacher Nārāyaṇa Bhaṭṭa is definitely mentioned.

A drama called *Sītārāghava* was written by him at Trivandrum during the reign of King Mārtāṇḍa Varma who is the maker of modern Travancore. He conquered all the neighbouring countries including Ampalapuzha. This is the only evidence from which the date of the author can be fixed, since the date of King Mārtāṇḍa Varma is known definitely. The following is from the Prologue :

श्रीनारायणभट्टपादकरुणापीयूषगण्डूषणा-
दिष्टां पुष्टिमुपैति यस्य कविताकल्पद्रुवीजाङ्कुरः ।
रामो नाम स पाणिवादकुलजस्तस्य प्रभूतं फलं
सीताराघवनाटकाभिधमिमं सम्यार्थमभ्यानयम् ॥
स्यानन्दुराभिधाने महितमहिमनि क्षीरवारान्निधाने
तल्पे सर्पेशरूपे रुचिमति पतगार्धीशयानः शयानः ।
आधाता वाञ्छितानामवनिवलभिदा वधिभूपालनाम्ना-
माम्नापज्ञापकेन स्फुटमिह विलसत्यात्मना पद्मनाभः ॥

अधिस्थानन्दूरं जयति जगतीपालनपरं
 परं ज्योतिः शीतशुतिषवलशेषाद्दिशयनम् ।
 यदन्तः संतन्वन्नखिलनृपतीनां न तु परं
 सुराणामप्युच्चैरधिवसति मार्ताण्डनृपतिः ॥

.

तत्र तावत्स्वदुपन्यस्ताधिकगुणगणसम्पन्नेन वैकुण्ठतोऽप्यतिशयरमणीयतत्त-
 न्नव्यद्रव्यसंपूरितस्यानन्दूरमन्दिरेण सर्वात्मना पद्मनाभसमर्पितसमस्तनिज्विमवेन
 सर्वसामन्तकुलमुकुटमणिमरीचिवीचिनीराजितचरणकमलेन इदानींतनेन राज्ञा वञ्चि-
 मार्तण्डेन सकलदिगन्तेभ्यः समाहूय समधिप्रापितानां समधीतवेदशास्त्राणां
 सरसकाव्यरसमज्जनोन्मज्जनसज्जनभूयिष्ठानां ब्राह्मणवरिष्ठानामतिगरिष्ठां गोष्ठी-
 मपहाय ह्य नामेदमभिनेतव्यम् ।

The Syānandūra is Trivandrum. After King Mārtāṇḍa Varma conquered the neighbouring kingdoms, he dedicated his kingdom and his entire worldly possessions to Padma-nābhasvāmin of the Trivandrum temple, and started the Institution called "*Murajapa*" which continues even today. It is a festival held once in six years when all the Vaidic Brahmins assemble, and recite the Veda seven times in fifty-six days (one *aṣṭaka* per day). The first was held in 1755-56 A.D., and it comes off in the months of November, December and January. The mention of the assembly of learned Brahmins must refer to this festival. It must be the first festival, since King Mārtāṇḍa Varma died before the second, two years after the first festival. Expressions like

श्रीनारायणमहृपादकरुणापीयूषगण्डूपात् ।

appear in other works of the author and in many manuscripts of his various works we have statements like

श्रीनारायणमहृपादगुरुवाशम्पां नमो भवतु ।

as in the *Uṣṇiruddho* manuscript utilised for this edition.

Another work of his which gives information about the author is a poem called *Viṣṇuvilāsa*. This was written at the instance of Paliyath Accan, a wealthy chieftain in the Cochin State. The following verses are from the beginning of the work where some information is available.

चकास्ति चूर्णीसरितस्तटे शुभे निकेतनं यस्य जयन्तमङ्गलम् ।
सनातनश्चेतसि नः प्रकाशतां स नारसिंहं वपुरास्थितो हरिः ॥

करोतु नारायणभट्टदेशिकप्रसादनिर्दोषतुषारदीधितिः ।
मदन्तरिन्दूपलमुक्तिमाधुरीद्वरीपरिष्वन्दितयातिसुन्दरम् ॥

The Cūrṇī is the Alwaye river, and Jayantamaṅgala is the present Chennamangalam where there is the Narasimha temple, and the family residence of Paliyath Accan. At the end of the work appears the verse :

श्रीमद्रामकुबेरनामसुमतिश्रीपालियश्रीपति-
प्रीतिस्फीततमोद्यमेन कलितं केनापि नानारसम् ।
काव्यं विष्णुविलासनाम कमलाजनेः कथावर्णनं
पूर्णं हन्त जयन्तमङ्गलमहाविष्णोः कृपानुप्रहात ॥

Here the name of Paliyath Accan is given, viz., Rāma Kubera. In the Introductory verses, the name of his teacher Nārayana Bhaṭṭa too has been mentioned.

Still another work of his which I have to introduce here is the *Mukunda-sataka*, about the deity at Irinjalakuda Temple in the Cochin State. The text specifically mentions the author; the author's identity is also known from the commentary written by one who was educated along with the author. The commentary has the following introductory verses :

श्रीमन्सुकुन्दचरणाम्बुजमक्तिमारनिर्दिनिर्मलमनोमणिदर्पणस्य ।
रामाह्वयस्य सुकवेर्वदनादुदीर्णं मुख्यं मुकुन्दशतकं जयतीह लोके ॥

कविसहृदयताया वाञ्छया भ्रान्तचेताः

कथमपि विवरीतुं स्तोत्रमिच्छुस्तदीयम्।

अलसमतिरिहाहं हास्यतां यामि को वा

विमृशति गुणदोषानात्मनो मूढचेताः ॥

सतीर्थ्यतामात्रनिरूढगर्वसंभावितैतत्कविसाहृदयः ।

स्तोत्रं तदीयं विवृणोमि मोहात् सन्तः क्षमन्तामतिचापलं मे ॥

Here the commentary mentions the poet as merely some one named Rāma. But the following is the beginning of the commentary proper.

इह खलु सकलविद्वज्जनमौलिमाणिक्यभूतश्रीनारायणभट्टपादपादार-
विन्दयुगलपांसुपटलीमरीमृज्यमानमतिमयमणिदर्पणप्रतिबिम्बिताशेषागमनिगमसा-
धैपरमार्थसारः मार्दङ्गिकवंशीमुक्तामणिः रामनामा कविः etc.

Here the author is definitely mentioned as Rāmapānivāda (=mārdaṅgika), the disciple of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. In the concluding verses of the poem, some information about the author is available.

नत्वा मुकुन्दपुराणमशेषनाथं

नारायणं नतजनापरपारिजातम्।

एतन्मुकुन्दशतकं पठति प्रभाते

योऽसौ समेष्यति मुकुन्दपदारविन्दम् ॥

श्रीनारायणभट्टपादगुरुपादानां प्रसादोदया-

दानन्दाय सतां मुकुन्दशतकं रामेण यन्निर्मितम् ।

गोविन्दस्य मुकुन्दमन्दिरपतेः श्रीपादसेसेविनः

स्तोत्रं तत्खलु रामवर्मनृपतेर्वोभूयतां भूतये ॥

श्रीरामवर्मनृपतिर्मतिमान् यदार्यश्रीकण्ठवंशकण्ठशाम्बुविपूर्णचन्द्रः ।

केनापि कामदमचांकरद्रीदृशं तन्मौकुन्दमस्तु शतकं जगतां हिताय ॥

The commentary on this last verse is :

आर्यश्रीकण्ठवंशकलशाम्बुधिपूर्णचन्द्रः श्रीरामवर्मनृपतिः कामदमीदृशं
यत् केनापि अचीकरत् तत् मौकुन्दं शतकं जगतां हितायास्तु इत्यन्वयः etc.

The Temple of Mukunda is the Temple at Irinjalakuda in the Cochin State. The author gives his name as Rāma. The King Ārya S'rikanṭha Rāma Varma is a member of my own family. Ārya S'rikanṭha is the Title which the senior Raja of the family assumes, and Rāma Varma is his personal name. There is another verse at the close from which the author is known to be a Pāpivāda, besides his name being Rāma. The verse is :

मुकुन्दपुरवासिनो मुररिपोः प्रसादार्थिनो
मुकुन्दशतकं कृतं किमपि पाणिवादेन यत् ।
तदेतदनुवासरं पठति यः स विद्यां त्रियं
यशश्च समवाप्नुयादपिच मुक्तिमन्ते शुभाम् ॥

This last verse is supplied to me by Mahakavi Rao Sahib Ulloor S. Paramesvara Aiyar of Trivandrum.

From this poem it is found that the author was patronised by King Āryas'rikanṭha Rāma Varma also. Thus it is found that Rāmapāpivāda was a favourite in the courts of the King of Veṭṭathunāḍ, King Āryas'rikanṭha Rāma Varma (of my own family), King of Ampalapuzha and King Mārtāṇḍa Varma of Trivandrum, and also in the house of the chieftain Pāliyath Accan. This much is known about him. His teacher is also definitely known as Nārāyaṇa Bhaṭṭa. He had an uncle named Rāghava, who was also a great scholar. It is the mention of King Mārtāṇḍa Varma of Trivandrum that settles the time of the author as the second and third quarters of the eighteenth century. (The King died 1757-58 A.D.)

From the mention of Nārāyaṇa Bhaṭṭa as the teacher, there was once a surmise that he was a disciple of Nārāyaṇa Bhaṭṭa the author of *Nārāyaṇīya*, *Prakriyāsarvasva*, *Mānameyodaya* and a number of Kāvyaś. But the mention of King Mārtāṇḍa Varma settles the point quite definitely.

I would not have mentioned anything more about Rāmapāṇivāda but for the fact that Dr. A. N. Upadhye introduced the subject of his identity with a well-known Malayalam poet of the same period, and that Dr. L. A. Ravi Varma has dealt with the point in detail in the introduction to his edition of Rāmapāṇivāda's *Rāghaviya* in the Trivandrum Sanskrit Series as No. 146. Here the learned editor has attempted to show that Rāmapāṇivāda is identical with the well-known Malayalam poet Kuñcan Nambiyar.

The only definite point of agreement between the two is that both belonged to the Nambiyar community (Pāṇivāda or Pāṇigha or Mārdaṅgika), and that both of them have been in the courts of the King of Ampalapuzha and King Mārtāṇḍa Varma of Trivandrum. So they were contemporaries and had lived together in the same place at more or less the same time. The real name of the Malayalam poet Kuñcan Nambiyār is not known. The Travancore State records give the name only as Kuñcan, evidently a pet name.

I propose to take the points as they are given by Dr. L. A. Ravivarma in the introduction of the edition of the *Rāghaviya* in the Trivandrum Sanskrit and examine them carefully. There are nine points raised, and I take them in that same order.

1. The point here is that "Malayalam works ascribed by tradition and general consent of scholars to Kuñcan have been found to contain Colophons indicating them to be the works of Rāmapāṇivāda".

Here I must state that such works as have the colophons giving the name of the author as Rāmapāṇivāda have not been *proved* to be the works of Kuṇcan. Neither tradition nor general consent of scholars is a proof for the identity of Kuṇcan with the author of works assigned by colophons to one Rāmapāṇivāda. When we speak of the Malayalam poet Kuṇcan, we mean the author of a particular variety of Malayalam poem called Tuḷḷal. Nearly 60 Tuḷḷal works have (according to this Introduction, p. 19) to be assigned to Kuṇcan. But tradition has a tendency to assign every Tuḷḷal to Kuṇcan just as Malayalam tradition assigned some of the Malayalam Kiḷippāṭṭus (which are now found assigned by colophons to Rāmapāṇivāda) to Ezhuttassan, who started the variety of poem called Kiḷippāṭṭu. No one has analysed the Tuḷḷals and ascertained the real authorship of those poems definitely. Yet we have to assign a large number of these 60 Tuḷḷals to some one single author who has started this variety of poem in Malayalam, and it is this author whom we call Kuṇcan. The Introduction does not reveal a speck of evidence to show that any Tuḷḷal work is assigned by colophons to Rāmapāṇivāda. The point about colophons is raised again as no. vii, and will be considered there. So the only point decided here is that "*no Manuscript of any sort has yet been found to contain colophons or other indications attributing the work to an author by name Kuṇcan.*" But it passes one's imagination how the absence of colophons in the case of Tuḷḷals can be a basis for ascribing the Tuḷḷals to the author of non-Tuḷḷal works assigned by colophons to Rāmapāṇivāda. From the point of view of research evidence, the absence of colophons in the case of one set of literature and the presence of colophons in the case of another set can, if anything, only show that

the two sets belong to two distinct authors. How could otherwise there be such a studious avoidance of colophons in the case of one set ?

II. The point is that since in the *Sitārāghavanāṭaka* King Mārtāṇḍa Varma of Trivandrum is mentioned, he must have been the poet's patron. There are records to show that the king had rewarded and honoured Kuñcan on various occasions and in various ways ; but there is no record about a Rāmapāṇivāda. If Rāmapāṇivāda had been in the king's court, he could not have been ignored. So the person honoured must be identical with Rāmapāṇivāda.

There is nothing to show that Rāmapāṇivāda had stayed in Mārtāṇḍa Varma's court like Kuñcan. He was only a casual visitor there on a ceremonial occasion like the *Murajapam*, just as Rāmapāṇivāda had visited the courts of the King of Ampalapuzha, Ārya Śrīkaṇṭha Rāma Varma and the King of Veṭṭathunāḍ, while Kuñcan is not known to have been a favourite of any King other than the King of Ampalapuzha at first, and later of the King of Trivandrum when this latter subdued and annexed the former kingdom. No Tullal gives evidence of patronage by the other kings of Malabar who had patronised the poet Rāmapāṇivāda. So the presence of records about Kuñcan in Trivandrum is quite understandable, and the absence of the name of Rāmapāṇivāda from Travancore is equally understandable. The contention that "if there was another Nambiyār, a Sanskrit poet of the order of Rāmapāṇivāda at the same court (i.e. the court of the Kings of Trivandrum), it is very unlikely that he was passed over by the royal patrons", and that "as such the complete absence of any record in respect of Rāmapāṇivāda or Rāman Nambiyār and the presence of some in the name of Kuñcan Nambiyār strongly point to the probability that both names

meant one and the same individual," is based on a baseless premise that Rāmapāṇivāda was living in that court under royal patronage.

III. The tradition about the building of a Balimaṇḍapa has not been accepted by any scholar. As long ago as 1928, Mahakavi Rao Sahib Ulloor S. Paramesvara Aiyar has written in his article on Rāmpāṇivāda (included in his *Vijñāna-dīpikā*) that the Rama mentioned in the inscription on this Bali-
maṇḍapa is quite a different person.

IV. The next point is that while Kuñcan was known well in Malabar, the name Rāmapāṇivāda was quite unknown till recently. But this does not mean anything. Since his works were known only recently, his name too came into prominence only at that time.

V. Sanskrit *Prabandhas* like *Kāliyāmardana*, *Kaṁsa-vadha*, *Govardhanoddhāra* etc. are found to have been the works of Kuñcan Nambiyar of Tullal fame. This is the next point. But this only shows, if credence is to be given to such a tradition, that Kuñcan had written Sanskrit works. If the colophons assign them to Rāmapāṇivāda, either there is a confusion of authorship or the tradition may be wrong, or at best Kuñcan too had the name Rāma.

VI. The next point is that both Rāmapāṇivāda and Kuñcan had the same royal patrons, namely, the King of Ampalapuzha at first and the King of Trivandrum later. But it has already been shown that while Kuñcan had no other patron, Rāmapāṇivāda had many more. All that is proved is that both were known in the same royal courts during the reign of the same kings.

VII. This point is about colophons of Malayalam works assigning them to Rāmapāṇivāda. When we speak of Kuñcan, we speak of the author of the Tullals first and

foremost. Not a single Tuḷḷal is found to have a colophon. The works with colophons may be assigned to one Rāmapāṇivāda on the strength of the colophons. But until the identity of the author of the Malayalam works having colophons with the author of the Tuḷḷals (which have no colophons) is established, and until also the identity of the Rāmapāṇivāda who, on the basis of the colophons, wrote the Malayalam works, with Rāmapāṇivāda the Sanskrit poet is also established, these colophons prove nothing. The date of the Rāmapāṇivāda mentioned in the colophons to Malayalam works has yet to be established. There can be any number of persons belonging to the Nambiyār caste and bearing the name of Rāma. The colophons prove nothing in regard to such an identity.

VIII. The similarity of ideas among the three sets of works—the Sanskrit works, the Tuḷḷal works in Malayalam, and the non-Tuḷḷal works in Malayalam bearing colophons, do not prove any identity of authorship. If we proceed in this way, there is no identity which cannot be proved. When it is known that Kuṇcan in his Tuḷḷals has adapted a large number of Sanskrit works, namely, *Naiṣadha*, *Bhoja-campū*, *Māgha*, and various dramas, why should an identity or similarity in ideas between Rāmapāṇivāda's Sanskrit works and Kuṇcan's Tuḷḷals prove identity of authorship? Kuṇcan could well have adapted passages from the works of another member of his community into his own Malayalam ballads, along with passages from earlier Sanskrit works. All that this can prove is that Kuṇcan was a Junior contemporary of Rāmapāṇivāda, who was known even in his life-time as a great scholar and poet, and whose works were very familiar to him.

IX. This point is about the similarity of *S'abdalanikāra* between the Sanskrit and Prakrit works of Rāmapāṇivāda and

the Malayalam works of Kuñcan. This is no better than the previous point.

Thus on close examination it can be seen that none of the nine points prove anything definite. A number of doubts and conjectures put together cannot result in a certainty. What counts is not the number of inconclusive data, but the inherent value of the evidences. All that has been shown on the strength of the nine points is that there are the authors of three sets of literature to be investigated, namely, (1) the Sanskrit and Prakrit works (known to have been written by one Rāmapāṇivāda), (2) Tuḷḷal works in Malayalam (known to have been written by an author who is familiarly called Kuñcan), and (3) some non-Tuḷḷal Malayalam works (popularly assigned to Kuñcan, but some of which are assigned by colophons to Rāmapāṇivāda). Now, the identity of (1) and (3) is based on mere identity of name, and the identity of (2) and (3) rests purely on popular notions. Until these two identities are established, the identity of (1) and (2) *i.e.* of Rāmapāṇivāda and Kuñcan (who has written the Tuḷḷals) cannot be proved.

After having assembled together a few "may's" and "perhaps's," and feeling satisfied that they constitute an "is," the editor of *Rāghaviya* in the Trivandrum Sanskrit Series raises three objections against the identity of Rāmapāṇivāda and Kuñcan. They are objections raised up by himself. If they were the real and sole objections, then the replies given there are enough to silence the objections. But the real objections are far remote from what have been enumerated there, and are of a far more serious nature.

I have already stated that two identities have to be established before Rāmapāṇivāda can be identified with

Kuñcan of Tullal works. For the sake of convenience I will designate the three persons as follows :

(1) Sanskrit Rāma who is the Rāmapāṇivāda, the author of the Sanskrit and Prakrit works.

(2) Kuñcan who has written the Tullals, and

(3) Malayalam Rāma who has written the non-Tullal Malayalam works.

This will make my treatment much easier.

Of these three, I have to take up the last now, since practically nothing has been said about him except that the colophons assign the works to a Rāmapāṇivāda. One of them is a poem in what is called *Maṇipravāḷam* style (combination of pure Sanskrit and Malayalam) in Sanskrit metres. It is in twelve cantos. At the end of the first canto there is the verse :

रामेण पाणिवादेन रचिते मिश्रसंस्कृते ।

श्रीकृष्णचरिते काव्ये मुतलसर्गः समापितः ॥

“Mutal” means “first” in Malayalam. At the end of the work is found :

श्रीमन्महीसुरकुलोत्तमशिष्यभावात्

संसिद्धसर्वपुरुषार्थ (कृतार्थ) चेताः ।

निश्शेषभूमिसुरपादसरोजसेवी

भाषाप्रबन्धमकरोदिह पाणिवादः ॥

This colophon is not found in all the Manuscripts. Further the way in which the Sanskrit Rāma refers to his teacher Nārāyaṇa Bhaṭṭa may be contrasted with the first line of this concluding colophon.

In a work called *Pañcatantra* there is the colophon :

पञ्चतन्त्रं नीतिशास्त्रं भाषया संनिवेशितम् ।

रामेण पाणिवादेन बालानां बोधहेतवे ॥

And in a manuscript of another work called *S'ivapurāṇa* there is the colophon :

इति रामपाणि(वाद)विरचिते शिवपुराणे सिंहध्वजकथा समाप्ता ।

and

सकलगुणविशेषमासुराणां सपदि सभां प्रणिपत्य भूसुराणाम् ।

रसिकजनमनोहरं प्रबन्धं रचयति संप्रति रामपाणिवादः ॥

I see no similarity between this and the conclusion of the Sanskrit Rāma's *Rāghaviya*, which is as follows :

कर्णानन्दं कलुषशमनं कामदं वामदेव-

प्रीतेरेकं करणमुचितं कारणं सम्पदां च ।

दीर्घायुष्यं किमिह बहुना सर्वदा सर्वदं वः

श्रेयो देयादनुपममिदं राघवीयं चरित्रम् ॥

श्रीनारायणमृपादगुरुपादानां प्रसादोदया-

देतत् किञ्चन राघवीयमिति यत् काव्यं कृतं केनचित् ।

अप्रज्ञत्ववशादमुष्य महतो रामायणाम्मोनिधे-

रक्षोभ्यत्वञ्जलाच्च तत्र सुलभो दोषो बुधैः क्षम्यताम् ॥

रामेण पाणिवादेन रचितं हि यथामति ।

राघवीयं महाकाव्यं बालव्युत्पत्तिलब्धये ॥

Yet, as between these two sets of concluding verses the editor of the Trivandrum Sanskrit Series says : "It may be noted that this colophon (from the Malayalam Rāma) is very like the one found at the end of *Rāghaviya*."

The *Ekādasīmāhātmya* too has the colophon :

रामेण पाणिवादेन मङ्गलप्रामवातिना ।

रुक्माङ्गदस्य चरितं रचितं गीतबन्धनम् ॥

Here the Malayalam Rāma is stated to belong to Maṅgalagrāma to which place the Sanskrit Rāma also belongs. Thus we arrive at an identity of name, caste, and village.

In a manuscript of the *Nalacarita* there is the date of 1763-64 A.D. (Malayalam Era 939). But *Nalacarita* is not known, even through a colophon, to belong to this Malayalam Rāma. Even if it belonged to him, all that it shows is that these Malayalam non-Tuḷḷal works were written before 1763-64 A.D.

It is a very unsatisfactory procedure to establish conclusions on the basis of a stray colophon. In Malayalam there is no tradition of adding a colophon at the ends of works and sections of works, as in Sanskrit. Such colophons are found only in the case of Sanskrit works in Malabar. That is the reason for the prevalence of such a great uncertainty in regard to authors in Malayalam. There is practically no work of importance in Malayalam for which the author has been definitely fixed. Ezhuttassan, one of the greatest of Malayalam authors, is merely a name. The exact works written by him have also not been properly ascertained.

Under such circumstances the appearance of a stray colophon in a particular Manuscript of any Malayalam work should only raise a suspicion about the authenticity of the colophon, rather than that it should form the basis for ascertaining the authorship of the work. The colophon appears only in one Manuscript and that, in the case of only a very few works. One cannot, as such, assert that these colophons are genuine, going back to the time of the author.

Two of these works assigned to the Malayalam Rāma are known to have been written at the instance of a chieftain called Manakkoṭ Accan. Thus in a paper contributed to the Quarterly Journal of the Pan-Kerala Literary Academy (vol. xi, pt. 1 for Malayalam Era, 1118=1942-43 A.D.), Mahākavi Rao Sahib Ulloor S. Paramesvara Aiyar of Trivandrum quotes a large number of passages where the works

are stated to have been written at the instance of this chieftain, named Bālarāma ; from some statements it is found that Bālarāma was the junior member of the chieftain's family. The two works written under the patronage of this chieftain are *S'ivapurāṇa* and the *Ekādāsimāhātmya*. A manuscript of *S'ivapurāṇa* is known to have been transcribed in 1770-71 A.D.

Now the chieftain known as Manakkoṭ Accan flourished only until 1739-40 A.D. when, being a rebel, his property was confiscated by the King of Cochin. So we must assign the *S'ivapurāṇa* and the *Ekādāsimāhātmya* of the Malayalam Rāma to a period earlier than 1739-40 A.D.

Neither the Sanskrit Rāma nor Kuñcan mentions Manakkoṭ Accan. The Malayalam Rāma does not mention either Nārāyaṇabhaṭṭa, the teacher of the Sanskrit Rāma, or Rāghava, the uncle of the Sanskrit Rāma. No work of the Malayalam Rāma mentions the kings, chieftains and temples mentioned by the Sanskrit Rāma.

Kuñcan mentions two of his teachers, namely, Droṇampillai (a Brahmin) and Nandikkāṭ Bālaravi. Neither of them is mentioned by the two Rāma's—Sanskrit and Malayalam. Thus the teacher's name and the uncle's name, which is a very valuable evidence for identity of authors go against the identity of any two among the three.

Since Kuñcan wrote his Tullals in Ampalapuzha, we have to assume, if he is identical with the Malayalam Rāma, that he left for Ampalapuzha after the fall of the Malayalam Rāma's patron—the Manakkoṭ Accan, and started writing the Tullals. There is no doubt that the poet has received his inspiration to write Tullals from the Cākkyār Koottu of Malabar. He must have been associated with this institution long before he went to Ampalapuzha. Why did he not write a

single Tullal before he went there? If he had done so, and if he had returned to the northern parts of Malabar where live Manakkot Accan, King of Veṭṭathunāṭ, King Ārya S'rikanṭha Rāma Varma and others, how is it that he never wrote Tullals during these northern visits?

The first Tullal does not seem, from its language, ideas etc. as later than the non-Tullal Malayalam works. Thus both the Rāmas—Sanskrit and Malayalam—seem to be elder contemporaries of Kuñcan. Kuñcan's poetry was considerably influenced by the works of these two Rāmas, belonging to the same community as himself.

In the case of Kuñcan's Tullals, one can say that a few of them were written before A.D. 1747-48, the year in which the King of Trivandrum defeated the King of Ampalapuzha and annexed his territory, and his bright period was in the court of the King of Trivandrum. In A.D. 1755, when the Sanskrit Rāma wrote his Sītārāghava in Trivandrum, he must have been an elderly man. The Malayalam Rāma had written many of his important works before A.D. 1739-40 when his patron fell before the might of the King of Cochin against whom he rebelled.

Thus, from the evidences available, the only conclusion possible is that Rāmapāṇivāda, the author of the Uśāniruddha is different from the author of the Malayalam works with whom attempts have been made to identify him. Even in the matter of the Malayalam works that have been introduced into this topic, we have to consider two distinct authors. But this latter point is of interest only in considering the history of Malayalam Literature.

उ सा णि रुद्धं

पढमो सग्गो

सिरि-गण-वड्ढणो णमो

अगीगणपतये नमः

॥ अ-विग्घं होदु ॥

॥ अविघ्नं भवतु ॥

भइस्स वो भत्ति-उणळ्ळिआणं भवेज्ज णिच्चं मअवं गणेसो ।

दाणेण जो पीणइ माणसाइं वणीवआणं व महु-च्चआणं ॥

भद्राय वो भक्तिगुणाश्रिताना भवेन्नित्यं भगवान्गणेशः ।

दानेन यः प्रीणयति मानसानि वनीपकानामिव मधुवतानाम् ॥ १ ॥

अ-वोह-णिदा-विह्ळो वि व्ळोओ जिस्से पसाए सइ संपबुद्धो ।

सन्धन्ददो वज्झइ कच्च-गुम्भं चित्तम्मि णो भासउ भारई सा ॥

अवोपनिद्राविहलोऽपि लोको यस्याः प्रसादे सति संपबुद्धः ।

स्वच्छन्दतो यध्नाति काव्यगुम्भं चित्ते नो भासतां भारती सा ॥ २ ॥

संभोअ-सिङ्गार-रस-ण्डिट्ठं सअं व संभाविअ दंसअन्तं ।
एकम्मि गत्ते ठिअमेक-भावं जं किं पि दिव्वं मिहुणं णमामि ॥

संभोगशृङ्गाररसप्रतिष्ठां स्वयमिव संभाव्य दर्शयत् ।
एकस्मिन्नात्रे स्थितमेकमावं यत्किमपि दिव्यं मिथुनं नमामि ॥ ३ ॥

भिज्जन्त-देचिन्द-भुअन्तराणं स-ळोहिआ जस्स णहाणँ सोहा ।
संज्ञाणुळ्ळिद्धं परिहोइ जोण्हं स णो मणो वच्चइ मच्च-सिद्धो ॥

भिद्यमानदैत्येन्द्रभुजान्तराणां सलोहिता यस्य नखानां शोभा ।
संध्यानुस्पृष्टां परिभवति ज्योत्स्नां स नो मनो व्रजतु मर्त्यसिंहः ॥ ४ ॥

साहिच्च-संताण-ळअड्कुराणं बीआइँ कारुण्ण-जळुक्खिआइँ ।
गुरुणँ पाअम्मुअ-चुम्बिआइँ रआइँ सीसेण समुप्फुसामि ॥

साहित्यसंतानलताङ्कुराणां बीजानि कारुण्यजलोक्षितानि ।
गुरुणां पादाम्बुजचुम्बितानि रजांसि शीर्षेण संस्पृशामि ॥ ५ ॥

अत्यावबोद्धिम्पि पदाण-भूदे गोणत्तणेणोवअरन्ति सदा ।
ते सकआ वा उण पाअडा वा बुहाणँ को तत्थ विसेस-सङ्गो ॥

अर्थावबोधे प्रधानभूते गौणत्वेनोपचरन्ति शब्दाः ।
ते संमृता वा पुनः प्राकृता वा बुधानां कस्तत्र विशेषसङ्गः ॥ ६ ॥

ण मच्छरो होस्तइ मारिसेसुं महा-मईणं मज्जवञ्जएसुं ।

✓ णदन्तएसुं णवरं घणेसुं णदन्ति सिङ्घा ण उ ददुरेसुं ॥

न मत्सरो भविष्यति मादृशेषु महामतीनां मृदुप्रज्ञेषु ।

नर्दत्सु केवलं घनेषु नर्दन्ति सिंहा न तु ददुरेषु ॥ ७ ॥

उत्ताणिरुद्धं त्ति मए णिवद्धं जं किं पि कब्बं जदु-णाह-देव्वं ।

सुदं सुणन्ताणँ वि जं ण तप्पी जहिं खु वण्णिज्जइ वासु-देवो ॥

उपानिरुद्धमिति मया निबद्धं यत्किमपि काव्यं यदुनाथदैवम् ।

श्रुतं शृण्वतामपि यन्न तृप्तिर्यस्मिन्खलु वर्ण्यते वासुदेवः ॥ ८ ॥

जदुस्स वंसे जळहि-प्पहूदे जअण्णिवासो जणिऊण देवो ।

जसोहिं जोण्हा-धवळेहिं छोए जणेइ चन्दो व्व मह-प्पआसे ॥

यदोर्वशे जलधिप्रभूते जगन्निवासो जनित्वा देवः ।

यशोभिज्योत्स्नाधवलैर्लोकानजनयच्चन्द्र इव महाप्रकाशान् ॥ ९ ॥

पळम्ब-केसि-प्पमुहा जहिनो ल्हन्ति देचिन्द-भडा विणासं ।

दुव्वार-त्तेओ-भर-दूसहादो महन्धआरा विअ भक्करादो ॥

प्रलम्बकेशिप्रमुखा यस्मादलमन्त दैत्येन्द्रभटा विनाशम् ।

दुर्वारतेजोभरदुःसहान्महान्धकारा इव भास्करात् ॥ १० ॥

* सळळं समुक्ताणिअ मेइणीए कंसाभिहं किंचण साणुवन्धं ।
रम्मेण धम्मोसहि-ळेवणेणं करेइ तिस्से वण-रोवणं जो ॥

शल्यं समुत्ताय मेदिन्याः कंसाभिधं किंचन सानुबन्धम् ।
रम्येण धर्मापधिलेपनेनाकरोत्तस्या घणरोपणं यः ॥ ११ ॥

जेण व्व घेउण्ठ-विओअ-दुक्खं विणोदअन्तेण व भूरि-सोक्खं ।
संपाइआणन्त-सुवण्ण-सोहं णिम्माविअं धाम समुद्द-मज्जे ॥

येनैव वैकुण्ठवियोगदुःखं विनोदयतेव भूरिसौख्यम् ।
संपादितानन्तसुवर्णसौधं निर्मितं धाम समुद्रमध्ये ॥ १२ ॥

अ-मन्द-सुन्देर-गुणाहिरामा कूअण्ड-ळट्ठी व मणो-भवस्स ।
विअब्भ-राअस्स सुआ मिअर्च्छी हत्थे कआ जेण अ रुप्पिणी सा ॥

अमन्दसौन्दर्यगुणाभिरामा कोदण्डयष्टिरिव मनोभवस्य ।
विदर्भराजस्य सुता मृगाक्षी हस्ते कृता येन च रुक्मिणी सा ॥ १३ ॥

ताअं च माआ-मणुओ तणूअं पज्जुण्ण-सण्णं जणएइ सोअं ।
समत्थ-संतोस-अरो वसन्तो चूद-प्पवाळं व वण-त्थळीअं ॥

तस्यां च मायामनुजस्तनूजं प्रद्युम्नसंज्ञमजनयत्सोऽयम् ।
समस्तसंतोषकरो वसन्तश्चूतप्रवालमिव वनस्थल्याम् ॥ १४ ॥

पदमौ सग्नौ

पिनाइणा लोअण-वीइ-होत्ते हुअस्स पुब्बं कुसुमाउहस्स ३

विओ भवो सो रमणो रईए तआ णिरुद्धं तणअं लहेइ ॥

पिनाकिना लोचनवीतिहोत्रे हुतस्य पूर्वं कुसुमायुधस्य ।

द्वितीयो भवः स रमणो रतेस्तदाऽनिरुद्धं तनयमलभत् ॥ १५ ॥

विसट्ट-कन्दोदट्ट-विसाळ-णेत्तो स तुङ्ग-चङ्गो घण-सामळङ्गो ।

उस त्ति बाणस्स कुमारिआए कआ वि दिट्ठो सिक्खिणे णिसाअं ॥

विकसितेन्दीवरविशालनेत्रः स तुङ्गसौन्दर्यो घनश्यामलाङ्गः ।

उपेति बाणस्य कुमारिकया कदाऽपि दृष्टः स्वप्ने निशायाम् ॥ १६ ॥

वाहाहिं साहाहिं व घोण्णमाणा थणेहिं गुच्छेहिं व पीडयन्ती ।

ळअ न्व सा बाळ-रसाळ-खखं सिग्घं तमाळ्झइ साणुराअं ॥

वाहाभ्यां शाखाभ्यामिव गृह्णती स्तनाभ्यां गुच्छाभ्यामिव पीडयन्ती ।

लतेव सा बालरसालवृक्षं शीघ्रं तमालिङ्गत्सानुरागम् ॥ १७ ॥

तदो पवुद्धा सहस न्व मुद्धा मणो-पिअं बालम-विखमाणा । १

चिरे परुण्णा सजणे लुठन्ती भिसें विसण्णा विळवेइ कण्णा ॥

ततः प्रवुद्धा सहसैव भुग्धा मन-प्रियं बालमवीक्षमाणा ।

चिरं प्ररुदिता शयने लुठन्ती भृशं विषण्णा व्यलपत्कन्या ॥ १८ ॥

कहिं सि हा सुन्दर मन्द-भगं परिचअन्तो पणआउळं मं ।
मुहम्बुअं तुज्ज मए खणद्धं दिट्ठं हरिचन्द-उरं व णट्ठम् ॥

कासि हा सुन्दर मन्दभाग्यां परित्यजन्प्रणयाकुलां माम् ।
मुखाम्बुजं तव मया क्षणार्धं दृष्टं हरिश्चन्द्रपुरमिव नष्टम् ॥ १९ ॥

विम्बाहरासाअ-सुहं कहं वि ळद्धं मए दे खणमूसुआए ।
देव्वेण सज्जो हिडिअं च तं हा मरन्द-पाणं व महु-व्वईए ॥

विम्बाधरास्वादसुखं कथमपि लब्धं मया ते क्षणमुत्सुकया ।
दैवेन सद्यो अंशितं च तद्धा मरन्दपानमिव मधुव्रत्या ॥ २० ॥

मा लज्ज मुद्धं मुह-चन्द-विम्बं सुहं पळोएमि सु-ळोअणे दे ।
इत्थं पिअं भासिअ वञ्चअन्तो कहं तुवं णिग्घिण णिमादो सि ॥

मा लज्जस्य मुग्धं मुखचन्द्रविम्बं सुखं प्रलोकयामि सुलोचने ते ।
इत्थं प्रियं भाषित्वा वञ्चयन्कथं त्वं निर्घृण निर्गतो ऽसि ॥ २१ ॥

एव्वं भणान्ति बहुसो रुअन्ति घेतूण वाणस्त सुअं करेहिं ।
तिस्से सही रोअण-काळणं सा कुम्भण्ड-आ पुच्छइ चित्त-ळेहा ॥

एवं भणन्ती बहुशो रुदतीं गृहीत्वा वाणस्य सुतां कराम्याम् ।
तस्याः सखी रोदनकारणं सा कुम्भाण्डजा ऽपृच्छच्चित्रलेखा ॥ २२ ॥

अहो अ-संवद्ध-पद्माव-सीले कण्ठा सि को संपद् वळ्ळहो दे ।

उसे किमुम्माअ-वसं गआ सि मा चावलं जण ळहेहि धेरं ॥

अहो असंवद्धप्रलापशीले कन्याऽसि कः संप्रति वल्लभस्ते ।

उपे किमुन्मादवशं गताऽसि मा चावलं जल्प लभस्व धैर्यम् ॥ २३ ॥

किं दाणिं सदाव-अरं जुवाणं सदावअन्ती रुअं करेसि ।

आअक्ख णं मे सिविणो किमेसो पच्छादणं मा कुण मज्झ ढाले ॥

किमिदानीं संतापकरं युवानं शब्दापयन्ती रुदितं करोषि ।

आचक्ष्व ननु मे स्वप्नः किमेष प्रच्छादनं मा कुरु मम बाले ॥ २४ ॥

इदं तदो जप्पइ वाण-पुत्ती सच्चं भणिस्सं तुह चित्त-ळेहे ।

सिब्बाहणिज्जो सिविणे कुमालो दिट्ठो मए को वि तमाल-णीळो ॥

इदं ततो ऽजल्पद्वाणपुत्री सत्यं भणिष्यामि ते चित्रलेखे ।

श्लाघनीयः स्वप्ने कुमारो दृष्टो मया कोऽपि तमालनीलः ॥ २५ ॥

केऊर-हारङ्गद-कुण्डळेहिं विभूसिओ पीट-दुऊळ-वासो ।

सु-ळोअणो सुन्दर-मन्द-हासो णिरिक्खिदो सो णिरुपाहि-रम्मो ॥

केयूरहारारङ्गदकुण्डलैर्विभूषितः पीतदुकूलवासाः ।

सुलोचनः सुन्दरमन्दहासो निरीक्षितः स निरुपाधिरग्न्यः ॥ २६ ॥

पञ्चेसुणा वञ्चित्त-धेरं सेरं समाळिङ्गिअ मं वराई ।
अ-दंसणं झत्ति गदो कठोरो ढज्जामि तो से विरहगिणा हं ॥

पञ्चेसुणा वञ्चित्तचित्तधैर्यो स्वैरं समाळिङ्ग्य मां वराकीम् ।
अदर्शनं झटिति गतः कठोरो दुष्टे ततो ऽस्य विरहामिना ऽहम् ॥ २७ ॥

अहो उसाए वअणं सुणन्ती भणादि कुम्भण्ड-सुआ विअड्ढा ।
अळं विसाएण विसाळ-णेत्ते मणो-रहो होहिइ दे सु-सिद्धो ॥

अथो उपाया वचनं शृण्वत्यभणत्कुम्भाण्डसुता विदग्धा ।
अलं विपादेन विशालनेत्रे मनोरथो भविष्यति ते सुसिद्धः ॥ २८ ॥

जे सन्ति ओअ-त्तिइए जुवाणो णीसेस-सोहग-गुणोववण्णा ।
सव्वे वि दे चित्त-पडे ळिहिस्सं दक्खेज्ज जेणं तुह चित्त-चोरो ॥

ये सन्ति लोकत्रितये युवानो निःशेषसौभाग्यगुणोपपन्नाः ।
सर्वानपि तांश्चित्रपटे लिखिष्यामि दृश्येत येन तव चित्तचोरः ॥ २९ ॥

तदो अ सा चित्त-पडे विसाळे मणस्सिळादीहिं सिळाहणिज्जे ।
णहो-अरे दाणव-माणवे अ ळिहेइ सव्वे पवणासणे अ ॥

ततश्च सा चित्रपटे विशाले मनःशिलादिभिः स्थापनीयान् ।
नभश्चरान्दानवमानवांश्चालिखत्सर्वान्पवनाशनांश्च ॥ ३० ॥

अअं महिन्दो उण एस वण्ही एसो कअन्तो णिरिई खु एसो ।

✓ अअं एएदो पवणो स एसो एसो धणेशो खु अअं महेसो ॥

अयं महेन्द्रः पुनरेष वहिरेष कृतान्तो निर्ऋतिः खल्वेषः ।

अयं प्रचेताः पवनः स एष एष धनेशः खल्वयं महेशः ॥ ३१ ॥

गन्धर्व-विज्ञा-हर-जक्ख-रक्खो-देव्वादिणो पेच्छसु देव-कण्णे ।

अण्णे वि धण्णे मणुओरइन्दे किं दे पिओ दीसइ एसु एक्को ॥

गन्धर्वविद्याधरयक्षरक्षोदैत्यादीन्पश्य दैत्यकन्ये ।

अन्यानपि धन्यान्मनुजोरगेन्द्रान्किं ते प्रियो दृश्यत एव्येकः ॥ ३२ ॥

विण्हीसरे विक्खसु विण्हु-भत्ते कण्हो खु एसो कमणीअ-वेसो ।

अअं खु रामो मअणो स एसो एसो खु सोहग-मओ णिरुद्धो ॥

वृष्णीश्वरान्वीक्षस्व विष्णुभक्तान्कृष्णः खल्वेष कमनीयदेवः ।

अयं खलु रामो मदनः स एष एष खलु सौभाग्यमयोऽनिरुद्धः ॥ ३३ ॥

एदेसु को णाम तुए तआणि दिट्ठो जहिट्ठं सिविणे सु-अम्मा ।

एव्वं च णिदीसइ चित्त-जेहा खणे खणे तं कुमरिं पुळ्ळन्ती ॥

एतेषु को नाम त्वया तदानीं दृष्टो यथेष्टं स्वप्ने सुजन्मा ।

एवं च निरदिशच्चित्तलेखा क्षणे क्षणे तां कुमारीं प्रलोकयन्ती ॥ ३४ ॥

दिट्ठम्मि कण्हे दिट्ठ-कोउहळ्ळा पज्जुण्णए पम्हळ-तण्ह-दिदठी ।
अहाणिरुद्धे पुळअञ्चिआ सा लज्जा-मणो-ज्जं वअणं णमेइ ॥

दृष्टे कृष्णे दृढकौतूहला प्रद्युम्ने पक्ष्मलतृष्णादृष्टिः ।
अथानिरुद्धे पुलकाञ्चिता सा लज्जामनोज्ञं वदनमनमयत् ॥ ३५ ॥

तं पञ्चहिण्णा-स-रसं भुणन्ति भणाइ कुम्भण्ड-सुआ हसन्ती ।
छाणे मणो रज्जइ दिट्ठिआ दे कळ्ळाणि चन्दम्मि व रोहिणीए ॥
तां प्रत्यभिज्ञासरसं जानतीमभणत्कुम्भाण्डसुता हसन्ती ।
स्थाने मनो रज्यति दिष्टया ते कल्याणि चन्द्र इव रोहिण्याः ॥ ३६ ॥

णोमाळिआ लगगउ बाल-चूदे बळाइआ मेळउ णील-मेहे ।
रज्जेसु पज्जुण्ण-सुए तुवं वि समग्ग-सोहो सरिसाणँ सङ्गो ॥
नवमालिका लगतु बालचूते बलाफिका मिलतु नीलमेघे ।
रज्यस्य प्रद्युम्नसुते त्वमपि समप्रशोभः सदृशयोः सङ्गः ॥ ३७ ॥

विज्जा-चलेण चिअ देव-कण्णे कण्हस्स पोत्तं समुवाहरिस्सं ।
भिद्दं व पुप्फासव-सोरहेण गीअ-प्पओएण व कण्ह-सारं ॥
विद्याचलेनैव दैत्यकन्ये कृष्णस्य पौत्रं समुपाहरिष्यामि ।
भृङ्गमिव पुष्पासवगौरमेण गीतप्रयोगेणैव कृष्णमारम ॥ ३८ ॥

आसासअन्ती इअ तं कुमारिं कुम्भण्ड-आ कण्ह-उरं पवण्णा ।

रत्तिम्मि सुत्तं सुउमार-गत्तं पज्जुण्ण-पुत्तं पणिहाळएइ ॥

आश्वासयन्तीति तां कुमारीं कुम्भाण्डजा कृष्णपुरं प्रपन्ना ।

रात्रौ सुप्तं सुकुमारगात्रं प्रद्युम्नपुत्रं प्रण्यभालयत् ॥ [ददर्शेत्यर्थः] ॥ ३९ ॥

ठाणे उसा कामइ कामणिज्जं कामस्स पुत्तं कमळाअदच्छी ।

जं वा ण लच्छी महु-सूअणादो वञ्छेइ अण्णं ति अ चिन्तअन्ती ॥

स्थान उपा कामयते काम्यं कामस्य पुत्रं कमलायताक्षी ।

यद्वा न लक्ष्मीर्मधुसूदनाद्वाञ्छत्यन्यमिति च चिन्तयन्ती ॥ ४० ॥

मन्त-प्पहावेण महा-विअइहा कइहेइ णिदा-विहळ्झ-कन्तं ।

अ-ळक्खिआ केण वि सोणिअक्खं पुरं च णं पावइ चित्त-ळेहा ॥

मन्त्रप्रभावेण महाविदग्धाऽकृष्ट निद्राविह्वलाङ्गकान्तम् ।

अलक्षिता केनापि शोणिताख्यं पुरं चैनं प्रापयच्चित्रलेखा ॥ ४१ ॥

कण्णा-घरं तं कुमारं णअन्ती कण्णसवं सा वअणं भणाइ ।

एसो खु सो वाण-सुए तुए जो दिट्ठो खणद्धं सिविणे सिणिद्धं ॥

कन्यागृहं तं कुमारं नयन्ती कर्णोत्सवं सा वचनममणत् ।

एष खलु स वाणमुने त्वया यो दृष्टः क्षणार्धं स्वप्ने स्निग्धम् ॥ ४२ ॥

एअम्पि वड्ढन्त-कुज्जहळां वड्ढन्तु दे लज्जिअ-वज्जिआइं ।
 विसिद्धखळां किळिकिञ्चिआइं पोढङ्गणाए विअ पोढ-जारे ॥

एतस्मिन्वर्धमानकुतूहलानि वर्धन्तां ते लज्जितवर्जितानि ।
 विशृङ्खलानि किलिकिञ्चितानि प्रौढाङ्गनाया इव प्रौढजारे ॥ ४३ ॥

णिम्मविखओ भीरु अअं पएसो एसो स-राओ पुरिसो तुवं च ।
 दुवेणँ संभोअ-महूसवे वो सक्खी सअं पुप्फ-सरो जुवाणं ॥

निर्मक्षिको भीर्वयं प्रदेश एष सरागः पुरुषस्त्वं च ।
 द्वयोः संभोगमहोत्सवे वां साक्षी स्वयं पुष्पशरो यूनाः ॥ ४४ ॥

विहिं विवाहस्स बहु-प्पआरं तई सअं अण्णइ वाण-कण्णे ।
 अण्णोण्ण-वद्ध-प्पणआणँ जुत्तो तुम्हाणँ गन्धव्व-विवाह-तन्तो ॥

विधिं विवाहस्य बहुप्रकारं त्रयी स्वयं जल्पति वाणकन्ये ।
 अन्योन्यवद्धप्रणययोर्युक्तो युवयोर्गान्धर्वविवाहतन्त्रः ॥ ४५ ॥

तदो विवुद्धो तरसा णिरुद्धो स-विम्हओ पेक्खइ तं कुमारिं ।
 अच्छेरमच्छेरमहो किमेअं देव्वेण सिद्धं चि विआरअन्तो ॥

ततो विवुद्धस्तरसाऽनिरुद्धः सविस्मयः प्रैक्षत तां कुमारीम् ।
 आश्चर्यमाश्चर्यमहो किमेतद्देवेन सृष्टमिति विचारयन् ॥ ४६ ॥

माया किमेसा सिचिणं किमेअं किमिन्द-आळं हिअअ-अमो वा ।

जं दाणिं सुन्दर-णिवास-भूमी चअत्थि णारी-रअणं पुरो मे ॥

माया किमेसा स्वप्नः किमेष किमिन्द्र-जालं हृदयभ्रमो वा ।

यदिदानीं सौन्दर्यनिवासभूमिश्चकास्ति नारीरत्नं पुरो मे ॥ ४७ ॥

✓ सिङ्गार-ओणिस्स कुअण्ड-जुगं नीलुप्पळाणं जुअळं च लोळं ।
पिकं च विम्बी-फळअं वहन्तो विहाइ चन्दो वि-अळङ्क-रम्मो ॥

शृङ्गारयोनेः कोदण्डयुग्मं नीलोत्पलयोर्युगलं च लोलम् ।

पकं च विम्बीफलं वहन्विभाति चन्द्रो विकलङ्करम्भः ॥ ४८ ॥

विच्छिण्ण-भज्झा वि सुवण्ण-वेळ्ळी किमुत्तरद्वेण सिणिद्ध-सोहे ।
वहेइ पीणे फळ-धोअ-कुम्मे रम्मे अ हंहो अपरद्वएणं ॥

विच्छिन्नमध्याऽपि सुवर्णवल्ली किमुत्तरार्धेन स्निग्धशोभौ ।

वहति पीनौ फलधौतकुम्भौ रम्भे च हंहो अपरार्धेन ॥ ४९ ॥

समुज्जत्ता णिअळ-विज्जुत्ता वा समूढ-रूवा ससि-जोण्हा वा ।
सुहम्पु-रासिस्स सुआ किमेसा सुहादिं सिअोदि विओअणे मे ॥

समुज्ज्वला निश्चलविद्युद्वा समूढरूपा शशिज्योत्स्ना वा ।

सुषाम्पुराणैः सुता किमेसा सुषाभिः मिश्रति विनोदने मे ॥ ५० ॥

इअ फुडुप्पण-मणो-विआरं णिज्झाअ तं भासइ चित्त-लेहा ।

इअं खु वाणस्स सुआ सु-गत्ती कुमाळ दिण्णा तुह वम्महेण ॥

इति स्फुटोत्पन्नमनोविकारं निध्याय तमभाषत चित्रलेखा ।

इयं खलु वाणस्य सुता सुगात्री कुमार दत्ता तुभ्यं मन्मथेन ॥ ५१ ॥

जदो सि दिट्ठो सिविणे इमाए तदो मए मन्त-विकइदिदो सि ।

इदो वरं किं शु पिअं करिस्सं तुम्हाणं निम्माण-फलं करन्ती ॥ ८१

यतो ऽसि दृष्टः स्वप्नेऽनया ततो मया मन्त्रविकर्षितोऽसि ।

इतः परं किं नु प्रियं करिष्यामि युवयोर्निर्माणफलं कुर्वती ॥ ५२ ॥

अम्मोइणीअं विअ राअ-हंसो राआ-णिसाअं विअ पुण्ण-अन्दो ।

रमेहि पेम्मुम्मुह-माणसाअं तुवं वि लीळा-स-रसो इमाअं ॥

अम्मोजिन्यामिव राजहंसो राकानिशायामिव पूर्णचन्द्रः ।

रमस्व प्रेमोन्मुखमानसायां त्वमपि लीलासरसोऽस्याम् ॥ ५३ ॥

✓ तो सो वि तोसोअहि-गन्ध-गादो गाढावऊदम्मि दिदादिळासो ।

मन्दवख-मन्दवखर-चारु-वार्णि इत्ये समागेण्हइ वाण-कण्णं ॥

ततः सोऽपि तोषोदधिगर्भगादो गाढोऽगूढे दृढाभिलाषः ।

मन्दाक्षमन्दाक्षरचारुवार्णी हस्ते समागृहाह्वाणकन्याम् ॥ ५४ ॥

कदम्ब-साहा विअ कोरएहिं करम्बिअझी पुलअङ्कुरेहिं ।
पोरत्थ-वादेण व देण छिद्रा खणे खणे वेवइ सा वराई ॥

कदम्बशाखेव कोरकैः करम्बिताङ्गी पुलकाङ्कुरैः ।
पौरस्त्यवातेनेव तेन स्पृष्टा क्षणे क्षणेऽप्येत सा वराङ्गी ॥ ५५ ॥

अङ्गे समारोचिअ ठाविआए बालो बळादो परिरम्भिआए ।
स-ञ्चीळमंसे चिणिवत्तिअं से तम्बाहरं चुम्बइ वत्त-विम्बं ॥

अङ्गे समारोप्य स्थापिताया बालो बलात्परिरब्धायाः ।
सघीडमंसे चिनिवर्तितमस्यास्ताग्राधरमचुम्बद्वक्रविम्बम् ॥ ५६ ॥

क्रमेण यन्छो-घडिअ-त्यणं सा मुहेक्क-अवखी-कअ-दिद्धि-पाअं ।
जहिद्धमोद्ध-गहणाणुऊळं दसन्तरं तो सणिअं पयणा ॥

क्रमेण यक्षोपटितस्तर्नं सा मुसैकलक्ष्मीकृतदृष्टिपातम् ।
यथेष्टमोष्टप्रहणानुकूलं दनान्तरं ततः शर्नः प्रपन्ना ॥ ५७ ॥

पेम्भोळ्ळ-भापेसु परप्पुत्तेणं खणं पि विस्सेम-परंमुहेसु ।
कळा-न्हाड्ळ्ळेसु गरे णिगुटं तेसुं रयन्तेसु बह-वरंसु ॥

प्रेमार्द्रभावयोः परम्परेण क्षणमपि विश्लेषसाद्भुगयोः ।
कलापौक्योर्गृहे निगुटं तयो रममाणयोर्वधुवयोः ॥ ५८ ॥

इन्धेहिँ तो केहिँ वि जार-जुट्ठं कण्णा-घरं सङ्खिअ किंकरेहिँ ।
गन्तूण सिग्घं कळिअञ्जळीहिँ विण्णाविओ सो दणुआहि-णाहो ॥ ?

चिद्वैस्ततः कैरपि जारजुष्टं कन्यागृहं शङ्कित्वा किंकरैः ।
गत्वा शीघ्रं कलिताञ्जलिभिर्विज्ञापितः स दनुजाधिनाथः ॥ ५९ ॥

अहो महा-राअ वअं हद म्हो जं को वि दूसेइ कुमारिअं दे ।
सरेण मन्देण वि मंसळेण णिण्णाविओ जं पुरिसो भणन्तो ॥

अहो महाराज वयं हताः स्मो यत्कोऽपि दूषयति कुमारिकां ते ।
स्वरेण मन्देनापि मांसलेन निर्णीतो यत्पुरुषो भणन् ॥ ६० ॥

फहं वि सङ्का-णिहुओ वि राअं राअन्धदाए रइ-संभमेसु ।
मज्जीर-सिज्जा-मणिआणुविद्धो कण्णा-घरे सुव्वइ सद-भेदो ॥

कथमपि शङ्कानिभृतोऽपि राजनरागान्धतया रतिसंभ्रमेषु ।
मज्जीरशिज्जामणितानुविद्धः कन्यागृहे श्रूयते शब्दभेदः ॥ ६१ ॥

कण्णा-गअं किंचण कण्ण-सब्बळं वुत्तन्तमाअणिअ कम्पमाणो ।
सोएण रोसेण अ दज्जमाणो वाणो पवण्णो कुमरी-णिण्दं ॥

कन्यागतं किंचन कर्णशल्यं वृत्तान्तमाकर्ण्य कम्पमानः ।
शोकेन रोपेण च दह्यमानो बाणः प्रपन्नः कुमारीनिकेतम् ॥ ६२ ॥

दिव्यन्तमखेद्वि तर्हि जहिच्छं पेच्छेद् देचाहिर्वद् तआणि ।

बह्वरं तं कपणिज्ज-रुवं मिहोणुरुवामळ-सोउमळ्ळं ॥

दीव्यदक्षैस्तस्मिन्यथेच्छमपश्यद्दैत्याधिपतिस्तदानीम् ।

बधूवरं तत्कमनीयरूपं मिथोऽनुरुपामलसौकुमार्यम् ॥ ६३ ॥

यद्धो इरुं विम्वज-विम्वरिज्ज-उदामयेरो कुमारं पुळन्तो ।

ठिओ स चित्ते जिहिदो ज्व पच्छा स-च्छन्द-कोहो परुसं भणाइ ॥

स्तब्धश्चिरं विस्मयविस्मर्यमाणोद्दामवैरः कुमारं प्रलोकयन् ।

स्थितः स चित्रे लिखित इव पथास्त्वच्छन्दकोपः परमममणत् ॥ ६४ ॥

किं णाम कण्णा-विड बाण-णाहं मण्णेसि णिण्णाहमिमं पएसं ।

सहस्स-बाहुस्स मह प्पहावं कटं ण आणासि जअ-प्पसिद्धं ॥

किं नाम कन्याविट बाणनाथं मन्यमे निर्नाथमिमं प्रदेशम् ।

महत्प्रबाहोर्मम प्रभावं कथं न जानामि जगत्प्रसिद्धम् ॥ ६५ ॥

दूसेसि णीसेस-मुरागुराणं णाहस्स बाणस्स मुअं कुमारि ।

फोयो तुवं फास-कम्म-कारी गुत्तं घरं केण पहा पविट्ठो ॥

दूषयि निःशेषमुगमुगनां नाथस्य बाणस्य मुना कुमारीम् ।

कर्मभवं कर्तव्यकर्मशरी गुप्तं गृहं केन पथा प्रविष्टः ॥ ६६ ॥

गच्छेहि वञ्छा जइ जीविदुं दे जुज्झेहि जं वा मञ्जणाहिळासी ।
वाणस्स वाणा हि कआवराहे णेघिण्ण-चण्डा इअ खादि-मन्ता ॥

गच्छ वाञ्छा यदि जीवितुं ते युध्यस्व यद्वा मरणाभिलाषी ।
वाणस्य वाणा हि कृतापराधे नैर्घृण्यचण्डा इति ख्यातिमन्तः ॥ ६७ ॥

पज्जुण्णिणा भण्णइ देच्च-राओ कअं कअं तुज्झ विअत्थणेण ।
कण्हस्स पोत्तं समरम्मि जेतुं सिहं सिआळो व्व पवट्ठसे किं ॥

प्राद्युम्निनाऽभण्यत दैत्यराजः कृतं कृतं तव विकथनेन ।
कृष्णस्य पौत्रं समरे जेतुं सिंहं शृगाल इव प्रवर्तसे किम् ॥ ६८ ॥

जमस्स दण्डस्स स-गम्भिआ मे गआ गआ जस्स सिरं कराळा ।
खणं ण जीवेज्ज स वज्ज-सारा वारेज्ज एषा जइ अत्थि सत्ती ॥

यमस्य दण्डस्य सगर्भ्या मे गदा गता यस्य शिरः कराला ।
क्षणं न जीवेत्स वज्रसारा वार्यतामेषा यद्यस्ति शक्तिः ॥ ६९ ॥

इत्थं भणन्ताणं महा-वळाणं दुवेणं ताणं गुरु-गच्चिराणं ।
वाणाणिरुद्धाणं स-भच्छराणं चिराअ संपज्जइ संपहारो ॥

इत्थं भणतोर्महाबलयोर्द्वयोस्तयोर्गुरुगर्वशीलयोः ।
वाणानिरुद्धयोः समत्सरयोश्चिराय समपद्यत संप्रहारः ॥ ७० ॥

वाणो सहस्सेण वि जाईं जाईं सत्याईं वाहूहिँ समुक्खिपेइ ।
गआएँ एक्काएँ वि ताईं ताईं भिज्जन्ति पज्जुण्ण-सुएण सज्जो ॥

बाणः सहस्रेणापि यानि यानि शस्त्राणि बाहुभिः समुदक्षिपत् ।
गदयैकयाऽपि तानि तान्यभिद्यन्त प्रद्युम्नसुतेन सद्यः ॥ ७१ ॥

रणम्मि घोरे रइ-णाह-पुत्तं करग-घोल्लन्त-गअं भमन्तं ।
सु-दुज्जअं मण्णिअ पण्णअत्थं खित्तूण णं वज्झइ देह-णाहो ॥

रणे घोरे रतिनाथपुत्रं कराग्रघूर्णमानगदं भ्रमन्तम् ।
सुदुर्जयं मत्वा पन्नगास्त्रं क्षिप्त्स्वैनमवघ्नादैत्यनाथः ॥ ७२ ॥

णाअत्थ-वद्धं फल्लिऊण बालं वाणासुरे झत्ति णिवट्टमाणे ।
हा णाह हा सुन्दर हा पिअ त्ति कण्णा समकन्दइ मुक्क-अण्ठं ॥

नागालवद्धं कृत्वा बालं वाणासुरे झटिति निवर्तमाने ।
हा नाथ हा सुन्दर हा म्रियेति कन्या समाक्रन्दन्मुक्तकण्ठम् ॥ ७३ ॥

हा हा हदाए मह काल्णादो इमं दसं संपइ लम्भिओ सि ।
तादेण जं वा अदि-णिग्घिणेण देव्वेण अण्णं कमुवाळ्हामि ॥

हा हा हताया मम कारणादिमां दशां संप्रति लम्भितोऽसि ।
तातेन यद्वाऽतिनिर्घृणेन दैवेनान्यं कमुपालमे ॥ ७४ ॥

इच्छामि पिच्छं चिअ रम्म-भोए सच्चं जुउच्छामि अ जम्म-ळाहं ।

किं णाम सोक्खं तुमए-विणा मे हा णाह दुक्खस्स परं धरेमि ॥

इच्छामि मिथ्यैव रम्यभोगान्सत्यं जुगुप्सामि च जन्मलाभम् ।

किं नाम सौख्यं त्वया विना मे हा नाथ दुःखाय परं ध्रियं ॥ ७५ ॥

उसे विसाएण कअं पिओ दे-असंसअं होहिइ मुक्क-वन्धो ।

पिदा-महो जस्स खु विस्स-णाहो इत्थं णमस्सासइ चित्तळेहा ॥

उपे विपादेन कृतं प्रियस्ते असंशयं भविष्यति मुक्तबन्धः ।

पितामहो यस्य खलु विश्वनाथ इत्यमेनामाश्वासयच्चित्रलेखा ॥ ७६ ॥

दणु-अ-वइ-सुआ-मुहेन्दु-जोण्हा-यसर-विसट्ट-विलोअणुण्णळो सो ।

णिवसइ कुमरी-घरेक्क-देसे अ-गणिअ-वन्धण-ळाहवो णिरुद्धो ॥

इअ उसाणिरुद्धम्मि पढमो सर्गो ॥

दनुजपतिमुतामुत्तेन्दुज्योत्स्नाप्रसरविकसितविलोचनोत्पलः सः ।

न्यवसत्कुमारीगृहैकदेशेऽगणितबन्धनलाघवोऽनिरुद्धः ॥ ७७ ॥

इत्युपानिरुद्धे प्रथमः सर्गः ॥

विओ सगो

अह पेच्छइ वच्छळस्स से विळअं सङ्खिअ सोअ-दूमिओ ।
स दुवारवईमुवट्ठिअं मुणिणं णारअमिन्दिरा-वई ॥

अथापश्यद्वत्सलस्यास्य विलयं शङ्कित्वा शोकदूनः ।
स द्वारवतीमुपस्थितं मुनिं नारदमिन्दिरापतिः ॥

✓ फलिहामळ-पण्डु-विगहं कळमापिङ्ग-जडङ्क-मत्थअं ।
उदिआरुण-मोठ-मण्डळी-परिळिद्धं व कुवेर-पच्चअं ॥

स्फटिकामलपाण्डुविग्रहं कलमापिङ्गजटाङ्गमस्तकम् ।
उदितारुणमयूखमण्डलीपरिसृष्टमिव कुवेरपर्वतम् ॥ २ ॥

पवणुळ्ळिअ-वळ्ळई-ळआ-रणिउग्योसिअ-केसव-त्थवं ।
अभिपूजिअमासण-ट्ठिअं पणमन्तो वअणं भणाइ णं ॥

? पवनप्रेरितबलकीलतारणितोद्धोषितकेशवस्तवम् ।
अभिपूजितमासनस्थितं प्रणमन्वचनमभणदेनम् ॥ ३ ॥

फळिअं सु-कएण भूरिणा बहु-जम्पन्तर-संभिण्ण मे ।
चळणा तुह जं णिभाळिआ सअळं किन्विसमुप्फुसन्ति जे ॥

फलितं सुकृतेन भूरिणा बहुजन्मान्तरसंमृतेन मे ।
चरणौ तव यन्निभालितौ सकलं किल्बिषमुन्मृष्टो यौ ॥ ४ ॥

इह होन्ति विसाअ-साळिणो महु-भोजन्धअ-विण्हि-जादवा ।
अ-पअब्भ-वओ जदो गदो अणिरुद्धो सहसा अ-दंसणं ॥

इह भवन्ति विषादशालिनो मधुभोजान्धकवृष्णिजादवाः ।
अप्रगल्भवया यतो गतोऽनिरुद्धः सहसाऽदर्शनम् ॥ ५ ॥

विइणिज्जइ सव्वदो-दिसं ण उ सो दीसइ वंस-वइठणो ।
अह वा पइवेज्ज को णरो विपरीदम्मि विहिम्मि कम्मसु ॥

विचीयने सर्वतोदिशं न तु स दृश्यते वंशवर्धनः ।
अथ वा प्रभवेत्को नरो विपरीते विधौ कर्मसु ॥ ६ ॥

स-विसाअ-भरो छट्ठकिदो भअवं तुज्ज विओअणेण णो ।
मिट्ठिरम्मि समुग्गए कहिं कमळाणं हिम-ज्जो पराहवो ॥

सविषादभरो लघूकृतो भगवंस्तव विलोकनेन नः ।
मिहिरे समुद्रते क कमलानां हिमजः पराभवः ॥ ७ ॥

कुहणा-मणुअ-त्तणोइदं वअणं से सुणिऊण णारओ ।

णिहुअं हसिऊण भारइं गहिरं जप्पइ संभिआअरं ॥

कुहनामनुजत्वोचितं वचनमस्य श्रुत्वा नारदः ।

निभृतं हसित्वा भारतीं गभीरामजल्पत्संभृतादरम् ॥ ८ ॥

विसजेइ विहो विसण्णदं कुमरो जीवइ रोप्पिणेअ-जो ।

सुणु किं दु वळिस्स सूणुणा णिअदो चिट्ठइ दुट्ठ-बुद्धिणा ॥

विसृज विभो विषण्णतां कुमारो जीवति रौक्मिणेयजः ।

शृणु किं तु बलेः सूनुना नियतस्तिष्ठति दुष्टबुद्धिना ॥ ९ ॥

सिविणे दणु-अस्स तस्स सो दुहिआए किर दुविरवट्ठो जदो ।

अह मन्त-वळेण कइदिओ णिहुअं तीअ सही-अणेण तो ॥

स्वप्ने दनुजस्य तस्य स दुहित्रा किल दृष्टो यतः ।

अथ मन्त्रबलेन कर्षितो निभृतं तस्याः सखीजनेन ततः ॥ १० ॥

अह जाणिअ वाण-दाणवो कुविदो वज्झइ जुज्झ-मज्झए ।

इअ संपइ सो उवागओ तुह सोण्हा-त्तणओ अ-दंसणं ॥

अथ ज्ञात्वा बाणदानवः कुपितोऽवघ्नाद्युद्धमध्यं ।

इति संप्रति स उपागतस्तव स्नुषातनयोऽदर्शनम् ॥ ११ ॥

स हि दिप्पइ विप्प-कण्डओ. भुअ-साहस्स-वळेण दुज्जओ ।
अह किं भणिमो महेसरो भअवं जस्स दुवार-पाळओ ॥

स हि दृप्यति विप्रकण्टको भुजसाहस्रबलेन दुर्जयः ।
अथ किं भणामो महेश्वरो भगवान्यस्य द्वारपालकः ॥ १२ ॥

अहिअं जहि णं महासुरं परिमोएहि तदो उसा-वई ।
महु-सूअण किं पिहज्जणो विअ णेक्कारमिणं उवेक्खसि ॥

अहितं जघेनं महाऽसुरं परिमोचय तत उपापतिम् ।
मधुसूदन किं पृथग्जन इव न्यक्कारमिममुपेक्षसे ॥ १३ ॥

इअ संसुणिदम्मि सोरिणो हिअअं गाहइ कोह-पावओ ।
भिउडि-च्छळ-धूम-णिग्गमो सहसा वज्जइ जस्स इन्धदं ॥

इति संश्रुते शौरैर्हृदयमगाहत क्रोधपावकः ।
भृकुटिच्छलधूमनिर्गमः सहसाऽवजघस्य चिहताम् ॥ १४ ॥

अह सो फअ-वम्म-सच्चइ-प्पमुहेहि स-वळेहि संवुदो ।
वळ-भइ-पुरस्सरो हरी णअरादो तरसा पचिट्ठइ ॥

अथ स कृतवर्मसात्यकिप्रमुखैः स्वबलैः संवृतः ।
बलभद्रपुरःसरो हरिर्नगरात्तरसा प्रातिष्ठत ॥ १५ ॥

तुरओइ-तुरग-विसवद-विसदि-पट्टुच्चळिदेहिँ रेणुहिँ ।
परिदो हरिदङ्गणा-घण-त्थण-उम्भावरणम्बराइदं ॥

तुरगौघखुराग्रविक्षतक्षितिपृष्ठोच्चलितै रेणुभिः ।
परितो हरिदङ्गनाघनस्तनकुम्भावरणाम्बरायितम् ॥ १६ ॥

असि-विष्फुरिअग्नि-विज्जुळा-चळ-दोग्गट्ट-कडण-वारि-आ ।
पडह-द्धणि-गज्जिआ अ सा पुदणा सोहइ पाउसोपमा ॥

असिविष्फुरितामिविद्युच्चलगजसमूहवारिदा ।
पटहध्वनिगर्जिता च सा घृतनाऽशोभत प्रावृडुपमा ॥ १७ ॥

जळहिँ तरिउण सेउणा पमळिज्जन्त-तडन्त-पाअवं ।
चळणाहइ-सिण्ण-भू-अळं जदु-सेण्णं विविणाईं वाहइ ॥

जलधिं तीर्त्वा सेतुना प्रमर्द्यमानतटान्तपादपम् ।
चरणाहतिशीर्णभूतलं यदुसैन्यं विपिनान्यपाक्रामत् ॥ १८ ॥

कुळ-पव्वअ-वन्द-कंदरा-पअवी-ळह्घण-केळि-जङ्घिआ ।
तुरिअं चिअ ओदरन्ति दे वळि-गेहं जदु-णाह-सेणिआ ॥

कुलपर्वतवृन्दकंदरापदवीलङ्घनकेलिजाङ्घिकाः ।
त्वरितमेवावातरंस्ते बलिगेहं यदुनाथसैनिकाः ॥ १९ ॥

धणुह-द्धणि-तूर-णिस्सणा करि-वंहा-परिवंहिआ भिसं ।
सहस च्चिअ सोणिआळअं भअ-संभन्त-जणं कुणन्ति तो ॥

धनुर्ध्वनितूर्यनिःस्वनाः करिवृंहापस्विंहिता भृशम् ।
सहसैव शोणितालयं भवसंभ्रान्तजनमकुर्वन्तदा ॥ २० ॥

पढमं पडह-स्सणेण तं पुण सेणुत्थ-पराअ-रासिणा ।
पडिरुन्धइ वैरिणो पुरं स हु पच्छा पुदणाहिँ माँहवो ॥ ?

प्रथमं पटहस्वनेन तत्पुनः सेनोत्थपराग्राशिना ।
प्रतिरुध वैरिणः पुरं स खलु पश्चात्पृतनाभिर्माधवः ॥ २१ ॥

अइ सो पडिहार-पालओ पमहेहिँ परिवारिदो हरो ।
समरस्स करेइ पक्कमं गुह-ळम्बोअर-णन्दि-णन्दिओ ॥

अथ स प्रतिहारपालकः प्रमथैः परिवारितो हरः ।
समरायाकरोत्प्रक्रमं गुहलम्बोदरनन्दिनन्दितः ॥ २२ ॥

इसि-पप्फिडिण्णु-ळेहिअं परिघोळन्त-सुपच्च-णिण्णअं ।
भुअएहिँ दिणन्त-तण्डव-प्पडिळं वज्झइ सो जडा-भरं ॥

ईषत्प्रभ्रष्टेन्दुलेखिकं परिघूर्णमानमुपर्वनिम्नगम् ।
भुजगैर्दिनान्तताण्डवप्रशिथिलमवध्नात्स जटामरम् ॥ २३ ॥

धणुहम्मि पिणाअ-णामए वळिअं कुण्डळिए पिणञ्जइ ।

कर-मण्डणमद्ध-कङ्कणी-कअमुम्मोइअ कुण्डळीसरं ॥

धनुयि पिनाकनामके बलवत्कुण्डलिते पिननाह ।

करमण्डनमर्धकङ्कणीकृतमुन्मुच्य कुण्डलीश्वरम् ॥ २४ ॥

सु-सिळिट्ठ-गरिट्ठ-णिट्ठुर-प्फुड-वग्घाइण-चिकण-प्पहं ।

परिवेइ सप्प-मेहळा-वळएहिं विअडं कडी-तडं ॥

सुखिष्ठगरिष्ठानिष्ठुरस्फुटव्याघ्राजिनचिकणप्रभम् ।

पर्यवेष्टयत्सर्पमेखलावलयैर्विकटं कटीतटम् ॥ २५ ॥

णिट्ठिलेक्खण-दाह-संभम-वसुट्ठिआणङ्ग-धणु-अममावहं ।

कुटिळी-कुणइ प्फुडं कुहा भुवआणं जुअळं महेसुरो ॥

निट्ठिलेक्खणदाहसंभमव्रुटितानङ्गधनुर्भमादहम् ।

कुटिलीचकार स्फुटं क्रुधा भ्रुवोर्युगळं महेश्वरः ॥ २६ ॥

हरिसुगअ-तिक्ख-धग्घर-स्सर-णिग्घोसण-भीसणाक्कइं ।

फळिहाअळ-सुब्ब-विग्गहं वुसइं सो सहसाहिरोइइ ॥

हर्षोद्गततीक्ष्णवर्षरस्वरनिर्घोषणभीषणाकृतिम् ।

स्फटिकाचलगुभ्रविग्रहं वृषभं स सहसाऽधिरुह ॥ २७ ॥

कर-गण्डिअ-सत्तिणा गणा परिरुद्धा सिहि-पिट्ठ-वासिणा ।
सहिआ सर-जम्मणा खणा रण-सज्जा पअळन्ति गन्विआ ॥

करगृहीतशक्तिना गणाः परिरुद्धाः शिखिपृष्ठवासिना ।
सहिताः शरजन्मना क्षणाद्रणसज्जाः प्रचेलुर्गर्विताः ॥ २८ ॥

अह दे जदु-सेण्ण-सागरं तुरउत्तुङ्ग-तरङ्ग-संकुळम् ।
वळ-मा-हव-गाह-भीसणं गहिरं तं पविसन्ति णि-ब्भआ ॥

अथ ते यदुसैन्यसागरं तुरगोत्तुङ्गतरङ्गसंकुलम् ।
बलमाधवमाहभीषणं गभीरं तं प्राविशन्निर्भयाः ॥ २९ ॥

वळई-कअ-चण्ड-कम्मुआ अह पज्जुण-सिहण्डि-वाहणा ।
सर-दु-डिण-णिण्हुअम्बरं परिहोदुण रणं कुणन्ति ते ॥

बलयीकृतचण्डकार्मुकावथ प्रद्युम्नशिखण्डिवाहनौ ।
शरदुर्दिननिहुताम्बरं परिभूय रणमकुरुतां तौ ॥ ३० ॥

विसिहा वि सिहावल्लुक्कड-प्फुड-पवखाणिळ-त्तवखणुद्धिआ ।
विमुदा विमुदा हआ अ तं ण विसाहं पविसन्ति वेरिणो ॥

विशिखा अपि शिखावल्लोक्तटस्फुटपक्षानिलतक्षणोद्धृताः ।
विमुखा विमुखा हताश्च तं न विनाशं प्राविशन्वेरिणः ॥ ३१ ॥

अह सम्बर-मम्म-भेदिहिं जळण-ज्वाळ-फुळिङ्ग-वाहिहिं ।
णिसिदेहिं सिळी-मुहेहिं तं गुहमाविज्झइ रुप्पिणी-सुओ ॥

अथ शम्बरमर्मभेदिभिर्ज्वलनज्वालस्फुलिङ्गवाहिभिः ।
निशितैः शिलीमुखैस्तं गुहमाविध्यद्रुक्मिणीसुतः ॥ ३२ ॥

धणु-पञ्च-सदी-विमुञ्चिद-प्पसरन्तत्थ-विहत्थिआहिओ ।
सुवअं विअ वाण-दाणवो जुउहाणेण घडेइ संगरे ॥

धनुष्पञ्चशतीविमुक्तप्रसरदस्त्रविहस्तिताहितः ।
स्वयमेव वाणदानवो युयुधानेन जघटे संगरे ॥ ३३ ॥

विविहा जुउहाण-साअआ जुहि वाणासुर-वाण-संहइं ।
अ-इरेण कुणन्ति णि-प्पहं रवि-मोहा विअ तारआवळि ॥

विविधा युयुधानसायका युधि वाणासुरवाणसंहतिम् ।
अचिरेणाकुर्वन्निष्प्रभां रविमयूखा इव तारकावलिम् ॥ ३४ ॥

अह सो परमेसरो सरे ति-वुरन्ते-उर-वेहवी-अरे ।
विसजेइ पिणाअ-संहिदे अहिगन्तूण सअं जणइणं ॥

अथ स परमेश्वरः शरांस्त्रिपुरान्तःपुरवैधवीकरान् ।
विससर्ज पिनाकसंहितानभिगम्य स्वयं जनार्दनम् ॥ ३५ ॥

महु-केडह-सोणिअ-च्छडा-महु-कुक्खिंभरिणो सिळी-मुहे ।

गुण-संगअ-सङ्ग-संहिदे महु-वेरी वि समुक्खिवेइ सो ॥

मधुकैटभशोणितच्छटामधुकुक्षिमरीञ्जिलीमुखान् ।

गुणसंगतशार्ङ्गसंहितान्मधुवैर्यपि समुदक्षिपत्सः ॥ ३६ ॥

अह ताणँ विमाण-संठिअ-त्ति-असाहीस-सिरो-सिळाहिओ ।

समरो सम-रोस-विकिआ-भर-दु-प्पेच्छ-मुहाणँ वट्टइ ॥

अथ तयोर्विमानसंस्थितत्रिदशाधीशशिरःस्लाघितः ।

समरः समरोपविक्रियाभरदुप्पेक्षमुखयोरवर्तत ॥ ३७ ॥

हरि-सिंदुड-समीरणत्थदो पसरन्ता परिधूअ-पाअ-वा ।

समुहापडिआ समीरणा हर-भूसा-भुअएहिँ भक्खिदा ॥

हरिस्रष्टसमीरणाखतः प्रसरन्तः परिधूतपादपाः ।

संमुखापतिताः समीरणा हरभूपाभुजगैर्भक्षिताः ॥ ३८ ॥

हर-पुट्ठिअ-पण्णअत्थदो विस-फुक्कार-पळित्त-यावआ ।

पसिदा बहुणो वि पण्णआ सहसा विण्हु-रहेण चन्विआ ॥

हरपुष्टितपन्नगाम्मतो विषष्ट्कारप्रदीप्तपावकाः ।

प्रसृता बहवोऽपि पन्नगाः सहसा विष्णुरयेन चर्विताः ॥ ३९ ॥

कसणुळ्ळिअ-पावआसुअ-प्फुड-णिन्तुज्जळिआ वि पावआ । ?

परमेसर-मोळि-णिण्ण-आ-जळ-णिव्वाण-सिहा मुहा ठिआ ॥ ?

कृष्णप्रेरितपावकाशुगस्फुटनिर्यदुज्ज्वलिता अपि पावकाः । ?

परमेश्वरमौलिनिम्नगाजलनिर्वाणशिखा मुधा स्थिताः ॥ ४० ॥

अह संभु-विसिद्ध-तामसासुअ-संभूद-तमोन्धकारिअं ।

भुवणं वळिअं पभासिअं हरि-चक्रस्स समग-रोङ्गा ॥

अथ शंभुविसृष्टतामसाशुगसंभूततमोन्धकारितम् ।

भुवनं बलवत्प्रकाशितं हरिचक्रस्य समग्रोचिषा ॥ ४१ ॥

हरि-पेरिअ-वारुणत्थ-अ-ण्णअम्भो-हर-गम्भ-णिस्सिदे ।

ळहु सोसइ थोर-सीअरे सिव-फाळ्विख-पुडासुसुक्खणी ॥

हरिप्रेरितवारुणास्त्रजप्रल्याम्भोधरगर्भनिःसृतान् ।

लघ्वशोपयत्स्थूलशीकराब्धिशफालाक्षिपुटाशुशुक्षणिः ॥ ४२ ॥

सुभडाणँ वि विट्ठिरिळ्ळण्ण समरे णारअ-कोट्ट-वड्ढणे ।

अह खिप्पइ णि-प्पडिक्किअं कुविओ मोहणमत्थमच्चुओ ॥

सुभटानामपि भयंकरे समरे नारदकीतूहलवर्धने ।

अथाक्षिपन्निष्प्रतिक्रियं कुपितो मोहनमस्त्रमच्युतः ॥ ४३ ॥

रणदो खण-मोह-मीळिए ससि-ळेहाभरणे निवट्टिए ।

विमुहे वि अ सम्मुहे ळ्हुं पमहाणं निवहो पळाअइ ॥

रणतः क्षणमोहमीलिते शशिलेखाभरणे निवृत्ते ।

विमुखेऽपि च पणमुखे लघु प्रमथानां निवहः पलायत ॥ ४४ ॥

पवळो वळ-भद्र-केसरी हळ-दाढा-कुलिसेण तक्खणं ।

मअ-भाभिर-चित्तमुद्धअं जुहि कुम्भण्ड-गअं विदारइ ॥

प्रवलो बलभद्रकेसरी हलदंष्ट्राकुलिशेन तत्क्षणम् ।

मदभ्रमणशीलचित्तमुद्धतं युधि कुम्भाण्डगजं व्यदारयत् ॥ ४५ ॥

अइ रोस-कसाइदेक्खणो निविडाकइदिअ-णेक्क-कम्मुओ ।

अहिधावइ देवई-सुअं तुवरन्तो तइ वाण-दाणवो ॥

अथ रोपकपायितेक्षणो निविडाकृष्टनैककार्मुकः ।

अभ्यधावद्देवकीसुतं त्वरमाणस्तदा वाणदानवः ॥ ४६ ॥

जुहि से भुअ-काणण-ट्ठिए दिद-मोच्ची-ळदिआहिं वेदिए ।

धणु-ताळ-दुमे रमा-वई तरसा खण्डइ कण्ड-रासिहिं ॥

युध्यस्य भुजकाननस्थितान्ददमोर्वीलतिकाभिर्वेष्टितान् ।

धनुस्तालद्रुमात्रमापतिस्तरसाऽऽखण्डयत्काण्डराशिभिः ॥ ४७ ॥

दणु-अस्स भुपसु सोरिणा तइ जो जो लुअ-कम्मुओ कओ ।
स स गेण्हइ चक्र-तोमर-च्छुरिआ-सत्ति-गआसि-मुणारे ॥

दनुजस्य भुजेषु शौरिणां तदा यो यो लनकार्मुकः कृतः ।
स स जग्गाह चक्रतोमरच्छुरिकाशक्तिगदासिमुद्गरान् ॥ ४८ ॥

खुहिओ स उ जाई जाई तो समरे घेप्पइ दप्प-वंहिओ ।
परिखण्डइ ताई ताई ही महु-येरी लहु आउहाई सो ॥

क्षुभितः स तु यानि यानि ततः समरे जग्गाह दर्पवृंहितः ।
पर्यखण्डयत्तानि तानि हि मधुवैरी लघ्वायुधानि सः ॥ ४९ ॥

णिसिअत्थखओ गिराउहो गळिअस्सोज्झर-वच्चिअङ्गओ ।
घण-धाउ-मओ ल्व पल्लओ विहलो जाअइ वाण-दाणवो ॥

निशिताम्बुक्षतो निरायुधो गलितास्त्रनिर्झरवर्चिताङ्गकः ।
घनधातुमय इव पर्वतो विहलो ऽजायत वाणदानवः ॥ ५० ॥

जणणी फिर तस्स फोट्टवी दुअमाअच्छिअ मज्झए ठिआ ।
अह णन्द-मुओ णिवत्तिओ तइ वाणो वि धरं विगाट्टइ ॥

जननी किल तस्य फोट्टवी द्रुतमागत्य मध्ये स्थिता ।
अथ नन्दमुतो निवृत्तस्तदा वाणो ऽपि गृहं व्यगादत ॥ ५१ ॥

अह धुज्जडिणा विसज्जिओ विअल्लुत्ताळ-भञ्जं-कराकई । ?
तिसिरो कडु-घग्घर-स्सरो जुवरो को वि भमेइ सच्चदो ॥

अथ धूर्जटिना विसृष्टो विकलोत्तालभयंकराकृतिः ।
त्रिशिराः कटुघर्घरस्वरो ज्वरः कोऽपि बभ्राम सर्वतः ॥ ५२ ॥

जदु-वीर-बळाई सो भिसं परिमुच्छावइ मच्छरी जदा ।
हरिणा वि तदा विणिम्मिओ बळवन्तो जुवरो चउ-ब्भुओ ॥

यदुवीरबलानि स भृशं पर्यमूर्च्छयन्मत्सरी यदा ।
हरिणाऽपि तदा विनिर्मितो बलवाब्ज्वरश्चतुर्भुजः ॥ ५३ ॥

तिसिरं स भणाइ षेण्हवो तुमए हो असमिक्खआरिणा ।
सळहेण व पावए खओ सुळहो होहिइ संपअं मइ ॥

त्रिशिरसं स बभाण वैप्पवस्त्वया भो असमीक्ष्यकारिणा ।
शलमेनेव पावके क्षयः सुलभो भविष्यति सांप्रतं मयि ॥ ५४ ॥

ज्वर-प्पसरं चिइच्छिउं जुवरो एव्व हुवेज्ज वेज्जओ ।
कणिअं चळणम्मि कण्डअं ण समुक्खाअइ कण्डपण किं ॥

ज्वरप्रसरं चिकित्सितुं ज्वर एव भवेद्द्वैद्यः ।
लग्नं चरणे कण्टकं न समुत्खनति कण्टकेन किम् ॥ ५५ ॥

उव मज्झ णिवज्झ-मच्छरं भुअ-सोण्डीरमिणं रणङ्गणे ।

अवि होसि तिसीसओ तुवं सम-सीसं ण ळहेसि णं मए ॥

पदय मम निवद्धमत्सरं भुजशौर्यमिदं रणाङ्गणे ।

अपि भयसि त्रिशीर्षस्त्वं समशीर्षं न लभसे नूनं मया ॥ ५६ ॥

तिसिरेण अ किं वि जप्पिअं सुणु हो काल-हरस्स जं पिअं ।

इह तं घडआमि संपअं असुरो जेण ळहेज्ज संपअं ॥

त्रिशिरसा च किमपि जल्पितं शृणु भोः कालहरस्य यत्प्रियम् ।

इह तद्वदयामि सांप्रतमसुरो येन लभेत संपदम् ॥ ५७ ॥

फहँ संकर-किंकरं वि मं वय्यवन्तं जङ्ग जेतुमिच्छसि ।

इह ता मिहिरंमु-संचअं तिमिराहो परिहोदुमीहइ ॥

कथं शंकरकिंकरमपि मां वय्यवन्तं जङ्ग जेतुमिच्छसि ।

इह तद्दिं मिहिरांशुमंचयं तिमिरीपः परिभविष्यमीहने ॥ ५८ ॥

अह ताणं रणं तज्जा-नज्जि पग्गुहिअ-वत्थोणि-णदं णहा-णदि ।

चज्जगा-चज्जणि ददुमा-दुमि एकुट-णाअं जणिअं सिज्जा-सिज्जि ॥

अथ तयो रणं तज्जानन्ति क्षुभितशोणिनभो नग्नानन्ति ।

चण्णाचगणि दुमादुमि एकुटनादं ज्ञानं शिज्जाशित्ति ॥ ५९ ॥

जुहि वेणु-जरेण खण्डिओ पहरन्तेण किराणुहिण्डिओ ।
तिसिरो विवळाइ मेइणी-णह-पाआळ-तळेसु वेविरो ॥

युधि विण्णुज्वरेण खण्डितः प्रहरता किलानुहिण्डितः ।
त्रिशिरा विपलायत मेदिनीनभःपातालस्तलेषु वेपनशीलः ॥ ६० ॥

अमुण चिअ रुद-सिद्धिणा भअ-घोणन्त-स-वाह-दिद्धिणा ।
चळणम्बु-अमळ्ळिएण सो थविदो सन्त-मएण मा-हवो ॥ .

अमुनैव रुद्रसृष्टिना भयघूर्णमानसबाष्पदृष्टिना ।
चरणाम्बुजमाश्रितेन स स्तुतः शान्तमदेन माधवः ॥ ६१ ॥

अ-भअं विहुरस्स देहि मे भअवं तुज्झ जराहिँ मा-हव ।
अ-विवेअ-समुद-मज्जिओ अहके होमि खु णेण णिज्जिओ ॥ .

अभयं विधुराय देहि मे भगवंस्तव ज्वरान्माधव ।
अविवेकसमुद्रममो ऽहं भवामि खल्वनेन निर्जितः ॥ ६२ ॥

विदिओ सि मए सणा-अणो जअ-सिद्धि-द्विइ-णास-कारओ ।
सिद्धि-अण्ठ-विरिञ्च-वासव-प्पमुहाणं वि तुवं सि काळणं ॥

विदितो ऽसि मया सनातनो जगत्सृष्टिस्थितिनाशकारकः ।
शितिकण्ठविरिञ्चवासवप्रमुखाणामपि त्वमसि कारणम् ॥ ६३ ॥

अ-गुण-प्पइदिस्स मण्णिमो भअवं तुज्झ गुणाणुरोहणं ।
पवणस्स सुअन्धिउण्हदादि व संकामिअमीस केवलं ॥

अगुणप्रकृतेर्मन्यामहे भगवंस्तव गुणानुरोधनम् ।
पवनस्य सुगन्धितोष्णतादीव सांक्रामिकमीश केवलम् ॥ ६४ ॥

इह ठावर-जङ्गमप्पए सअळे वत्थुणि वित्थरिज्जए ।
भवदो छिअ चैअणत्तणं अअ तेळं व तिळम्मि सव्वदो ॥

इह स्थावरजङ्गमात्मके सकले वस्तुनि विस्तीर्यते ।
भवत एव चैतन्यमज तैलमिव तिले सर्वतः ॥ ६५ ॥

तुइ संणिहिदम्मि पेक्खए विविहं णचइ णच्चइ व सा ।
सअळत्थ-विअक्क-कारिणी तुह माआ तह णाम दुग्गहा ॥
त्वयि संनिहिते प्रेक्षके विविधं नृत्यति नर्तकीव सा ।
सकलार्थवितर्ककारिणी तव माया तथा नाम दुर्गहा ॥ ६६ ॥

सअळ-भुवण-रक्खा-दिक्खिआणं भुआणं
भुअअ-चइ-णिहाणं सह-चक्कझिआणं ।
तुह कअ-रिउ-ळन्छी-वुन्द-वन्दिग्गहाणं
जिणइ विणअ-पावारण-दावो पदावो ॥

सकलभुवनरक्षादीक्षितानां भुजानां भुजगपतिनिमानां शङ्खचक्राद्विज्ञानानाम् ।
तव वृत्तरिपुलर्भावृन्दचन्द्रिमहाणां जयति विनतपापारप्यदावः प्रतापः ॥ ६७ ॥

मसार-मणि-सापळं मधुर-हास-जोण्हा-झरी-

परीअ-मुह-चन्दमं विपुळ-दीह-णेत्तुप्पळं ।

उर-प्फुरिअ-कोत्थुहं मणि-किरीड-कन्ति-च्छडा-

कडाह-परिमण्डिअं पणमिमो सरीरं तुमे ॥

मसारमणिदयामलं मधुरहासज्योत्स्नाझरी-

परीतमुखचन्द्रमो विपुलदीर्घनेत्रोत्पलम् ।

उरःस्फुरितकौस्तुभं मणिकिरीटकान्तिच्छटा-

कटाहपरिमण्डितं प्रणमामः शरीरं तव ॥ ६८ ॥

वअ-सुन्दरी-घण-धणङ्क-कुङ्कुम-प्फुसणा-पिसङ्ग-वणमाळ-भारिणो ।

तुह देवई-सुअ सु-अम्म-णिम्मळी-ऊअ-जम्म-जम्मि-मण-वासिणो णमो ॥

व्रजसुन्दरीधनस्तनाङ्गकुङ्कुममार्जनापिशङ्गवनमालभारिणे ।

तुभ्यं देवकीसुत सुकर्मनिर्मलीकृतजन्मजन्मिमनोवासिने नमः ॥ ६९ ॥

इअ त्थुओ पअण-रिवु-ज्जरेण सो पसण्णदं समहि-गओ जणदणो ।

रद-प्पहा-विसद-सुहोळ्ळिअक्खरं मउ-म्हिओ भणइ गिरं स-गोरवं ॥

इति स्तुतो मदनरिपुज्वरेण स प्रसन्नतां समधिगतो जनार्दनः ।

रदप्रभाविशदसुधाद्रिताक्षरां मृदुस्मितो वभाण गिरं सगौरवम् ॥ ७० ॥

अम्हो वम्हण अम्हकेरअ-जरादो णुं महन्तो भवं

तासं मुञ्चउ पञ्च-वाण-रिखुणो णिम्माण-मम्मो तुवं ।

ता णो पाणण-पत्त-मत्त-सुहिओ जादो सि पीदो म्हि दे

सिज्झं तुज्झ तिसीस संपइ सुहं गच्छेहि स-च्छन्ददो ॥

हंहो ब्राह्मणास्मदीयज्वरान्नूनं महान्भवां-

स्नासं मुञ्चतु पञ्चवाणरिपोर्निर्माणमहो त्वम् ।

तस्मान्नो माननपात्रमात्ममुहज्जातो ऽसि प्रीतो ऽस्मि ते

सिद्धं तव त्रिशीर्षं संप्रति सुखं गच्छ स्वच्छन्दतः ॥ ७१ ॥

तुइत्तो भूदाणं मह तुह अ संभासणमिणं

म्हरन्ताणं वाहा ण हु ति-हुवणे होद्धि दिदं ।

पसादो णो कामं दुइइ महइं लुम्पइ रुअं

जहाकामं धीमं ति-सिर विसरेहि प्पडिदिसं ॥

त्वत्तो भूतानां मम तव च संभाषणमिदं

स्मरतां वापा न सन्तु त्रिमुवने भविष्यति दृढम् ।

प्रसादो नः कामं दोग्धि महतीं लुम्पति रुजं

यथाकामं धीमंस्त्रिशिरो विसर प्रतिदिशम् ॥ ७२ ॥

इअ भणिअ जरं तं वि-ज्जरं तो कुणन्तो

समर-धरणि-भाए रेहए मा-हवो सो ।

विहअ-तुहिण-वाहा-सु-प्पहं कप्पअन्तो

पदुममिव जळन्तो पुवखरे तिवख-मोहो ॥

इअ उसाणिरुद्धम्मि विओ सग्गो ॥

इति भणित्वा ज्वरं तं विज्वरं ततः कुर्व-

न्समरधरणिभागे राजते माधवः सः ।

विहततुहिनवाधासुप्रभं कल्पय-

न्पद्ममिव ज्वलन्पुष्करे तीक्ष्णमयूखः ॥ ७३ ॥

इत्युपानिरुद्धे द्वितीयः सर्गः ॥

तिओ सगो

अह सिहर-णिहे भुए सहस्सं विडवि-सरिच्छ-धणु-च्छडे वहन्तो ।
घण-रण-कुदुओ पुणो वि बाणो पअळइ-जङ्गम-विन्ध-सेळ-कप्पो ॥

अथ शिखरनिभान्मुजान्सहस्रं विटपिसदृक्षधनुश्छटान्वहन् ।
घनरणकुतुकः पुनरपि बाणः प्राचलज्जङ्गमविन्ध्यशैलकल्पः ॥ १ ॥

कुडिळ-दिढ-कुअण्ड-दण्ड-सण्ड-प्पणिहिअ-दिप्प-सुरप्प-दु-प्पसज्जो ।
पअवि-हअ-कडप्प-कड्दिअं सो जळअ-गहीर-रवं रवं रूहेइ ॥

कुटिलदृढकोदण्डदण्डपण्डप्रणिहितदीप्रक्षुरप्रदुप्पसखः ।
प्रजविहयसमूहकृष्टं स जलदगभीररवं रथं रूरोइ ॥ २ ॥

भुअ-णिवह-विसङ्गि-अङ्गओह-ट्ठविअ-पिसङ्ग-मणि-प्पहइ-कुरेहि ।
अ-विरळ-विडवग्ग-ळग्ग-पुप्फो स हु बहु रेहइ सम्पळि-दुदुमो ज्व ॥

भुजनिवहविपक्ताङ्गदौघस्थापितपिशङ्गमणिप्रमाङ्कुरैः ।
अविरलविटपाप्रलम्पुप्पः स खलु बह्वराजत शाल्मलिद्रुम इव ॥ ३ ॥

कसण-घण-सवत्त-गत्त-सोहो उवरि समुद्धअ-पण्डराअवत्तो ।
णव-समुद्धअ-चन्द-मण्डलाहो-गअ-रणाअर-संणिहो विहाइ ॥

कृष्णघनसपत्नगात्रशोभ उपरि समुद्धृतपाण्डरातपत्रः ।
नवसमुद्धितचन्द्रमण्डलाधोगतरत्नाकरसंनिभो व्यभात् ॥ ४ ॥

अहिअमुहअ-पास-भासमाण-प्फुड-परिचञ्चल-चामरावहूओ ।
तड-जुअळ-विरुद्ध-कास-गुच्छो विअ ळसए जमुणा-जळ-प्पवाहो ॥

अधिकमुभयपार्श्वभासमानस्फुटपरिचञ्चलचामरावधूतः ।
तटयुगलविरुद्धकाशगुच्छ इवालसद्यमुनाजलप्रवाहः ॥ ५ ॥

कर-कपळ-मळिज्जमाण-वाणासण-गुणमत्त-पहं णिरिक्खमाणं ।
फुड-पडिघ-पिसङ्ग-जेत्त-कोणं महु-महमिक्खइ त-क्खणं स वाणो ॥

करकमलमृद्यमानवाणासनगुणमात्मपथं निरीक्षमाणम् ।
स्फुटप्रतिघपिशङ्कनेत्रकोणं मधुमथनमैक्षत तत्क्षणं स वाणः ॥ ६ ॥

तुरिअमहिगओ भणाइ सो णं किमिह पअब्भसि गोविआ-त्तणू-अ ।
मुणसु ण णरओ म्हि ण म्हि कंसो अइ अहके वळि-णन्दणो स वाणो ॥

त्वरितमभिगतो ऽभणत्स एनं किमिह प्रगल्भसे गोपिकातनूज ।
जानीहि न नरको ऽस्मि नास्मि कंसो ऽथाहं बलिनन्दनः स वाणः ॥ ७ ॥

ति-अस-उर-तरट्टिआ कआकइढण-घण-सोहग-ळम्भ-जम्भिआणं ।
धणु-गुण-किण-गण्ठि-कक्कसाणं सुणसि कहं ण भुआणं मे पआवं ॥

त्रिदशपुरविदग्धस्त्रीकचाकर्षणघनसौभगलामजृम्भितानाम् ।
धनुर्गुणकिणप्रन्थिकर्कशानां शृणोपि कथं न भुजानां मे प्रतापम् ॥ ८ ॥

सुण पुण वुस-ळञ्छणस्स संझा-णडण-पहम्मि महं मइङ्ग-चाए ।
अदिसअ-कुसळेहिँ एहिँ दोहिँ दु-ळह-तमो वि हि लम्भिओ पसाओ ॥
भृणु पुनर्वृपलान्छनस्य संध्यानटनमहे मम मृदङ्गवादे ।
अतिशयकुशैलेभिर्दोर्भिर्दुर्लभतमो ऽपि हि लब्धः प्रसादः ॥ ९ ॥

णिअ-पअ-फिडिआ कआ इमेहिँ वळ-मइण-प्पमुहा णिलिम्प-जोहा ।
अवणि-सुर-महेसु हव्व-भाअं भअ-विहळा हि अ-विग्गहा भुणन्ति ॥
निजपद्मप्राः कृता अमीभिर्वलमथनप्रमुखा निलिम्पयोधाः ।
अवनिमुरमखेषु हव्यभागां भयविह्वला ह्यविग्रहा भुञ्जते ॥ १० ॥

ण हु विसुपरिअं मए तुए जं मह जणअं वअ-ळह-घणेण मन्दं ।
अळिअ-वडु-छळेण वञ्चिऊण ति-हुवणमाहरिअं ण किं तहिन्तो ॥
न खलु विस्मृतं मया त्वया यन्मम जनकं वयोलक्ष्मेन मन्दम् ।
अलीकवटुच्छलेन वक्षयित्वा त्रिभुवनमाहतं न किं तस्मान् ॥ ११ ॥

उइदमुइदमज्ज दिट्ठिआ मे भुअ-चण-मज्झ-पहं सुहं पविट्ठं ।
जुहि विजिअ तुमं वसे करिस्सं तुरिअमहं भुवणाइं चोद्धा वि ॥

उचितमुचितमद्य दिष्ट्या मे भुजवनमध्यपथं सुखं प्रविष्टम् ।
युधि विजित्य त्वां वशे करिष्ये त्वरितमहं भुवनानि चतुर्दशापि ॥ १२ ॥

पडिभणइ णमिन्दिरा-सहाओ दणु-सुअ जुज्जइ दे उवक्कमो अं ।
जइ तुह भुअ-काणणस्स भङ्गो ण हि तह कारिसि दे जहाहिळासो ॥
प्रत्यभणदेनमिन्दिरासहायो दनुसुत युज्यते त उपक्रमो ऽयम् ।
यदि तव भुजकाननस्य भङ्गो न हि तथा करिष्यसि ते यथाऽभिलाषः ॥ १३ ॥

तुवरसि मअ-तण्हिअण्णवण्णो-विहरण-सोक्खमिदो तदो ह्मिगन्तुं । ✕
अवि अ गअण-पुण्फ-माळिआहिं सुरहि-तमाहिं विभूसिउं च केसे ॥
त्वरसे मृगतृष्णिकार्णवाणो विहरणसौख्यमितस्ततोऽधिगन्तुम् ।
अपि च गगनपुष्पमालिकाभिः सुरभितमामिर्विभूषयितुं च केशान् ॥ १४ ॥

किमिह विहळ-जप्पिण्ण कज्जं पअडअ तं भुअ-दण्ड-चण्डिमाणं ।
ति-हुवण-रण-सूर धीर गव्वं खवअसि जेण खणेण दाणविन्द ॥
किमिह विफलजल्पितेन कार्यं प्रकटय तं भुजदण्डचण्डिमानम् ।
त्रिभुवनरणशूर धीर गर्वं क्षपयसि येन क्षणेन दानवेन्द्र ॥ १५ ॥

णवरिअ सर-पूरिअन्तरिखं रह-चळणुच्चळ-रेणु-दु-णिगरिखं ।
महु-रिखु-वळि-णन्दणाणँ रुखं जुणइ रणं पुर-माहिणो समखं ॥

अनन्तरं शरपूरितान्तरिखं रथचरणोच्चलद्रेणुदुर्निरीक्षम् ।
मधुरिपुबलिनन्दनयो रूक्षमजायत रणं पुरमाथिनः समक्षम् ॥ १६ ॥

णमइ रमइ णचइ प्पणोइ प्पहसइ जप्पइ कम्पइ बभमेइ ।
पमअ-मअ-भआळळं पुळन्तो पमह-गणो तइ ताणँ संपहारं ॥

अनमदरमतानृत्यत्पाणौत्प्राहसदजल्पदकम्पताभ्रान्यत् ।
प्रमदमदभयाकुलं प्रलोकयन्प्रमथगणस्तदा तयोः संपहारम् ॥ १७ ॥

अणुविरणइ मन्ध-सिन्धुराळी-मअ-परिवंहिअ-वंहिआणुविज्झं ।
जदु-वळ-घण-दुन्दुभि-प्पणादं गअण-अळे सुर-संघ-तूर-घोसो ॥

अनुव्यरणद्वन्धसिन्धुरालीमदपरिवंहितवृंहितानुविद्धम् ।
यदुबलघनदुन्दुभिप्रणादं गगनतले सुरसंघतूर्यघोषः ॥ १८ ॥

अणु-खणमणिरुद्ध-कण्ण-वीही-कुसळ-वदावद-बन्धु-पन्य-भूओ ।
महु-मह-कर-णुण्ण-सद्ग-मोव्वी-णिणअ-भरो णिणअन्तरं यगेइ ॥

अनुक्षणमनिरुद्धकर्णवीधीकुशलवदावदबन्धुपान्यभृतः ।
मधुमधनकरनुजशार्ङ्गमौर्वीनिनदभरो निनदान्तरमस्थगयन् ॥ १९ ॥

अह णिसिद-मुहेण थोर-दीहं कणअ-कडाअ-मणि-च्छडा-कडारं ।
विडवमिव तरुस्स बाहुमेकं छणइ सरेण सुरारिणो मुरारी ॥

अथ निशितमुखेन स्थूलदीर्घं कनककटकमणिच्छटाकडारम् ।
विटपमिव तरोर्बाहुमेकमलुनाच्छरेण सुरारैर्मुरारिः ॥ २० ॥

भुवि णिपडइ सो ह साहमन्ते-उर-जण-बाह-जळेण बाहु-छेओ ।
सह अ स-हरिसामरोह-मुत्त-प्फुड-अर-कप्प-अरु-प्पसूणएहिं ॥

भुवि न्यपत्तसो ऽथ सार्धमन्तःपुरजनबाप्पजलेन बाहुच्छेदः ।
सह च सहर्षामरौघमुक्तस्फुटतरकल्पतरुप्रसूनैः ॥ २१ ॥

स धणुइ-विसिहे सुरास-जीआ-कसण-सिणिद्ध-किणक्किअ-प्पओद्धे ।
ति-हुवण-जअ-ळच्छि-केळि-सोहे छिणइ पुणो वि भुए रिखुस्स कण्हो ॥

स धनुर्विशिखान्शरासज्याकर्षणस्निग्धकिणाकृतप्रकोष्ठान् ।
त्रिभुवनजयलक्ष्मीकेलिसौधानच्छिनत्पुनरपि भुजात्रिपोः कृष्णः ॥ २२ ॥

खुडिअ-णिवडिएहिं अहुगुलीओवळ-रुइ-दिप्प-अळेहिं तेहिं दोहिं ।
विळसइ समर-कवमा बहूहिं फणि-णिवहेहिं व चन्दणाणं वाढी ॥

त्रुटितनिपतितैरहगुलीयोपलरुचिदीप्रतलैस्तैर्दोभिः ।
व्यलसत्समरक्षमा बहुभिः फणिनिवहैरिव चन्दनानां वाटी ॥ २३ ॥

अह बुसह-धओ स-भक्तमेणं पुळइअ खण्डिअ-पाअ-वाहु-सण्डं ।
उवगदुअ सअं पसाअअन्तो दिइ-अ-रिअं दिह-संभमो भणाइ ॥

अथ धृषभध्वजः स्वभक्तमेनं प्रलोक्य खण्डितप्रायवाहुपण्डम् ।
उपगम्य स्वयं प्रसादयन्दितिजरिपुं दृढसंभ्रमो ऽभणत् ॥ २४ ॥

पसिद पदुम-णाह दीण-ओए तुवमसि कारुणिओ मुणीहिं गीओ ।
कहैं किर विहलं बलिस्स पुत्तं रण-जिअमज्ज वि णाणुअम्पसे हो ॥

प्रसीद पद्मनाभ दीनलोकं त्वमसि कारुणिको मुनिभिर्गीतः ।
कथं किल विह्वलं बलेः पुत्रं रणजितमद्यापि नानुकम्पमे भोः ॥ २५ ॥

तुइ थुइ-वअणादिवुत्त-धामे ति-गुण-कहा-पह-दूर-संणिहाणे ।
महु-मह फदमेहिं अवखरेहिं थुविअ पसत्ति-गुणं कुणम्ह अम्हे ॥

त्वयि स्तुतिवचनातिवृत्तधाज्ञि त्रिगुणकथापयदूरसंनिधाने ।
मधुमधन कतमैरक्षरैः स्तुत्वा प्रसत्तिगुणं कुर्मो वयम् ॥ २६ ॥

कहैं तुए मदिमा मुणिज्जणिज्जो मुणि-युसहेरिं वि दिव्व-दंसणेरिं ।
ण हि वअण-मणाणं गोअरो सो उवणिस-अवखर-तप्परिज्ज-भूमो ॥

कथं तव मदिमा ज्ञानव्यो मृनिवृषभैरपि दिव्यदर्शनैः ।
न हि वचनमनमोगोचरः ॥ उपनिषदक्षरतापर्यवृत्तिभिः ॥ २७ ॥

तुह उण अवदार-कीळिआइं रज-तम-सत्त-गुणे समळ्ळिआइं ।
णिअ-कअ-भुवणावण-वखमाइं मुर-हर कस्स ण विम्हअं कुणन्ति ॥

तव पुनरवतारकीडितानि रजस्तमःसत्त्वगुणान्समाश्रितानि ।
निजकृतभुवनावनक्षमाणि मुरहर कस्य न विस्मयं कुर्वन्ति ॥ २८ ॥

तह हि मह-मही-हर-प्पमाणं तुवमधिगच्छिअ मच्छ-राअ-वेसं ।
कुणसि घण-विसाण-रुग्ग-वच्छं दणु-अ-भटं किर तक्खरं तईए ॥

तथा हि महामहीधरप्रमाणं त्वमधिगम्य मत्स्यराजवेपम् ।
अकरोर्धनविपाणरुग्णवक्षसं दनुजभटं किल तत्स्करं त्रय्याः ॥ २९ ॥

कळिअ कुळिस-णिट्ठुरट्ठि-पिट्ठं कमठ-अणुं कमळच्छ कच्छ-णिट्ठं ।
तह गहिरिम-दुद्ध-सिन्धु-खुद्धं मणसि-अ-सुन्दर मन्दरं धरेसि ॥

कलयित्वा कुलिशनिष्ठुरास्थिपृष्ठां कमठतनुं कमलाक्ष कच्छनिष्ठाम् ।
तथा गम्भीरिमदुग्धसिन्धुक्षुब्धं मनसिजसुन्दर मन्दरमधारयः ॥ ३० ॥

असणि-सअळ-वीअ-रूढ-दाढङ्कुर-परिपाडिअ-देच्च-वच्छ-सेळं ।
धरणि-हर तुमे वराह-रूवं पडिभअ-विम्हअ-कारि संम्हरामो ॥

अशनिशकलबीजरूढदंष्ट्राङ्कुरपरिपाटितदैत्यवक्षःशैलम् ।
धरणिधर तव वराहरूपं प्रतिभयविस्मयकारि संस्मरामः ॥ ३१ ॥

णह-सुडिअ-सुरारि-गत्त-रत्त-च्युरण-कडार-सडा-जडाल-वत्तं ।
तुह णर-हरि-विमहं महन्तं कहँ कहइस्समकुण्ठ-कण्ठ-णाअं ॥

नखत्रुटितसुरारिगात्ररत्तच्युरणकडारसडाजडालवक्त्रम् ।

- तव नरहरिविमहं महान्तं कथं कथयिष्याम्यकुण्ठकण्ठनादम् ॥ ३२ ॥

अह वडु-वपुणा हुळिक्किआदो भुवण-त्तइं जणआहिँ अस्स चंअ ।
तिहिँ णिअ-पअ-विकमेहिँ सिग्घं अवहरिआ तुमए रमाएँ णाह ॥

अथ वट्टवपुषा वक्षिताद्भुवनत्रयी जनकादस्यैव ।

त्रिभिर्निजपदविक्रमैः क्षीप्रमपहता त्वया रमाया नाथ ॥ ३३ ॥

✓ ति-हुवण-जअ-मत्त-कत्त-विज्जञ्जुण-भुअ-काणण-कत्तणिद्ध-धारे ।
फुरिअ-सिद्धिणि खत्तिआणँ वंसो भिउ-पइणा तुमए हुओ कुठारे ॥

त्रिभुवनत्रयमपकर्तृवीर्यार्जुनभुजकाननकर्तृनेदधारे ।

स्फुरितशिरिनि क्षत्रियाणां वंशो भृगुपतिना त्वया हुतः कुठारे ॥ ३४ ॥

दह-रह-तणआं मवं भवन्तो जणअ-सुआ-पअ-फंम-कामुआइं ।

विहि-पइण-छुअ-ण्यरोहिदाइं दह-वअणरस्स सिराईं खण्टपइ ॥

दशमथनयो भवान्भवजनकमुनारदस्पर्शकानुकानि ।

विभिमतनवनवस्तूयानि दशवदनस्य शिरोम्यन्मन्त्रयन ॥ ३५ ॥

विदळिअ-करि-दन्त-सुब्भमेकं णव-मेहावळि-सामळं दुईअं ।
इअ तणु-जुअळं वहसि रम्मं जउ-सुअ संपइ णीळ-पीअ-वासं ॥

विदलितकरिदन्तशुभ्रमेकं नवमेघावलिश्यामलं द्वितीयम् ।
इति तनुयुगलं वहसि रम्यं यदुसुत संप्रति नीलपीतवासः ॥ ३६ ॥

मअण-रस-सिणिद्ध-मुद्ध-णारी-कुडिळ-कडक्ख-णिरिक्खणेक्क-ळक्खं ।
उर-ठिअ-सिरि-वच्छ-कोत्थुहं दे हरइ ण किं जणमज्जणाहमङ्गं ॥

मदनरसस्निग्धमुग्धनारीकुटिलकटाक्षनिरीक्षणैकलक्ष्यम् ।
उरःस्थितश्रीवत्सकौस्तुभं ते हरति न किं जनमज्जनाममङ्गम् ॥ ३७ ॥

विअअ-सइ तुवं सि वीस-णाहो विविह-चराअर-वाविरो तुवं सि ।
णिअम-विडविणो वि णेक्क-साहा-ठिअ-बहु-रूव-फळस्स णं सि मूळं ॥

विजयसख त्वमसि विश्वनाथो विविधचराचरव्यापनशीलस्त्वमसि ।
निगमविटपिनोऽपि नैकशाखास्थितबहुरूपफलस्य नन्वसि मूलम् ॥ ३८ ॥

अ-सरण-सरणं तुवं सि जं तो वर-अ तुमं करुणाअरं मुणन्ति ।
परिसमिअ-विसं व काळिअं ता गळिअ-मअं विसुजेहि वाणमेणं ॥

अशरणशरणं त्वमसि यत्ततो वरद त्वां करुणाकरं जानन्ति ।
परिशमितविषमिव कालियं तस्माद्भलितमदं विसृज वाणमेनम् ॥ ३९ ॥

अह भणइ हरी पसण्ण-चैदो विरम वुस-द्धअ हो मह त्यवादो ।
तुह चरिद-महत्तणे विमट्ठे अदिल्लुहुं इअराणँ वीर-वत्ता ॥

अथाभणद्धरिः प्रसन्नचेता विरम वृषध्वज भो मम स्तवात् ।
तव चरितमहत्त्वे विमृष्टेऽतिलघ्वीतरेषां वीर्यवत्ता ॥ ४० ॥

सुर-णर-भुअएसु जस्स चाणा अवि कुसुमाईं ण केण वि प्सज्जा ।
णअण-सिहिणि तं वि पञ्च-चाणं दहइ भवं किमिदो परं विइत्तं ॥

सुरतरभुजगेषु यम्य चाणा अपि कुसुमानि न केनापि प्रसज्याः ।
नयनशिविनि तमपि पञ्चाणमदहद्भवान्किमतः परं विचित्तम् ॥ ४१ ॥

अहणि-यडिअ-कुण्डलीस-मोव्वी-यळइअ-सेळ-वरिद्ध-चाण-पिट्ठा ।
अवणि-रहमहिद्धिअस्स तुज्झ चिवुर-वदम्मि ठिडं धुआ ण केरि ॥

अट्टनिषट्ठिकुण्डलीनामोर्वीवल्लयितनीलवरिष्ठचाणपृष्ठा ।
अवनिग्धमधिष्ठितस्य तव त्रिपुरवधे स्थितिः स्तुता न कः ॥ ४२ ॥

ग्वविअ-ति-हुवणं महम्म-गिम्म-प्पमर-विमोमिअ-देव-दाणवोदं ।
नळ-णिहि-महणम्मि काळ-ऊदं एसु-एइ किं ण तुए मअं णिमिण्णं ॥

क्षपितत्रिभुवनं महोन्ममीन्मप्रमरविशोपितदेवदानवोपन् ।
जलनिधिनयने काट्याट्यं पशुवने किं न त्वया स्वयं निर्माणम् ॥ ४३ ॥

अह व ण बहु जप्पिण्ण कज्जं भुवण-अळे इअरेण जं-अ-सज्जं ।
णिहिळ-तणु-भिआणं जं च खेमं णवर तुण चिअ संभु लम्भिअं तं ॥

अथ वा न बहु जल्पितेन कार्यं भुवनतले इतरेण यदर्साध्यम् ।
निखिलतनुभृतां यच्च क्षेमं केवलं स्वयैव शंभो लम्भितं तत् ॥ ४४ ॥

फणि-मअ-मणि-भूसणाभिरामं कपिस-कपइ-वि-णिइ-मुद्ध-अन्दं ।
परसु-मअ-कपाळ-सूळ-पाणि परम-सिवं णमिमो तुमं किमण्णं ॥

फणिमयमणिभूषणाभिरामं कपिशकपर्दविनिद्रमुग्धचन्द्रम् ।
परशुमृगकपालशूलपाणि परमशिवं नमामस्त्वां किमन्यत् ॥ ४५ ॥

अहह तुह महेस किं भणामो अ-विअळमळ्ळिअ-वळ्ळहत्तणं तं ।
उव भव विमुमारिअहि-वासो असुर-दुवार-ठिओ कओ सि जेण ॥

अहह तव महेश किं भणामोऽविकलमाश्रितवल्लभत्वं तत् ।
पश्य भव विस्मारिताद्रिवासोऽसुरद्वारस्थितः कृतोऽसि येन ॥ ४६ ॥

इह खु ण वळि-णन्दणं हणिस्सं णवर करेमि मअ-प्परोह-णिस्सं ।
जइ मअ-सअह् उवेविखदो सो उवरि खळाणं हि होज्ज भूरि-दोसो ॥

इह खलु न बलिनन्दनं हनिष्यामि केवलं करोमि मदप्ररोहनिःस्वम् ।
यदि मदश्चयथुरूपेक्षितः स उपरि खलानां हि भवेद्भूरिदोषः ॥ ४७ ॥

स-सपह-पहळाअ-पत्थिओ हं ण हु णिहणामि खळे वि तवकुळीणे ।
धरउ चिरमदो हि दोहिँ दोहिँ पुर-रिपु तुज्झ पिओ खु एस वाणो ॥

सगपथप्रहादप्रार्थितो ऽहं न खलु निहन्मि खलानपि तत्खुलीनान् ।
ध्रियतां चिरमतो हि द्वाभ्यां दोर्भ्यो पुररिपो तव प्रियः खल्वेव वाणः ॥४८॥

इअ भणिअ ठिअं चउ-अभुअं तं भअ-परिवेविर-मत्तओ स वाणो ।
पणमिअ परिसिद्ध-पाणि-जुग-प्फुड-घडिअञ्जलि-बन्धणो भणाइ ॥

इति भणित्वा स्थितं चतुर्भुजं तं मयपरिवेपनशीलमाश्रः स वाणः ।
प्रणम्य परिशिष्टपाणियुग्मस्फुटघटिताञ्जलिबन्धनोऽभ्यर्चयत् ॥ ४९ ॥

जअ जअ जदु-णाह दीण-रक्खा-वद-सइ-दिक्खिअ पक्खि-राअ-केदु ।
तुह चळण-जुअळ्ळअस्स मज्झं पसिअ दआ-मअ-सिन्धुणो णमो दे ॥

जय जय यदुनाथ दीनरक्षामृतसदादीक्षित पक्षिराजकेतो ।
तव चरणयुगाग्रयाय मयं प्रसीद दयामृतमिन्धवे नमस्ते ॥ ५० ॥

अ-विणअ-फअ-गळ-णिच्चियेअं तुमइ मण वअ जं किरावरज्जं ।
खममु कमळ-णाह णाह तं हो मइ-अ-दआ-सरसेण पाणसेण ॥

अविनयकृतगर्वनिर्विकं त्वयि मया वन यत्किन्नापराधम् ।
क्षमम्य कमलनाभ नाथ तद्गोः सहजदयामग्मेन मानमेन ॥ ५१ ॥

मह गुरु पदलादओ महप्पा तुह पअ-संम्हरणेण लब्ध-सिद्धी ।
इअ जइ वि मुणासि कण्ह कामं तह वि पढामि विमोह-वाउराअं ॥

मम गुरुः प्रह्लादो महात्मा तव पदसंस्मरणेन लब्धसिद्धिः ।
इति यद्यपि जानासि कृष्ण कामं तथाप्यपतं विमोहवागुरायाम् ॥ ५२ ॥

जह लुअ-विडवाळिणो दुमस्स पविसइ कोटर-रन्धमक्क-मोहो ।
तह खुडिअ-भुआवळिस्स मज्झं हिअअमिदार्णिं खु गाहए विषेओ ॥

यथा लूनविटपालेर्दुमस्य प्रविशति कोटररन्ध्रमर्कमयूखः ।
तथा त्रुटितभुजावलेर्मम हृदयमिदानीं खलु गाहते विवेकः ॥ ५३ ॥

मह पिअ-दुहिआ जसे त्ति कण्णा तुह महु-भूअण पोत्तअस्स दिण्णा ।
सु-सरिस-वर-पत्त-संपआणं जणण-फळं किर इत्थिआ-जणस्स ॥

मम प्रियदुहितोपेति कन्या तव मधुसूदन पौत्राय दत्ता ।
सुसदृशवरपात्रसंप्रदानं जननफलं किल स्त्रीजनस्म ॥ ५४ ॥

रइ-रमण-कुमारओ णिरुद्धो विवहउ मज्झ सुअं मणो-ज्ज-सीलं ।
ळडह-गुण-णिहीणं ताणं सज्जो रइ-मदणाणं व होदु पुण्ण-सोहो ॥

रतिरमणकुमारकोऽनिरुद्धो विवहतु मम सुतां मनोज्ञशीलाम् ।
लटभगुणनिध्योस्तयोः सज्जो रतिमदनयोरिव भवतु पूर्णशोभः ॥ ५५ ॥

इअ कहिअ तदो णिवत्तमाणो बलि-तणओ कुमरी-घरं पविट्ठो ।
विहडिअ-सर-बन्धणं करेइ पहरिस-फुल्ल-मुहम्बुओ णिरुद्धं ॥

इति कथयित्वा ततो निवर्तमानो बलितनयः कुमारीगृहं प्रविष्टः ।
विघटितशरबन्धनमकरोत्प्रहर्षफुल्लमुखाम्बुजोऽनिरुद्धम् ॥ ५६ ॥

अह पमुदिअ-चित्त-चित्त-लेहा-कर-अळ-गेण्हिअ-पाणि-पळ्ळवाए ।
सहिअमहिअ-सोहिअं उसाए दणु-अ-वई उवणेइ णं मुउन्दं ॥

अथ प्रमुदितचित्तचित्रलेखाकरतलगृहीतपाणिपल्लवया ।
सहितमधिकशोभितमुपया दनुजपतिरुपानयदेनं मुकुन्दम् ॥ ५७ ॥

मणि-फणअ-दुळ्ळ-पण्डु-छत्त-द्धअ-रह-णाअ-तुरंग-तुङ्ग-सोई ।
स-रस-गुण-समत्थिइत्थिओई विअरइ जोअअ-रिस्थअं च से सो ॥

मणिकनकदुकूलपाण्डुच्छत्रध्वजरथनागतुरंगतुङ्गशोभम् ।
सरसगुणसमर्थितस्त्र्योघं व्यतरघातकरिवथकं चास्मै सः ॥ ५८ ॥

भणइ अ भअवं पडिच्छ पोत्तं स-हरिअमेअमुसा-वई पसण्णो ।
अवसु अ तुह हुत्त-सज्ज-भावं जणमिमिड्ड-गुणो स-बन्धु-रत्तं ॥

अभणय भगवन्प्रतीच्छ पौत्रं सभार्यमेतमुपापतिं प्रसन्नः ।
अव न तवाभिमुखमर्षभावं जनमिमिमिष्टगुणः सबन्धुगष्टम् ॥ ५९ ॥

इअ स कअ-पअक्खिणो णमन्तो महु-महणं महणिज्जमुज्जलन्तं ।
परिरहिअ सिणेह-चाह-कण्ठो दुहिदु-वरं स-घरं विसेइ वाणो ॥

इति स कृतप्रदक्षिणो नमन्मधुमथनं महनीयमुज्ज्वलन्तम् ।
परिरभ्य स्नेहवाप्यकण्ठो दुहितृवरौ स्वगृहं विवेश वाणः ॥ ६० ॥

कण्हो सोण्हा-सुअं तं चिअ तरुण-सिणेहोळ्ळदिदुडी पुळन्तो
जिग्घन्तो दिग्घ-आळं हिरि-भर-णमिण सीस-भाए वहूए ।
तो दे मोदेण सूदोवणिअ-णिअ-रहे सेर-मारोवअन्तो
गेहं पदुडेइ साहं पहरिस-महसा तुन्दिळेई वळेई ॥

कृष्णः स्तुपासुतं तमेव तरुणस्नेहार्द्रदृष्टिः प्रलोकय-
जिघ्रन्दीर्घकालं ह्रीभरनमिते शीर्षभागे बध्वाः ।
ततस्तौ मोदेन सूतोपनीतनिजरथे स्वैरमारोपय-
न्नेहं प्रतस्थे सार्धं प्रहर्षमहसा तुन्दिलैर्बलैः ॥ ६१ ॥

मुर-हरो रह-रोविअ-कामिणी-परिचुदो रिचु-दोह-णिरङ्कुसो ।
चवरि सो वरिसोदिअ-विज्जुळो पमुदिरो मुदिरो विअ रेइइ ॥

मुरहरो रथरोपितकामिनीपरिवृतो रिपुद्रोहनिरङ्कुशः ।
उपरि स वर्योदितविद्युत्प्रमोदशीलो मुदिर इवाराजत ॥ ६२ ॥

वळ-रोप्पिणेअ-कअ-वम्म-सच्चइ-प्पमुहेहिँ विण्हि-णिवहेहिँ संवुदो ।
स-उरं दुवार-वइयाविसेइ सो अयरावइं विअ पुरंदरो हरी ॥

इअ उसाणिरुद्धम्मि तिओ सगो

बलरौक्किमणेयकृतवर्मसात्यकिप्रमुखैर्वृष्णिनिवहैः संवृतः ।
स्वपुरं द्वारवतीमाविशत्सोऽमरावतीमिव पुरंदरो हरिः ॥ ६३ ॥

इत्युपानिरुद्धे तृतीयः सर्गः

चउत्थो सगो

अह सोऊण तं पौरा णाराअणमुवद्ढिअं ।
ऊसुसन्ति विओअत्ता वारि-वाहं व चादआ ॥
अथ श्रुत्वा तं पौरा नारायणमुपस्थितम् ।
उदश्वसन्वियोगार्ता वारिवाहमिव चातकाः ॥ १ ॥

अमअ-प्पदम-स्थाण-तप्पादासेवणूसुआ ।
पच्चुवद्ढन्ति तं सव्वे चओरा व सुहा-अरं ॥
अमृतप्रथमस्थानतत्पादासेवनोत्सुकाः ।
प्रत्युपतस्थुस्तं सर्वे चकोरा इव सुधाकरम् ॥ २ ॥

उसाए उसु-वेळाए सुज्जं विअ समण्णिअं ।
अणिरुद्धं तदो दट्ठं पाढत्ता पोर-इत्थिआ ॥
उपया उपवेलया सूर्यमिव समन्वितम् ।
अनिरुद्धं ततो द्रष्टुं प्रारब्धाः पौरयोषितः ॥ ३ ॥

ताणं अ तुवरन्तीणं विच्छिण्णद्ध-विभूसणा ।

कळ-कञ्ची-हळव्योळा अवत्या का वि वट्टइ ॥

तासां च त्वरमाणानां विच्छिन्नार्थविभूषणा ।

कलकाञ्चीकोलाहलाऽवस्था काऽप्यवर्तत ॥ ४ ॥

आमुञ्चिअ क्षणकारि एक-पाअम्मि नेउरं ।

सुण्णेणावर-पाएण सिग्धं का वि पडिट्ठइ ॥

आमोच्य क्षणकार्येकपादे नूपुरम् ।

शूयंनपरपादेन शीघ्रं काऽपि प्रातिष्ठत ॥ ५ ॥

तुळा-कोटि-भ्रमेणैका कङ्कणं पाअ-पङ्कए ।

आमोएदुम-सत्ता णं णावआसं त्ति दूसड ॥

तुलाकोटिभ्रमेणैका कङ्कणं पादपद्मे ।

आमोक्तुमशक्तैर्नन्वायकानमित्यदूषयत ॥ ६ ॥

महुन्छिट्ठेण मट्ठम्मि ओट्ठे णट्ठेण वेअसा ।

पिण्डाळत्तअ-भन्तीए अञ्जणं का वि रञ्जड ॥

मधुच्छिष्टेन मृष्ट ओष्ठे नष्टेन चेतया ।

पिण्डालनक्रभान्वाऽञ्जनं काऽप्यरञ्जयन् ॥ ७ ॥

पसाहियाए घेप्पन्ती वळादो का वि ठाविया ।

तीए कुड्कुममालित्तं यणे वाहेण खाळइ ॥

प्रसाधिकया गृह्यमाणा बलात्काऽपि स्थापिता ।

तया कुड्कुममालित्तं स्तने बाप्पेणाक्षालयत् ॥ ८ ॥

अङ्गअं कङ्कण-ट्ठाणे सअं काए वि वन्धिअं ।

गच्छन्तीए ण तं णाअं फिडिअं पडिअं भुवि ॥

अङ्गदं कङ्कणस्थाने स्वयं कयाऽपि बद्धम् ।

गच्छन्त्या न तज्ज्ञातं अष्टं पतितं भुवि ॥ ९ ॥

काञ्ची कण्ठे णिवज्झन्ती पाळम्बं च कडी-अडे ।

धावन्ती का वि णावेइ सवत्तीणं विडम्बणं ॥

काञ्ची कण्ठे निबध्नाती प्रालम्बं च कटीतटे ।

धावन्ती काऽपि नावैत्सपत्नीनां विडम्बनम् ॥ १० ॥

पआण-प्पढिल्लं णिर्वि गण्हन्ती का वि पाणिणा ।

जण-संसम्मि तूरन्ती ण पट्ठइ ण चिट्ठइ ॥

प्रयाणप्रशिथिलां नीवीं गृह्णती काऽपि पाणिना ।

जनसंसदि त्वरमाणा न प्रातिष्ठत नातिष्ठत् ॥ ११ ॥

इअ चाउळ-चेट्ठाओ विम्बोड्डीओ कहंचण ।

मणि-हम्मिअ-यासाए आरुहन्ति समन्तदो ॥

इति व्याकुलचेष्टा विम्बोष्ठयः कथंचन ।

मणिहर्म्यप्रासादानारोहन्समन्ततः ॥ १२ ॥

गवक्ख-विवराहिन्तो कडक्खा तार्णे णिगादा ।

पगम्मि कपळाहिन्तो रेहन्ति भमरा विअ ॥

गवाक्षविवरेभ्यः कटाक्षास्तासां निर्गताः ।

प्रगे कमलेभ्यो रेजुर्ममरा इव ॥ १२ ॥

इमे उसाणिरुद्धाणं मुह-चन्देसु लम्बिआ ।

कल्लङ्क-ल्लच्छि यज्झन्ति णि-क्कल्लङ्केसु वि एकुटं ॥

इमे उपानिरुद्धयोर्ध्रुवचन्द्रयोर्लम्बाः ।

कलङ्कल्लक्ष्मीवध्रुवचन्द्रयोरपि स्फुटम् ॥ १४ ॥

अणिरुद्धेक्खिणी का वि णाअ-वम्मह-चारिआ ।

अ-दिट्ठा वि सवर्त्ताए तउन्दअ-इआए मा ॥

तं सिणिद्धं पुळन्तीए अण्णाए गण्ड-चुम्बिणो ।

सही-संमदणोण्हेण णिण्हुआ सेअ-विन्दुणो ॥

तं स्निग्धं प्रलोकयन्त्याऽन्यया गण्डचुम्बिनः ।

सखीसंमर्दनौष्णेन निहुताः स्वेदविन्दवः ॥ १६ ॥

तारिसीए चिएकाए थण-उम्भाणँ येवहु ।

किं मं सहि धुणासि त्ति कोवं णाडिअ गोविओ ॥

तादृश्यैकया स्तनकुम्भयोर्वेपथुः ।

किं मां सखि धुनासीति कोपं नाटयित्वा गोपितः ॥ १७ ॥

णीसास-मारुआ-घोळिरुत्तरिज्जा वि काअण ।

छादेइ अत्तणो भावं णिन्दन्ती दक्खिणाणिळं ॥

निःश्वासमारुताघूर्णनशीलोत्तरीयाऽपि काचन ।

च्छादयामासात्मनो भावं निन्दन्ती दक्षिणानिलम् ॥ १८ ॥

स-प्पिअं तं च दट्ठण बुद्धाहिं देवई-सुओ ।

रुप्पिणीए णवोढाए संपत्तो संम्हरिज्जइ ॥

सप्रियं तं च दृष्ट्वा वृद्धाभिर्देवकीसुतः ।

रुक्मिण्या नवोदया संप्राप्तः समस्मर्यत ॥ १९ ॥

णिज्झाअन्तीहिं तारिखं मज्झिमाहिं विसङ्खिओ ।

रइं परिणअन्तो सो पज्जुणो पुब्बमाअदो ॥

निध्यायन्तीभिस्तादृशं मध्यमाभिर्विशङ्कितः ।

रतिं परिणयन्स मधुतः पूर्वमागतः ॥ २० ॥

अह याळ-मिअच्छीओ पेच्छन्तीओ उसा-यइं ।

उप्फुळ्ळ-कोउहळ्ळाओ बाहरन्ति परप्फरं ॥

अथ बालमृगाक्ष्यः प्रेक्षमाणा उपापतिम् ।

उत्फुल्लकौतूहला व्याहरन्परस्परम् ॥ २१ ॥

पुरिसो पुरिसो एसो इत्थिआ इत्थिआ इअं ।

एणाणं चिअ दम्पणं दम्पणं ति भणिज्झइ ॥

पुरुषः पुरुष एष ग्री ग्रीयम् ।

एनयोग्य दाम्पत्यं दाम्पत्यमिति भण्यते ॥ २२ ॥

अहीअ-काय-सत्थो वि तट्ठीसु अ-संथुओ ।

अ-कम्म-कुसळो वेज्जो चिइच्छासु व खम्मइ ॥

अधीतकामशास्त्रोऽपि विदग्धास्वसंस्तुतः ।

अकर्मकुशलो वैद्यश्चिकित्सास्त्रिव स्तन्नोति ॥ २४ ॥

इत्थिआ-गुण-सामग्गी अच्छइळ्ळम्मि वळ्ळहे ।

रत्ताए णि-प्फळ छेअ कन्दारुम्मि ष कोमुई ॥

स्त्रीगुणसामग्र्यविदम्बे वल्लभे ।

रक्तायां निष्फलैव कान्तार इव कौमुदी ॥ २५ ॥

अ-संतत्तेण संतत्ते ण लोहं जाउ रज्जइ ।

अवरत्ताणुरत्ताणं दम्पधं कस्स रोअइ ॥

असंतप्तेन संतप्तं न लोहं जातु रज्यति ।

अपरक्तानुरक्तयोर्दाम्पत्यं कस्मै रोचते ॥ २६ ॥

मोर-पक्ख-समं पेम्मं मिट्ठुणस्स विडम्बणं ।

चास-च्छद-सरिच्छं तु पत्थणिज्ज-तमं खु तं ॥

मयूरपक्षसमं प्रेम मिथुनस्य विडम्बनम् ।

चापच्छदसदृक्षं तु प्रार्थनीयतमं खलु तत् ॥ २७ ॥

किं ण जाणद् जम्पस्स जुवाणं ते परं फळं ।

अभिण्णो भाव-वन्धो जो दुक्खम्मि अ सुहम्मि अ ॥

किं न जानीथ जन्मनो यूनोस्तत्परं फलम् ।

अभिलो भावबन्धो यो दुःखे च सुखे च ॥ २८ ॥

समो उसाणिरुद्धाणं पेम्मो पेच्छद् सुघइ ।

पढयत्त-पढ-पन्थेहिं विवत्तणेहिं परप्परं ॥

सम उपानिरुद्धयोः प्रेमा पश्यत मृच्यते ।

कटाक्षपथपान्धैर्वाक्षिणैः परम्परम् ॥ २९ ॥

साहु थाण-नुए साहु मारावच्चम्मि जं तुए ।

पेम्मरात्र-सळाआए कणअं विअ रञ्जिमं ॥

साधु बालमुने साधु मारापत्ते यत्त्वया ।

पद्मगन्धलाकषा कनकमिव गन्धम् ॥ ३० ॥

भावज्जा होइ विज्जा वि अ-विर्णादेण गण्डिआ ।

अ-रम्मा होइ रम्मा वि दु-म्भणोदिअद्दणा ॥

अवि सीद-च्छद-च्छाय-सन्दा चन्दण-वळ्ळरी ।
विस-पाअवमळ्ळीणा किं ण मुच्छं पअच्छदि ॥

अपि शीतच्छदच्छायसान्द्रा चन्दनवल्लरी ।
विषपादपमाश्रिता किं न मूच्छो प्रयच्छति ॥ ३२ ॥

सुज्ज-पाअ-समाळिद्धा णळिणी जह रेहइ ।
तह रेहसि कळ्ळ्याणि णेण हत्थे कआ तुवं ॥

सूर्यपादसंस्पृष्टा नलिनी यथा राजति ।
तथा राजसि कल्याण्यनेन हस्ते कृता त्वम् ॥ ३३ ॥

अज्ज पज्जुणिणा णेण मधुरेण समादिआ ।
सिङ्गारेण व्व वच्छोमी रीई कं वा ण कद्दसि ॥

अथ प्राद्युम्निनाऽनेन मधुरेण समाहता ।
शृङ्गारेणैव वैदर्भी रीतिः कं वा न कर्षसि ॥ ३३ ॥

तुवं चिअ णिरुद्धेण संगआ भासि अङ्गणे ।
विज्जुलि चिअ विज्जोइ णीळ-मेहेण मेळिआ ॥

त्ममेवानिरुद्धेन संगता भास्यङ्गने ।
विद्युदेव विद्योतने नीलमेघेन मेलिता ॥ ३४ ॥

हरि-सोण्हासुओ चेअ जोगो तुह सु-मज्झमे ।

उइदो चन्द-लेहाए कूपदो चेअ सूळिणो ॥

हरिस्तुपासुत एव योग्यस्तव सुमध्यमे ।

उचितश्चन्द्रलेखायाः कपर्द एव शूलिनः ॥ ३५ ॥

लज्जा-णिवट्टिओ किंचि-कोउडळ्ळ-ण्वट्टिओ ।

तुज्झ से पढमस्सेसो होदु हिन्दोल-खेळणं ॥

लज्जानिवर्तितः किंचित्कोतूहलप्रवर्तितः ।

तवास्य प्रथमाश्लोपो भवतु हिन्दोलखेलनम् ॥ ३६ ॥

एस चुम्बउ तम्पोदुं तुज्झस-चळ्ळिअं मुहं ।

भिङ्गो व्व कळ्ळ-वाएण परावट्टिअमम्बु-अं ॥

एष चुम्बतु ताम्रोष्ठं तवांसवलितं मुग्धम् ।

भृङ्ग इव कल्पवानेन परावर्तितमम्बुजम् ॥ ३७ ॥

पिअं णं पिअ-सळ्ळैवावं तुण्हिका वि हरिस्ससि ।

कोइळं विअ गुञ्जन्तं माअन्द-तरु-मञ्जरी ॥

प्रियमेनं प्रियसंलार्प तूष्णीकाऽपि हरिष्यमि ।

कोकिलमिव गुञ्जन्तं माकन्दतरुमञ्जरी ॥ ३८ ॥

णीवी-हुत्तं अ से पाणिं वारइस्ससि पाणिणा ।

णइ वेअस-रुक्खस्स विडव्वं विअ उम्मिणा ॥

नीव्यभिमुखं चास्य पाणिं वारयिष्यसि पाणिना ।

नदी धेतसवृक्षस्य विटपमिवोर्मिणा ॥ ३९ ॥

इअ विम्हअ-कोट्ठेहिं विम्हारिअ-कह-कमं ।

जं किं पि जप्पमाणाहिं ताहिं साणन्द-दक्खिआ ॥

इति विस्मयकौतूहलाभ्यां विस्मारितकथाक्रमम् ।

यत्किमपि जल्पन्तीभिस्ताभिः सानन्ददृष्टौ ॥ ४० ॥

उहवो-पास-णिकिखत्त-मुत्ता-कळस-सोहिणा ।

राअ-मग्गेण गच्छन्ता गेहं गाहन्ति दम्पई ॥

उभयपार्श्वनिक्षिप्तमुक्ताकलशशोभिना ।

राजमार्गेण गच्छन्तौ गेहमगाहेतां दम्पती ॥ ४१ ॥

बुद्धन्ते-उर-णारीहिं दुब्बा-संवळिदेहिं दे ।

ळाएहिं वरिडिज्झन्ता विस्सन्ता मणि-मन्दिरे ॥

वृद्धान्तःपुरनारीभिर्दूर्वासंवलितैस्तौ ।

लाजैर्वृष्यमाणौ विश्रान्तौ मणिमन्दिरे ॥ ४२ ॥

जह-दडाणोपविट्ठेहिं तुट्ठेहिं पुट्ठ-गोरअं ।
राम-दामोदरेहिं दे वच्छळिज्जेण पेच्छिदा ॥

यथास्थानोपविष्टाभ्यां तुष्टाभ्यां पुष्टगौरवम् ।
रामदामोदराभ्यां तौ वात्सल्येन प्रेक्षितौ ॥ ४३ ॥

जह-सत्यं महारम्भे वृत्ते पाणि-ग्गहूसवे ।
मणि-हम्मिअमारूढा पादत्ता पोढ-खेळणं ॥
यथाशान्नं महारम्भे वृत्ते पाणिग्रहोत्सवे ।
मणिहर्म्यमारूढौ प्रारब्धौ प्रौढखेलनम् ॥ ४४ ॥

पुव्वमुव्वाह-लाहादो सङ्का-संकोइद-कमो ।
जो जो मण-रहो ताणं सो सो तइ पवट्ठइ ॥
पूर्वमुद्राहलाभाच्छङ्कासंकोचितक्रमः ।
यो यो मनोरथस्तयोः स स तदा प्रावर्तत ॥ ४५ ॥

अपह-दोणिमारूढा पेम्प-णाविअ-बन्धवा ।
ळला-णइं समुत्तिण्णा तिस्से दिट्ठि-किसोरिआ ॥
अपाह्नदोणिमारूढा मेमनाविकवान्धवा ।
लज्जानदीं समुसीनां तस्या रक्षितो गिका ॥ ४६ ॥

पुष्प-पञ्च-पञ्चङ्कमाठिएण पिण सा ।

हृत्प्रेक्षुण लज्जन्ती अङ्गे कहं वि ठाविआ ॥

पुष्पपल्लवपल्लवङ्कमास्थितेन प्रियेण सा ।

हस्ते गृहीत्वा लज्जमानाऽङ्गे कथमपि स्थापिता ॥ ४७ ॥

पुलअङ्कुर-संमद-किंचि-प्पडिल-बन्धणं ।

वारिओ वि स कइहेइ सणिअं से यणंसुअं ॥

पुलकाङ्कुरसंमर्दकिंचित्प्रशिथिलबन्धनम् ।

वारितोऽपि स चर्क्य शनैरस्याः स्तनांशुकम् ॥ ४८ ॥

इसि-घम्मळवामदुठ-घुसिणङ्क-घण-स्थणी ।

वळामोडि परिस्सत्ता णेण सा बाण-णन्दिणी ॥

ईषद्घर्मलवामृष्टघुसृणाङ्कघनस्तनी ।

बलात्परिष्वक्ताऽनेन सा बाणनन्दिनी ॥ ४९ ॥

कपोळ-पुळउच्छूण-कत्थूरी-पत्त-लेहिअं ।

विम्ब-तम्बाहरं णेण चुम्बिअं से मुहम्बुअं ॥

कपोलपुलकोच्छूनकस्तूरीपत्रलेखिकम् ।

विम्बताम्राधरमनेन चुम्बितमस्या मुक्ताम्बुजम् ॥ ५० ॥

चतुर्थो सर्गो

गवक्ख-रन्ध-गाहन्त-मोहाळि-कुसुमज्जली ।

उग्गओ रइ-णघस्स सुत्त-हारो सुहा-अरो ॥

गवाक्षरन्ध्रगाहमानमयूखालिकुसुमाज्जलिः ।

उद्गतो रतिवृत्तस्य सूत्रधारः सुधाकरः ॥ ५१ ॥

चन्द्र-अन्त-मणी-सन्द-णीसन्द-सिअ-कुट्टिमं ।

आठिओ वळ्ळिहं कामी सेरं भासइ भार्मिणि ॥

चन्द्रकान्तमणीसान्द्रनिष्यन्दशीतकुट्टिमम् ।

आस्थितो बलभी कामी भ्वैरमभाषत भामिनीम् ॥ ५२ ॥

पेण्ण चन्द्राणणे चन्द्रं मन्दं चिअ समुग्गदं ।

विमल्लेण मुहेणं दे णिज्जिअं लज्जिअं विअ ॥

पश्य चन्द्रानने चन्द्रं मन्दमेव समुद्गतम् ।

विमलेन मुगेन ने निजितं लज्जितमिव ॥ ५३ ॥

फहिं गु मअ-मणेण लज्जिओ मअ-लज्जणो ।

फहिं अ वअणं चट्ठ-पत्तं मअ-धण्णं दे ॥

क. मत्तु मृगनाशेन साश्रितो मृगनान्तरः ।

क. च वदनं चटपत्रं मृगनदेन ने ॥ ५४ ॥

अत्ति-णेत्त-समुत्थो वि ति-णेत्त-सिर-सेहरो ।

अमअस्स णिवासो वि मअस्स वसई अअं ॥

अत्रिनेत्रसमुत्थोऽपि त्रिनेत्रशिरःशेखरः ।

अमृतस्य निवासोऽपि मृगस्य वसतिरयम् ॥ ५५ ॥

१ फाल्गुणल-मसी-दिण्णो कण्हिमा एस दीसइ ।

इमस्सिं संभु-फोडीर-मण्डणे ण कुरङ्गओ ॥

फाल्गुनलमपीदत्तः कृष्णिमैष दृश्यते ।

अस्मिन्शंभुकोटीरमण्डने न कुरङ्गकः ॥ ५६ ॥

मा दे मुहेन्दुणा होज्ज दिवा वि रअणि-अमो ।

इअ एस विरिञ्चेण अक्किओ रअणी-अरो ॥

मा ते मुखेन्दुना भूदिवाऽपि रजनीभ्रमः ।

इत्येष विरिञ्चेनाकितो रजनीकरः ॥ ५७ ॥

जं वा कुमुदिणी-विप्पवास-सोअ-मलीमसं ।

हिअअं से पआसेइ सच्छदाए कुदो मिओ ॥

यद्वा कुमुदिनीविप्रवासशोकमलीमसम् ।

हृदयमस्य प्रकाशते स्वच्छतया कुतो मृगः ॥ ५८ ॥

मओ जइ कहं णाम पुव्वाअळ-गुहा-ठिआ ।
पेरन्तापडिअं सिङ्खा उवेक्खन्ति खणं वि णं ॥

मृगो यदि कथं नाम पूर्वाचलगुहास्थिताः ।
पर्यन्तापतितं सिंहा उपेक्षेरन्क्षणमध्येनम् ॥ ६० ॥

जइ-छन्दमिमं चन्द्रं पुज्जेएहि सु-ल्लोअणे ।
इमादो अवरं णत्थि दंसणिज्जं सरीरिणो ॥

यथाच्छन्दमिमं चन्द्रं प्रलोकय सुलोचने ।
अस्मादपरं नास्ति दर्शनीयं शरीरिणः ॥ ६१ ॥

✓ गण्डित्तआणं भेदेण गज्जं भिण्ण-गुणं भवे ।
दुक्खिणो विस-मोहो अं मुहिणो खु मुहा-अरो ॥
प्रहीतृणां भेदेन प्राज्ञं भित्तगुणं भवेत् ।
दुःशिनो विमयूयो अयं सुसिनः सत्तु सुपाकरः ॥ ६२ ॥

✓ सज्जस्म वि स-गोप्पेमु पसव-चाटो ण टिज्जइ ।
ऐन-जो एम मज्जाई ऐत्ताइ पीणएइ जं ॥
मर्यादापि मर्गाप्येव पश्यन्तो न ह्रीयन्ते ।
नेत्रेणैव मर्यादां नेत्राणि प्रीत्यति यन् ॥ ६३ ॥

सप्पेहिं सह वासो जो एदस्स हर-मत्थए ।

दाह-सत्ती तदो ळद्धा चरिदत्था विओइसु ॥

सपैः सह वासो य एतस्य हरमस्तके ।

दाहशक्तिस्ततो लब्धा चरितार्था वियोगिषु ॥ ६४ ॥

अअं दु णाइ-धम्मो जं पदुमं णं विणिन्दइ ।

एदस्स तस्स जप्पत्ति-द्वगणमेकं जलं ण किं ॥

अयं ॥ ज्ञातिधर्मो यत्पद्ममेनं विनिन्दति ।

एतस्य तस्य चोत्पत्तिस्थानमेकं जलं न किम् ॥ ६५ ॥

पदुमस्स वि एदस्सि णत्थि घेरं त्ति मण्णिमो ।

सवत्त-कुमुअ-क्खेम-आरो एस त्ति तं परं ॥

पद्मस्याप्येतस्मिन्नास्ति वैरमिति मन्यामहे ।

सपत्नकुमुदक्षेमकार एष इति तत्परम् ॥ ६६ ॥

समो जं पहवो जं अ समो भिङ्गाणं आअरो ।

दुवअं तं सरो-अस्स केरवे वेर-कार्णं ॥

समो यत्प्रभवो यच्च समो भृङ्गाणामादरः ।

द्वयं तत्सरोजस्य कैरवे वैरकारणम् ॥ ६७ ॥

अप्पा लच्छी-घरं किं च लच्छी-णाहस्स णाहि-ओ ।

इअ किं कुमुआहिन्तो भेदो पम्मेण णाहिओ-॥

आत्मा लक्ष्मीगृहं किं च लक्ष्मीनाथस्य नाभिजः ।

इति किं कुमुदेभ्यो भेदः पद्मेन नाहतः ॥ ६८ ॥

णिअदुठम्मि महन्तस्स जं घेरं तं विडम्बणा ।

कुमुअम्मि संपेरस्स अम्मो कज्जस्स अज्जदा-॥

निकृष्टे महतो यत्नैरं तद्विडम्बना ।

कुमुदे सर्वैरस्य अहो कंजस्याज्ञता ॥ ६९ ॥

लच्छी-ळीळा-णिएदो वि मन्द-भगं खु पङ्क-अं ।

जेण सच्च-जणाणन्दो चन्दिरो ण प्पळोइए ॥

लक्ष्मीलीलानिर्वृत्तनमपि मन्दभाग्यं खलु पङ्कजम् ।

येन सर्वजनानन्दश्चन्द्रो न प्रलोक्यते-॥ ७० ॥

सन्नेदणाणं णो चित्तं दवइ त्ति किमब्भुअं ।

चन्दुजोएण गावा वि जं सन्दइ अ-एअणो ॥

संवेतनानां नश्चितं द्रवतीति किमद्भुतम् ।

चन्द्रोदयोनेन गावाऽपि यत्समन्दनेऽवेतनः ॥ ७१ ॥

रस-ण-जण-मुद्धणो चओरो चिअ णावरो ।

. ॥

रसज्जनमूर्धन्यश्चकोर एव नापरः ।

. ॥ ७२ ॥

ळच्छी-कोत्थुह-पारि-जाअ-सुर-माअङ्गाणँ जो सोअरो
जो वा रुद्ध-कवह-मण्डण-मणी जो रोहिणी-वळ्ळहो ।
कामुदाम-कळा-विळास-कळणा-विस्सम्भ-सक्खी खु जो
चन्दं वन्दसु सुन्दरङ्गि तमिमं जेत्याणँ सिद्धज्जणं ॥

लक्ष्मीकौस्तुभपारिजातसुरमातङ्गानां यः सोदरो
यो वा रुद्रकपर्दमण्डनमणिर्यो रोहिणीवल्लभः ।
कामोदामकलाविलासकलनाविस्सम्भसाक्षी खलु य-
श्चन्द्रं वन्दस्व सुन्दराङ्गि तमिमं नेत्रयोः सिद्धाञ्जनम् ॥ ७३ ॥

पच्चक्ख-ळक्खिअ-णिआम-णिआवराह-
वेरग्ग-रोस-कळसाइँ वि माणिणीणं ।
जस्सोदए चिअ विणा चळण-प्पणामं
चित्ताइँ पीइ-महुराइँ पिआ कुणन्ति ॥

प्रत्यक्षदृष्टनिकामनिजापराधवैराग्यरोपकलुषाप्यपि मानिनीनाम् ।
यस्योदय एव विना चरणप्रणामं चित्तानि प्रीतिमधुराणि प्रियाः कुर्वन्ति ॥ ७४ ॥

जो चेअ स-चरण-झंकरण-च्छलेण
विस्सेस-खेअ-विहळक्खरमारुअन्ति ।

वाहं गळन्तमअरन्द-णिहं मुअन्ति
सिगं करेइ तिर केरविणि पसण्णम् ॥

य एव पट्चरणझंकरणच्छलेन विस्सेपखेदविहलाक्षरमारुदतीम् ।
वाप्यं गलन्मकरन्दनिभं मुध्वन्ती शीघ्रं करोति किल कैरविणीं प्रसन्नान् ॥७५॥

एणिहं खु संवुहिअ-वम्मह-हीरमाण-
धेरेहिं दीह-रअ-केळि-मिळाविणिहं ।
पेम्माउळेहिं मिहुणेहिं सुहा-रसोळ्ळा
पिज्जन्ति णेत्त-चुल्लएहिं जदीअ-मोहा ॥

इदानीं खलु संक्षुभितमन्मथहियमाणधैर्यदीर्घरतकेलिभ्लापितैः ।
प्रेमाकुलैर्मिथुनैः सुधारसार्द्राः पीयन्ते नेत्रचुलकैर्यदीयमयुक्ताः ॥ ७६ ॥

✓ लज्जा-अह-करण-कम्मड-वम्महाओ
पण्डण-कामुअ-घरं पडि पट्ठिआओ ।
सज्जो णिरत्थ-तिमिराहिं करावलीहिं
रुण्हे जो अ-अरुणो अदिसारिआओ ॥

लज्जालभूकरणकर्मठमन्मथाः प्रच्छन्नकामुकगृहं प्रति प्रस्थिताः ।
सद्यो निरस्ततिमिराभिः करावलीभी रुणद्धि योऽकरुणोऽभिमारिकाः ॥७७॥

जणिअ-मअण-वाण-स्सेणि-सस्स-प्परोहं
 पइदि-सिसिर-जोण्हा णीर-धारा णिकाअं ।
 विअरइ विइरन्तो मेह-ळीळा-धरो जो
 पणइ-जण सु-भिक्खं पक्क-विम्बाहराणं ॥

जनितमदनवाणश्रेणिसस्यप्ररोह प्रकृतिशिशिरज्योत्स्नानीरधारानिकायम् ।
 वितरति विकिरन्मेघलीलाधरो य प्रणयिजनसुमिक्ष पक्कविम्बाधराभ्य ॥७८॥

तारा-कडप्प सुइ हार-विभूसिआए
 जोण्हा-दुऊळ परिवेडिअ-विग्गहाए ।
 जो खेअ णिच्चळ-कळङ्क-तमाळ पत्त
 वत्तम्भुजं कमणि पुव्व दिगङ्गणाए ॥

तारासमूहशुचिहारविभूषिताया ज्योत्स्नादुकूलपरिवेष्टितविग्रहाया ।
 य एव निश्चलकलङ्कतमालपत्र वस्त्राभुज कमनि पूर्वदिगङ्गनाया ॥ ७९ ॥

कळङ्क-कळ-कोडळा फळिह पञ्जरो मञ्जुओ
 मणोज-मह-राइणो धवळमातप तं ससी ।
 पुरदरदिसा-चट्ट-मुह-विइत्त पत्तइकुरो
 पुरो कुरइ एस दे तुममुसे णिसेवेहि ण ॥

कलङ्कलकोकिलास्फटिकपञ्जरो मञ्जुलो मनोचमहाराजभ्य धवलमातपत्र शशी ।
 पुरदरदिग्गधनुष्यविनिश्रपग्राहकुर पुर स्फुगत्येष तेत्वमुषे निषेवम्बैनम् ॥८०॥

इअ स विअसन्तन्त-म्पोओ णिवृत्त-णिअन्तणा-
जणिअ-चणिआ-सङ्गाभङ्ग-प्पसङ्ग-घणङ्गओ ।
अ-विरज-ससि-ज्जोण्हा-सु-ण्हाअ-सुद्ध-दिसा-मुहे
रअणि-णिवहे लीळा-सीळो गमेइ कुमारओ ॥

इति स विकसदन्तमोदो निवृत्तनियन्त्रणा-
जनितवनितासङ्गामङ्गप्रसङ्गचनाङ्गजः ।
अविरलशशिज्योत्स्नासुस्नातशुद्धदिशामुखा-
त्रजनिनिवहोल्लीलाशीलोऽमयत्कुमारः ॥ ८१ ॥

इत्थं सुखियअ-पुत्त-पोत्त-णिअरो वित्थिण्ण-कित्ति-च्छडा-
जोण्हापण्हुअ-घेरि-विक्रम-तपो-भासाविआसा-मुहो ।
आणन्दणय-पुण्णिमा-सस-हरो सज्जाणं णिव्वाण-दो
देवो देवइ-णन्दणो दिसदु वो णिस्सेस-णिस्सेअसं ॥

इअ उसाणिन्दम्मि चउत्थो सगो ।

इत्थं सुस्थितपुत्रपौत्रनिकरो विस्तीर्णकीर्त्तिच्छटा-
ज्योत्स्नापहनुतवरिविक्रमतमोभासिताशामुखः ।
आनन्दार्णवपूर्णमाशशघरः सर्वेषां निर्वाणदो
देवो देवकीनन्दनो दिशतु वो निःशेषनिःश्रेयसम् ॥ ८२ ॥

इत्युपानिन्दे चतुर्थः सर्गः ॥

सिरि-णाराअण-भट्ट-पाअ-गुरु-वाआणं णमो होदु ।

श्रीनारायणभट्टपादगुरुपादाम्यां नमो भवतु ।

कव्वं पाअइ-रूवं घट्टिअमिणं राम-पाणि-वाएण ।

पाअइ-मणो गाहो जेण सुहं होज्ज वाळाणं ॥

काव्यं प्राकृतरूपं घटितमिदं रामपाणिवादेण ।

प्राकृतमार्गो गाधो येन सुखं भवेद्दालानाम् ॥ १ ॥

सुहगच्छमुसाणिरुद्ध-सण्णं महणिज्जं महु-सूअणाणुरोहा ।

विबुहा पणिभाळअन्तु कव्वं किमहो पेच्छह मच्छरेण कज्जं ॥

शुभगाच्छमुपानिरुद्धसंजं महनीयं मधुसूदनानुरोधाः ।

विबुधाः प्रणिभालयन्तु काव्यं किमहो प्रेक्षध्वं मत्सरेण कार्यम् ॥ २ ॥

गुरूणं चळणम्बुए हिअअ-दप्पणे विम्बिए

सिरेण परिचुम्बिए बुह-जणेहिं आळंम्बिए ।

जसो-महिम-काळणे सु-कअ-ळद्ध-संसीळणे

णमामि मह पाळणे महिअ-रेणु-संमेळणे ॥

गुरूणां चरणाम्बुजे हृदयदर्पणे विम्बिते

शिरसा परिचुम्बिते बुधजनैरालम्बिते ।

यशोमहिमकारणे सुवृत्तलब्धसंशीलने

नमामि मम पालने महितरेणुसंमेलने ॥ ३ ॥

कळ्ळाणं देज्ज मे णिच्चं कडक्खामअ-वारिही ।

गुरुणं करुणा-जोण्हा-कळ्ळोल्लुक्कास-मंसज्जो ॥

उसाणिरुद्धं समत्तं ।

कल्याणं ददातु मे नित्यं कटाक्षामृतवारिधिः ।

गुरुणां करुणाज्योत्स्नाकल्लोलोलासमांसलः ॥ ४ ॥

उपानिरुद्धं समाप्तम् ॥

सिळोअसूई

अअं हु णाद्धम्मो जं ४-६५
 अअं महिन्दो उण एस १-३१
 अगुणप्पइदिस्म २-६४
 अह्मे समारोविअ १-५६
 अह्मं कहुणद्धाणे ४-९
 अज्ज पग्गुणिणा ४-३४
 अइणिघडिअ ३-४२
 अणिउदेन्निखणी ४-१५
 अणुसगमणिउद ३-११
 अणुविरणइ गन्ध ३-१८
 अस्तिणेत्तममुन्यो वि ४-५६
 अन्धावपोहम्मि १-९
 अरह्मोनिमारुता ४-४७
 अत्था लच्छीपरे ४-६८
 अबोहनिहाविहळो १-२
 अमअं विहुरस्त २-६२
 अमअप्पडमग्ग्याण ४-२
 अमन्दमुन्दे १-१३
 अमुग थिअ इह २-६१
 अम्भोइणीअं विअ १-५३
 अम्भो वग्गण अम्भक्केअ २-७१
 अविणअरअ ३-५१

अवि सीदच्छदच्छअ ४-३२
 अमंततेण संतत्तं ४-२६
 अमणिसअळवीअ ३-३१
 असरणसरणं ३-३९
 असिविप्पुरिअग्गि २-१७
 अह जाणिअ बाण २-११
 अह निसिदमुहेण ३-२०
 अह ताणें रणं २-५९
 अह ताणें विमाण २-३७
 अह दे जइसेण २-२९
 अह धुव्वडिणा २-५२
 अह पमुदिअचिअ ३-५७
 अह पेण्डइ वच्छळस्म २-१
 अह वाळमिअच्छीओ ४-२१
 अह मणइ हरी १-४०
 अह रोमवग्गाइदेवस्तगो २-४६
 अह य ण बहु ३-४४
 अह वड्डवुण ३-३३
 अह युगदधओ ३-२४
 अह म्मुविणिट्ठ २-४१
 अह गम्भरमम्मभेदिदि २-३२
 अह सिद्धरणिदे ३-१

अह सोऊण तं पोरा ४-१
 अह सो कअवम्म २-१५
 अह सो पडिहार २-२२
 अह सो परमेसरो २-३५
 अहह तुह महेस ३-४६
 अहिअं जहि णं २-१३
 अहिअमुहअपास ३-५
 अहीअकामसत्थो वि ४-२४
 अहो असंबद्धपळावसीळे १-२३
 अहो उसाए वअणं १-२८
 अहो महाराज वअं १-६०
 आमुविअसणकारि ४-५
 आसासअन्ती इअ तं १-३९
 इअ कहिअ तदो ३-५६
 इअ त्युओ मअण २-७०
 इअ पुडुण्णमणो १-५१
 इअ भणिअ जरं तं २-७३
 इअ भणिअ ठिअं ३-४९
 इअ वाळळेदेठाओ ४-१२
 इअ विम्हअकोइहि ४-४१
 इअ संमुणिदम्मि २-१४
 इअ स कअअविस्सगो ३-६०
 इअ स विअमन्तन्तम्मोओ ४-८१
 इच्छामि मिच्छ थिअ १-७५
 इत्थं भगन्तार्णं १-७०
 इत्थं मुण्णिअपुत्त ४-८२
 इथिआगुगसामग्गी ४-३५
 इदं तदो जग्गद १-२५
 इन्धेहि सो केदि १-५९
 इमे उसाणिरुद्धाणं ४-१४

इसिघम्मळवामदूठ ४-५०
 इसिपण्णिडिण्णु २-२३
 इह सु ण बळिणन्दणं ३-४७
 इह ठावरजत्तमण्ण २-६५
 इह होन्ति विसाअ २-५
 उइदमुइदमज्ज ३-१२
 उव मज्झ णिवज्जमच्छरं २-५६
 उसाए उसवेत्ताए ४-३
 उसाणिरुद्धं ति मए १-८
 उसे विसाएण कअं १-७६
 उहवोपासणिविस्सत्त ४-४२
 एअम्मि वडुन्त १-४३
 एण्हि सु संखुहिअ ४-७६
 एवेसु को णाम तुए १-३४
 एवं भणन्ति बहुसो १-२२
 एस चुम्बउ तम्मोदठं ४-३८
 कथिं कण्ठे णिवज्जन्ती ४-१०
 कण्णागअं किंचण १-६२
 कण्णाघरं तं कुमरं १-४२
 कण्हो सोण्हामुअं तं ३-६१
 कदम्भसाहा विअ १-५५
 कपोलपुळउच्छृण ४-५१
 कमेण वग्घो घटिअ १-५७
 करकमळमळिज्ज ३-६
 करगहिअगसिगा २-२८
 कळहकळकोदत्त ४-८०
 कळिअपुळिम ३-३०
 कग्गपग्गवत्त ३-४
 कसलुद्धिअपावआमु २-४०
 कदं वि सङ्गणिहुओ १-६१

तदो विबुद्धो तरसा १-४६
 तह हि महमहीहर ३-२९
 ताअं च माआमणओ १-१४
 ताणं अ तुवरन्तीणं ४-४
 ताराकडप्पसुइहार ४-७९
 तारिखीए चि एकाए ४-१७
 तिअसउतरट्ठिआ ३-८
 तिसिरं स भणाइ २-५४
 तिसिरेण अ किं वि २-५७
 तिहुवणअमत्त ३-३४
 तुइ उण अवदार ३-२८
 तुइत्तो भूदाणं २-७२
 तुइ धुइवअणादि ३-२६
 तुइ संगिहिदम्मि २-६६
 तुरओइहत्तरग २-१६
 तुरिअमहिणओ ३-७
 तुळाकोडिअमणेका ४-६
 तुवं चिअ गिरुदेण ४-३५
 तुवरसि मअतण्हि ३-१४
 तुह उण अवदार ३-२८
 तो तो वि तोगोअदि १-५४
 थद्धो इरं विअहअ १-६४
 दणुअवदसुआ १-७७
 दणुअस्स भुएसु २-४८
 दहरहतगओ ३-३५
 दिद्वम्मि वण्हे दिइ १-३५
 दिव्वन्तमासेदि १-६३
 दग्गेमि जीमेग १-६६
 धनुपयगटी २-३३
 धनुददनिगुर २-२०

धणुहम्मि पिणाअ २-२४
 पआणप्पडिळं गिर्वि ४-११
 पच्चवखळविखअ ४-७४
 पउजुणिणा भण्णइ १-६८
 पचेसुणा वधिअ १-२७
 पडिमणइ गमिन्दिरा ३-१३
 पंडमं पडहस्सणेण २-२१
 पडुमस्स वि एदस्सि ४-६६
 पचळो वळभइकेसरी २-४५
 पळम्बकेसिप्पमुहा १-१०
 पवणुळ्ळिअवळ्ळई २-३
 पसाहिआए चेप्पन्ती ४-८
 पसिद पडुमणाह ३-२५
 पिअं णं पिअसळ्ळव ४-३९
 पिणाइणा लोअण १-१५
 पुक्कपळ्ळवपळ्ळळ ४-४८
 पुरिसो पुरिसो एसो ४-२२
 पुळअङ्कुरगंमह ४-४९
 पुळमुय्याहव्यहादो ४-४६
 पेच्च चन्दाणणे चन्दं ४-५४
 पेम्मोळ्ळमावेसु १-५८
 फणिमअमणि ३-४५
 फट्ठिअं मुरएण २-४
 फळिहामळपण्डुविगहं २-२
 फळ्यणअमसीदिणो ४-५७
 यत्तरोप्पिपेअ ३-६३
 याणो सहस्सेण वि १-७१
 यादाहिं गादाहिं १-१७
 यिम्बादराणाअमुदं १-२०
 भणइ अ भअं ३-५९

भइस्स वो भत्ति १-१
 मिज्जन्तदेच्चिन्द १-४
 भुअणिवहविसत्ति ३-३
 भुवि पिपडइ सो ३-२१
 मअणरससिणिद्ध ३-३७
 मओ जइ कहं णाम ४-६०
 मणिकणअहुज्ज ३-५८
 मन्तप्पहावेण १-४१
 मसारमणिसामळं २-६८
 मह गुरु पइज्जदओ ३-५२
 मह पिअहुहिआ ३-५४
 महुकेडइसोणिअ २-३६
 महुच्छिट्ठेण मदठम्मि ४-७
 माआ किमेसा सिविणं १-४७
 मा दे सुहेन्दुणा ४-५८
 मा ज्ज मुळं १-२१
 मुरहरो रहरोविअ ३-६२
 मोरपक्खसमं ४-२७
 रहरमणकुमारओ ३-५५
 रणदो खणमोह ३-४४
 रणम्मि घोरे रइणाह १-७२
 रसण्णजणमुदण्णो ४-७२
 रत्तलीकोत्तुहपारिजाअ ४-७३
 रत्तलीळीव्यणिएदो ४-७०
 रज्जाणिवहिओ ४-३७
 रज्जाळहूकरण ४-७७
 षअसुन्दरीपण २-६९
 षओरुवसहावेहि ४-२३
 षट्ठईकअचण्ड २-३०
 विअमसह तुवं ३-३८

विदणिज्जइ सव्वदो २-६
 विच्छिण्णमज्झा वि १-४९
 विजावळेण चिअ १-३८
 विप्पीसरे विक्खसु १-३२
 विदळिअकरिदन्त ३-३६
 विदिओ सि मए २-६३
 विविहा जुउहाण २-३४
 विसट्ठकन्धोद १-१६
 विसजेहि विहो २-९
 विसिहा वि सिहा २-३१
 विहिं विवाहस्स १-४५
 वुड्डन्तेउरणारीहि ४-४३
 सअळमुक्ख २-६७
 संमोअसिज्जार १-३
 सचेदणाणं णो ४-७१
 स धणुहविसिहे ३-२२
 सप्पिअं तं च ददहण ४-१९
 सप्पेहिं सह वासो ४-६४
 समुज्जव्य णिच्चळ १-५०
 समो वसाणिरुद्धाणं ४-२९
 समो जं पइवो जं अ ४-६७
 सळ्ळं समुक्खणिअ १-११
 सविसाअमरो २-७
 सव्वस्स वि सगोसेसु ४-६३
 सम्पहपहव्यअ ३-४८
 स हि दिप्पइ विप्प २-१२
 सावज्जा होइ विज्जा वि ४-३१
 साहिच्चसंताण १-५
 साहु बाणसुए साहु ४-३०
 सिज्जारओणिस्स १-४८

सिविणे दणुअस्स २-१०

सुज्जपाअसमाळिद्धा ४-३३

सुण पुण दुस ३-९

सुभङ्गणे वि विङ्गिरिळ्ळए २-४३

सुरणरभुअएसु ३-४१

सुसिळिद्दुगरिट्ठ २-२५

हरपुह्णिअपण्णअत्थदो २-३९

हरिपेरिअवारुणत्थअ २-४२

हरिसिट्ठसमीरण २-३८

हरि सोण्हासुओ अेअ ४-३६

हरिसुग्गअतिक्ख २-२७

हाहा हदाए मह १-७४

सदकोसो

अं	अयम्	४. ६२	अज्ञ	अज्ञ	४. ७
अंस	अंस	१. ५६	अज्ञाह	अज्ञाभ	३. ३७
अंशु	अंशु	२. ५८	अज्ञलि	अज्ञलि	१. ५९
अंशुअ	अंशुक	४. ४९	अज्ञदा	अज्ञता	४. ६९
अ	अ	१. १३	अण	अन्य	३. ४५
अअं	अयम्	१. ३१	„	अर्ण	३. १४
अइण	अजिन	२. २५	अणव	अर्णव	३. १४
अइर	अचिर	२. ३४	अणोण	अन्योन्य	१. ४५
अअ	अज	२. ६५	अणए	अनया	४. १६
अअ	अर्क	३. ५३	अणत्त	अनत्त	२. २६
अअन्द	आअन्द	१. ७३	अणन्त	अनन्त	१. १०
अअल	अक्ष	१. ६३	अणिरुद्धो	अनिरुद्ध	१. ८
अअलर	अक्षर	२. ७०	अणिल	अनिल	२. ३१
अअग	अप्र	२. १६	अणुल्ल	अनुल्ल	१. ५७
अअगि	अभि	२. १७	अणुअम्प	अनुकम्प	३. २५
अअडिअ	अडित्त	२. ६७	अणुबन्ध	अनुबन्ध	१. ११
अअअ	अअद	३. ३	अणुरत्त	अनुरत्त	४. २६
अअणा	अअना	२. १६	अणुराअ	अनुगम	१. १७
अअचुअ	अच्युत	२. ४३	अणुरूव	अनुरूप	१. ६३
अअछइळ्ळ	अविदग्ध	४. २५	अणुरोह	अनुरोध	२. ६४
अअछेर	आअर्य	१. ४६	अणुळिद्ध	अनुसृष्ट	१. ४१
अअज	अज	३. १२	अणुहिण्डिअ	अनुहिण्डित	२. ६०

अत	आत्मन्	२. ७१	अमुण	अमुना	२. ६१
"	आर्त	४. १	अळ्ळिअ	आधित	३. ६१
अत्ति	अत्ति	४. ५६	अळं	अळम्	१. २८
अथ	अर्थ	१. ६	अळत्तअ	आलक्तक	४. ७
"	अस्त्र	२. ३३	अळिअ	अलीक	३. ११
अद्दि	अद्रि	३. ४६	अवआस	अवकाश	४. ६
अदियुत्त	अतिशुत्त	३. २६	अवच्च	अपत्य	३. २८
अदिसअ	अतिशय	३. ९	अवणि	अवनि	३. १०
अदो	अतः	३. ४८	अवत्था	अवस्था	४. ४
अद्ध	अर्थ	२. २४	अवरज्ज	अपराद्ध	३. ५१
अधिगच्छिअ	अधिगम्य	३. २९	अवरक्त	अपरक्त	४. २६
अन्तरिक्ख	अन्तरिक्ष	३. १६	अवराह	अपराध	१. ६७
अन्तैज	अन्तःपुर	४. ४३	अवर	अपर	४. ७२
अप्पा	आरमन्	४. ६८	अवमु	अव	३. ५९
अपज्ज	अपाज्ज	४. ४७	अवहरिअ	अपहृत	३. ३३
अपरद्ध	अपरार्ध	१. ४९	अवहूअ	अवधूत	३. ५
अपण्हुत	अपह्नुत	४. ८२	अधि	अपि	२. ५५
अम्भुअ	अद्भुत	४. ७१	अविअळ	अविकल	३. ४३
अवोद्ध	अयोध	१. २	अविणअ	अविनय	३. ५२
अभिद्ध	अभिध	१. ११	अविवेअ	अविवेक	२. ६२
अम्भुअ	अभ्युज	१. १९	अस्स	अद्य	२. ५०
अम्भोइणी	अम्भोजिनी	१. ५३	अस्सासद्द	आश्वासयत्	१. ७६
अम्भोहर	अम्भोधर	२. ४२	अस्सेस	आभ्येय	४. ३७
अम्भो	अदो	४. ६९	असणि	अरानि	३. ३१
अम्हक	अरमादश	४. २३	अद्द	अथ	१. ४
अम्हकेरअ	अस्मदीय	२. ७१	अह्कं	अहम्	२. ६२
अम्हो	हंहो	२. ७२	अहिअ	अधिक	३. ५७
अमअ	अमृन्	४. २	"	अहित	२. १३
अमराइद्द	अमरावति	३. ६३	अहिगअ	अधिगत	२. ७०
अमळ	अमल	१. ६३	अहिगन्तून्	अधिगम्य	२. ३५

अहिर्निभ	अधिष्ठित	३. ४२	आलिङ्गित	आलिङ्गित	१. १७
अहिर्वाह	अध्यधावत्	२. ४६	आलित	आलित	४. ८
अहिरोह	अधिरुह	२. २७	आविज्ञा	आविध्यत्	२. ३२
अहिरामा	अभिरामा	१. १३	आविसे	आविशत्	३. ६३
अहिष्म	अभिलष	१. ५४	आसन	आसन	३. ६
अहिसारिआ	अभिसारिका	४. ७७	आसाअ	आस्वाद	१. २०
अहीस	अधीश	२. ३६	आसामुह	आशामुह	४. ८२
			आमासअन्ती	आश्वासयन्ती	१. ३९
	आ		आसुअ	आशुग	२. ४१
आअद	आगत	४. २०	आसुसुखणि	आशुश्लणि	२. ४७
आअख	आचक्ष	१. २४	आह	आहति	२. १८
आअच्छिअ	आगस्य	२. ५१	आहरिअ	आहृत	३. ११
आअग्निअ	आकर्ण्य	१. ६२	आहिअ	आहित	२. ३३
आअर	आदर	२. ८			
आअवत्त	आतपत्त	३. ४			
आउह	आयुष	२. ४९	इअ	इति	१. ३९
आकई	आकृतिः	२. ५२	इक्ख	ईक्	३. ६
आकड्डण	आकर्षण	३. ८	इद्ध	इष्ट	३. ५९
आकड्ढिअ	आकृष्ट	२. ४६	इणं	इदम् ; इमम्	
आठिअ	आरिधत्त	४. ४८		२. ७२ ; २. १३	
आडिअ	आदत्त	४. ६८	इत्थं	इत्थम्	४. ८२
आणम्भ	आनन्द	४. ८३	इत्थिआ	स्त्री ; योपित्	
आणासि	जानासि	१. ६५		३. ५४ ; ४. ३	
आतवत्त	आतपत्र	४. ८०	इदणि	इदानीम्	३. ५३
आमुधिअ	आमोच्य	४. ५	इद	इदम्	१. २५
आमोएदुं	आमोक्त्तुम्	४. ६	इदो	इतः	१. ५२
आरुअन्ति	आरुदती	४. ७५	इन्द्रआळ	इन्द्रजाल	१. ४७
आरुहन्ति	आरोहन्	४. १२	इन्ध	चिह्न	१. ५९
आरोवअन्तो	आरोपयन्	३. ६१	इमस्मि	अस्मिन्	४. ५७
आन्नअ	आलय	२. २०	इमाए	अनया	१. ५२

इमां	अस्याम्	१. ५३	उत्तरिञ्च	उत्तरीय	४. १७
इमादो	अस्मात्	४. ६०	उदय	उदय	४. ७४
इमेहि	अमीभिः	३. १०	उदिअ	उदित	२. २.
इर	चिर	१. ६४	उद्धअ	उद्धत	२. ४५
इसि	ईपत्	२. २३	उद्धण	मूर्धन्य	४. ७२
	ई		उद्धिअ	उद्धृत	२. ३१
	ई		उत्पत्ति	उत्पत्ति	४. ६५
ईक्षण	ईक्षण	२. २६	उत्पळ	उत्पळ	१. ७७
ईहह	ईहते	२. ५८	उपविट्ठ	उपविष्ट	४. ४४
ईसर	ईश्वर	२. १२	उप्फुळ्ळ	उत्फुल्ल	४. २१
ईस	ईश	२. ६४	उप्फुस	उन्मृष्ट	२. ४
	उ		उम्भ	कुम्भ	२. १६
	उ		उम्ह	ऊम्भन्	३. ४३
उ	उ	१. ७	उम्माअ	उम्माद	१. २३
उइव	उचित	२. ८	अम्मि	ऊर्मि	४. ४०
उक्कड	उत्कट	२. ३१	उम्मुह	उन्मुख	१. ५३
उक्खिअ	उक्षित	१. ५	उम्मोइअ	उन्मोच्य	२. २४
उत्तरपेइ	उदक्षिपत्	१. ७१	उर	पुर	२. ३५
उरगअ	उरुत	४. ५४	अळ्ळिअ	प्रेरित ; आर्द्र	२. ३ ; २. ७०
उरघोसिअ	उद्धोपित	०. ३			
उच्चळिद	उच्चलित	२. १६	उव	पश्य	२. ५६
उच्छिच्छ	उच्छिष्ट	४. ७	उवअरन्ति	अपचरन्ति	१. ६
उच्छूण	उच्छून	४. ५१	उवक्कम	उपक्रम	३. १३
उज्जळ	उज्ज्वल	३. ६०	उवण्णुअ	उपगम्य	३. २४
उज्जोअ	उद्योत	४. ७१	उवट्ठिओ	उपस्थित	२. १
उज्जर	निर्झर	२. ५०	उवणिअ	उपनीत	३. ६१
उण्ह	उण	०. ६४	उवणिम	उपनिपत्	३. २७
उण	पुनः	१. ६	उवणेइ	उपानयत्	३. ५७
उत्ताळ	उत्ताल	२. ५२	उवरि	उपरि	३. ४
उत्तिण	उत्तीर्ण	४. ४७	उवळ	उपल	३. २३

उववण्ण	उपपद्य	१. २९		ओ	
उव्वाह	उद्वाह	४. ४६	ओट्ठ	ओष्ठ	१. ५७
उवागअ	उपागत	२. ११	ओणि	योनि	१. ४८
उवाळ्हामि	उपालमे	१. ७४	ओदरन्ति	अवातरन्	२. १९
उवैक्ख	उपेक्ष	२. १३	ओसहि	ओपधि	१. ११
उवैक्खिद	उपेक्षित	३. ४७	ओह	ओघ	२. १६
उहअ	उभय	३. ५			
उहव	„	४. ४२		क	
उसा	उपा	१. ८	कअ	कृत	१. ६७
			„	कच	३. ८
	ऊ		कआ	कदा	१. १६
ऊविअङ्गणा	ऊडाङ्गना	४. ३१	कअन्त	कृतान्त	१. ३१
ऊत्तव	उत्सव	४. ४४	कक्कस	कर्कश	१. ६६
ऊसुअ	ऊत्सुक	४. २	कज्ज	कार्य	३. १५
ऊसुत्तन्ति	उदथ्सन्	४. १	कधी	काधी	४. ४
			कञ्ज	कज	४. ६९
	ए		कडक्ख	कटाक्ष	४. २९
एअं	एतत्	१. ४६	कडप्प	समूह	२. १७
„	एतम्	३. ५९	कडाअ	कटक	३. ७०
„	एपः	१. ४७	कडाह	कटाह	२. ६८
एक	एक	१. ३	कडीअड	कटीतट	४. १०
एण्हि	इदानीम्	४. ७६	कट्ठ	कटु	२. ५२
एणार्ण	एनयोः	४. २२	कट्ठसि	कर्पसि	४. ३४
एदस्स	एतस्य	४. ६५	कड्ढिअ	कृष्ट	३. २
एदस्सि	एतस्मिन्	४. ६६	„	कर्पित	२. १०
एदेसु	एतेषु	१. ३४	कट्ठेइ	आकृष्ट	१. ४१
एय्वं	एवम्	१. २२	„	चर्य	४. ४९
एय्य	एव	२. ५५	कठोर	कठोर	१. २७
एमो	एयः	१. २४	कण्ड	काण्ड	२. ४७
एदि	एभिः	३. ९	कण्डअ	कण्टक	२. ५५

कणसङ्ख	कर्णशल्य	१. ६२	कमणि	कमनि	४. ७९
कण्डर	कृष्णपुर	१. ३९	कमणीअ	कमनीय	१. ३३
कण्डसार	कृष्णमार	१. ३८	कमळणाह	कमलनाभ	३. ५१
कण्ह	कृष्ण	१. ३३	कमळच्छ	कमलाक्ष	३. ३०
कण्हिमा	कृष्णिमा	४. ५७	कमळाअदच्छी	कमलायताक्षी	१. ४०
कण्ण	कर्ण	३. १९	कम	कम	४. ४१
कणअ	कनक	३. २०	करग्ग	कराप्र	१. ७२
कण्णा	कन्या	१. १८	करन्ती	कुर्वती	१. ५०
कण्णूसव	कर्णोत्सव	१. ४२	करियम्ह	करियुंहु	२. २०
कत्तण	कर्तन	३. ३४	करिस्सं	करिष्यामि	१. ५२
कत्तविज्ज	कार्तवीर्य	३. ३४	,,	करिष्ये	२. १२
कत्थुरी	कस्तुरी	४. ५१	करेइ	अकरोत्	१. ११
कदम	कतम	३. २५	,,	करोति	४. ७५
कन्त	कान्त	१. ४१	करेमि	करोमि	३. ४७
कन्ति	फान्ति	२. ६८	करेसि	करोपि	१. २४
कन्दार	कान्तार	४. २५	करेहिं	कराभ्याम्	१. २२
कन्दोद	इन्दीवर	१. १६	कळ्ळ	कल्य	४. ३८
कप्प	कल्प	३. १	कळ	कल	४. ८०
कप्पअन्तो	कल्पयन्	२. ७३	कळङ्क	कलङ्क	४. १४
कप्पअरु	कल्पतरु	३. २१	कळणा	कलना	४. ७३
कपइ	कपर्द	३. ४५	कळस	कलश	४. ४२
कपाळ	कपाल	३. ४५	कळघोअ	कलघौत	१. ४९
कपिस	कपिश	३. ४५	कळ्ळाणि	कल्याणि	१. ३६
कपोळ	कपोल	४. ५१	कळ्य	कला	१. ५८
कम्पइ	अकम्पत	३. १७	कळिअ	कलित ; कलयित्वा	१. ५९ ३. ३०
कम्पमाण	कम्पमान	१. ६२	कळिकण	कृत्वा	१. ७३
कम्म	कर्म	१. ६६	कळुग	कलुग	४. ७४
कम्मठ	कर्मठ	४. ७७	कळ्ळोळ	कल्लोल	४. ८१
कम्मुअ	कामुक	२. ३०	कळ्व	कल्व	१. २
कमठअणु	कमठतनु	२. ३०			

कस्स	कस्मै	२. ६६	किलिकिञ्चिअ	किलिकिञ्चित	१. ४३
कसण	कृष्ण	३. ४	किसिरिअ	किशोरिक	४. ४७
कसाइ	कपाय	२. ४१	कीळिअ	कीडित	३. २८
कहं	कथम्	१. २०	कुञ्जहळ	कुतहल	१. ४३
कहंचण	कथंचन	४. १२	कुक्खिम्मर	कुक्षिम्मर	२. ३६
कहइस्सं	कथयिष्यामि	३. ३२	कुडिळ	कुटिल	३. १
कहा	कथा	४. ४१	कुडिळीकुणइ	कुटिलीचकार	२. २६
कर्हि	क्व	२. ७	कुण्डली	कुण्डलिन्	२. २४
कहिअ	कथयित्वा	३. ५६	कुण	कु(कुह)	१. २४
काअण	काचन	४. १८	कुणन्ति	कुर्वन्	०. २०
काए	कथा	४. ९	”	अकुवताम्	२. ३०
काणण	कानन	२. ४७	”	अकुर्वन्	२. ३४
कामइ	कामयते	१. ४०	कुणन्तो	कुर्वन्	२. ७३
कामणिज्जं	काम्यम्	१. ४०	कुणम्ह	कुर्मः	३. २९
कामसत्थ	कामशास्त्र	४. २४	कुणसि	अकरोः	३. २९
कामुअ	कामुक	४. ७७	कुदुअ	कुतुक	३. १
कारिस्सि	करिष्यसि	३. १३	कुदो	कुतः	४. ५९
कारुण्ण	कारुण्य	१. ५	कुम्भण्ड	कुम्भाण्ड	१. २२
कारुणिअ	कारुणिक	३. २५	कुमरी	कुमारी	१. ३४
काळऊड	कालकूट	३. ४३	कुमारअ	कुमार	४. ८१
काळण	कारण	१. २२	कुमारिआ	कुमारिका	१. १६
काळहर	कालहर	२. ५६	कुमाळ	कुमार	२. ५
काळिअ	कालिय	३. ३९	कुळिस	कुलिदा	२. ४५
कास	काश	३. ५	कुळीण	कुलीन	३. ४८
किंचण	किंचन	१. ११	कुविअ	कुपित	२. ४३
किञ्चि	किञ्चित्	४. ४९	कुयळ	कुशल	४. २४
कित्तिच्छा	कीर्तिच्छा	४. ८२	कुसुमञ्जलि	कुसुमाञ्जलि	४. ५२
कित्थिस	कित्थिष	२. ४	कुसुमाउह	कुसुमायुध	१. १५
किर	कित्त	२. १०	कुइ	कुध्	२. २६
किरीट	किरीट	२. ६८	कुअण्ड	कोदण्ड	१. १३

केऊर	केयूर	१. २६	खणद्ध	क्षणार्ध	१. १९
केदु	केतु	३. ५०	खतिअ	क्षतिय	३. ३४
केण	केन	१. ४२	खम्भइ	स्तम्भोति	४. २४
केडह	कैटभ	२. ३६	खमा	क्षमा	३. २३
केरव	कैरव	४. ६७	खमसु	क्षमस्व	३. ५१
केरविणी	कैरविणी	४. ७५	खल	खल	३. ४७
केस	केश	३. १४	खवअसि	क्षपयसि	३. १
केसव	केशव	२. ३	खविअ	क्षपित	३. ४३
केहिं	कैः	१. ५९	खादिमन्त	ख्यातिमन्त	१. ६७
को	कः	१. ६	खाळइ	अक्षालयत्	४. ८
कोइल	कोकिल	४. ३९	खिप्पइ	अक्षिपत्	२. ४३
कोउहळ्ळ	कौतूहल	१. ३५	खु	खलु	१. ८
कोफ	कस्क	१. ६६	खुडिअ	खुडित	२. २६
कोइ	कौतूहल	२. ४३	खुद	खुन्ध	३. ३०
कोडर	कोटर	३. ५३	खुर	खुर	३. २
कोडीर	कोटीर	४. ५७	खुहिअ	खुमित	२. ४९
कोत्थुह	कौस्तुभ	२. ६८	खेमआर	क्षेमकार	४. ६६
कोमुई	कौमुदी	४. २५	खेम	क्षेम	३. ४४
कोरअ	कोरफ	१. ५५	खेळण	खेलन	४. ३७
कोह	कोध	१. ६४	खोणि	क्षोणि	२. ५९
निखदि	क्षिति	२. १६	गअ	गत	१. २३
	ख		”	गज	२. ४५
			गअण	गगन	३. १४
राअ	क्षय	२. ५४	गअणअळ	गगनतल	३. १८
”	क्षत	२. ५०		ग	
खण्डइ	अखण्डयत्	२. ६७			
खण्डएइ	”	३. ३५	गआ	गदा	१. ६९
खण्डिअपाअ	खण्डितप्राय	३. २४	गच्छेहि	गच्छ	१. ६७
खण्डिअ	खण्डित	२. ६०	गज्जिअ	गर्जित	२. १७
खण	क्षण	१. २०	गज्ज	प्राद्य	४. ६२

गण्ठ	ग्रन्थिन्	३. ८	गुप्त	गुप्त	१. ६६
गण्दिअ	गृहीत	२. २८	गुम्भ	गुम्भ	१. २
गण्हित्त	ग्रहीतृ	४. ६२	गुरु	गुरु	१. ५
गण्हन्तो	गृह्णन्ती	४. ११	गेह्दइ (ग्रह)	अगृह्णात्	१. ५४
गणोस	गणेश	१. १	„	जग्राह	२. ४८
गस्तअ	गात्र	३. ४९	गौअर	गौचर	३. २७
गस्त	„	१. ३	गोण	गौण	१. ६
गद	गत	१. ७	गोरख	गौरख	२. ७०
गन्तूण	गत्वा	१. ५९	गोविअ	गोपित	४. १७
गन्धव्य	गन्धर्व	१. ३२	गोविआ	गोपिक	३. ७
गब्भ	गर्भ	१. ५४			
गरिदूठ	गरिष्ठ	२. २५		घ	
गमेइ	अगमयत्	४. ८१			
गळन्तो	गलत्	४. ७५	घघर	घर्घर	२. २७
गळिअ	गलित	२. ५०	घडिअ	घटित	१. ५७
गवक्ख	गवाक्ष	४. १३	घण	घन	१. १६
गठिअ	गर्वित	२. २८	घणअ	घनाअज	४. ८२
गठिवराण	गर्वशील	१. ७०	घडअ	घटय	२. ५७
गहण	ग्रहण	१. ५७	घडेइ	जघटे	२. ३३
गहिर	गभीर	२. ८	घम्म	घर्म	४. ५०
गहिरिम	गम्भीरिम	३. ३०	घर	गृह	१. ४२
गाढावज्जड	गाढोपगूढ	१. ५४	घुसुण	घुसुण	४. ५०
गावा	प्रावा	४. ७२	घेतूण	गृहीत्वा	१. २२
गाहइ	अगाहत्	२. १४	घेणइ	जग्राह	२. ४९
गाहए	गाहते	३. ५३	घेप्पन्ती	गृह्यमाणा	४. ८
गाहन्त	अगाहेताम्	४. ५२	घोप्पमाणा	गृह्णीती	१. १७
गाहन्ति	अगाहेताम्	४. ४२	घोञ्जन्ती	घृणंनाना	
गिम्ह	प्रीप्प	३. ४३			१. ७२. २. ६१
गीअ	गीत	१. ३८	घोळि	घृणंनशील	४. १८
गुणगिहि	गुणनिधि	३. ५५	घोस	घोष	३. १८

	घ		गुम्बिअ	गुम्बित	१. ५
चअस्थि	चक्कास्ति	१. ४७	घूद	घूत	१. ३७
चउम्भुज	चतुर्भुज	२. ५३	चेअ	एव	३. ३३
चओर	चओर	४. ७२	चेअणत्तण	चेतन्य	२. ६५
चक्क	चक्क	२. ४१	चेअण	चेतन	४. ७१
चज्ज	सौन्दर्य	१. १६	चेअस	चेतस्	४. ६
चच्चिअ	चच्चित	२. ५०	चेदूठाओ	चेष्टा	४. १२
चन्दअन्त	चन्द्रवग्रन्त	४. ५३	चेदण	चेतन	४. ७१
चन्द	चन्द्र	१. ९	चोइह	चतुर्दश	३. १२
चन्दाणण	चन्द्रानन	४. ५४	चोर	चोर	१. ३०
चन्दिर	चन्द्र	४. ७०		छ	
चरिद	चरित	३. ४०	छइळ्ळ	छेफ	१. ५८
चरिदरथ	चरितार्थ	४. ६४	छहा	छय	२. ३६
चळण	चरण	२. ४	छत्त	छत्र	३. ५८
चव्विअ	चर्वित	२. ३९	छळ	छल	४. ७५
चादअ	चातक	४. १	छाआ	छया	४. ३२
चावळ	चापल	१. २३	छादेइ	छादयामास	४. १८
चास	चाप	४. २७	छिणइ	अच्छिनत्	३. ३२
च्चिअ	इव	१. ३८	छुरिअ	छुरिक	२. ४८
च्चिअ	एव	२. १९	छेअ	छेद	३. २१
चिइच्छा	चिकित्सा	४. २४		ज	
चिइच्छिउ	चिकित्सितुम्	२. ५५			
चिदूइ	तिष्ठति	२. ९	जं	तत्	३. ३९
”	अतिष्ठत्	४. ११	”	यत्	१. ३
चिसलेहा	चित्रलेखा	१. २२	जंवा	यद्वा	१. ४०
चित्त	चित्र	१. ३०	जअ	जव	३. ५०
चिन्तअन्ती	चिन्तयन्ती	१. ४०	”	जगत्	१. ९
चुम्बइ	अचुम्बत्	१. ५६	जइ	यदि	३. ५२
चुम्बउ	चुम्बतु	४. ३८	जकरा	यक्ष	१. ३२
चुलुअ	चुलुक	४. ७६			

जद्विअ	जद्विक	१. १९	जद्वहि	जलधि	१. ९
जडाभर	जटाभार	२. २३	जह	यथा	४. ३३
जणइ (जन्)	अजायत	३. १६	जहा	"	२. ७२
जणएइ "	अजनयत्	१. १४	जहि	यस्मिन्	१. ८
जणअ	जनक	३. ११	जहिच्छ	यथेच्छ	१. ६३
जणणी	जननी	२. ५१	जहिय्ठ	यथेष्ट	१. ३४
जणहण	जनार्दन	२. ३५	जहिनतो	यस्मात्	१. १०
जणिअ (जन्)	जात	२. ५९	जस	यश	१. ९
" "	जनित	४. ७८	जाभइ	अजायत	२. ५०
जणिकण	जनित्वा	१. ९	जाइँ	यावि	१. ७१
जणेइ "	अजनयत्	१. ९	जाउ	जातु	४. २६
जदा	यदा	२. ५३	जाणह	जानीध	४. २८
जदीअ	यदीय	४. ७६	जाणिअ	ज्ञात्वा	२. १७
जदुणाह	यदुनाथ	१. ८	जाल	उवाल	२. ३२
जदु	यदु	३. १८	जिग्घ	जिघ्र	३. ६२
जदो	यतः	१. ५२	जिणइ	जयति	२. ६७
जम्प	जल्प	१. २३	जिस्से	यस्याः	१. २
जम्पइ	अजल्पत्	१. २५	जीअ	उया	३. २२
जम्पमाणा	जल्पन्ती	४. ४१	"	जीव	४. २३
जम्मिअ	जृम्भित	३. ८	जीवइ	जीवति	२. ९
जम्म	जन्म	१. ७५	जीविदुं	जीविदुम्	१. ६७
जमुणा	यमुना	३. ५	जुअळ	युगळ	१. ४८
जम	यम	१. ६९	जुअळ्ळ	आध्रय	३. ५०
जर	उवर	२. ६०	जुउच्छा	जुगुप्सा	१. ७५
जळ	जल	१. २५	जुउहण	युयुधान	२. ३३
जळअ	जलद	३. २	जुग्ग	युग्म	१. ४८
जळणिहि	जलनिध	३. ४३	जुट्ठ	जुष्ट	१. ५९
जळण	ज्वलन	२. ३२	जुजइ	युज्यते	३. १३
जळन्तो	ज्वलन्	२. ७३	जुझेहि	युध्यस्व	१. ६७
जळ	जट	२. ५८	जुज्झ		२. ११

जुत	युक्त	१. ४५	दृजामि	दत्तो	१. २७
जुता	युता	१. २४	द्विष्ट	दिविल	४. ११
जुवर	ज्वर	२. ५२	द्वन्द्वरुमिअ	वधित	३. ३३
जुहि	युधि	२. ३४		ध	
जेउं	जैतुम्	१. ६८			
जेणं	येन	१. २९	णं	एनम्	१. ४१
जेण	येन	१. १२	ण	ननु	१. २४
जे	ये	१. २	ण	न	३. २७
जो	यः	३. ५८	णअण	नयन	३. ४१
जोअअ	यौतक	४. ३६	णअर	नगर	२. १५
जोगग	योग्य	१. ४	णअन्ती	नयन्ती	१. ४२
जोण्हा	ज्योत्स्ना	३. १०	णई	नवी	४. ४०
जोद	योध	१. १	णयइ	अनृत्यत्	३. १७
	झ		णयई	नृत्यति	२. ६६
			णय	नर्तकी	२. ६६
झणकारि	झणत्कारी	४. ५	णदठ	नृत्य	४. ५२
झत्ति	झटिति	१. २७	णटण	नट	१. १९
(णि) झाअ	(ध्वे) ध्याय	१. ५१	णदिध	नटन	३. ९
„ झाअन्ती	„ ध्यायन्ती	४. २०	णद्	नास्ति	४. ६०
	ठ		णन्दसुअ	नर्द	१. ७
ठाणे	स्थाने	१. ३६	णन्दिअ	नन्दसुत	२. ५१
ठावर	स्यावर	२. ६५	णन्दिणी	नन्दित	२. २२
ठाविआ	स्थापिता	४. ८	णन्दी	नन्दिनी	४. ५०
ठिअं	स्थितम्	१. ३	णमइ	नन्दी	२. २२
ठिआ	स्थिताः	४. ६०	णमन्तो	अनमत्	३. १७
ठिई	स्थितिः	२. ६३	णमामि	नमन्	३. ६०
	ढ		णमिअ	नमामि	१. ३
			णमिमो	नमित	३. ६१
ढज्जमाण	दह्यमाण	१. ६२	णमेइ	नमामः	३. ४५
				अनमत्	१. ३५

णमो	नमः	३. ५०	णिआम	निकाम	४. ७४
णरअ	नरक	३. ७	णिएद	निकेत	१. ६२
णर	नर	२. ६	णिकिखत्त	निक्षिप्त	४. ४२
णळिणी	मलिनी	४. ३३	णिमगद	निर्गत	१. २१
णवर	केवल	१. ७	णिमगम	निर्गम	२. १४
णवरिअ	अनन्तर	३. १६	णिमिगण	निर्गीर्ण	३. ४३
णहोअर	नभधर	१. ३०	णिगूढ	णिगूढ	१. ५८
णह	नमस्	२. ५९	णिमिघण	निघृण	१. २१
”	नख	२. ५९	णिप्पोस	निर्योप	२. २७
णाअ	ज्ञात	४. ९	णिच्च	नित्य	२. १
”	नाग	३. ५८	णिच्चळ	निधळ	१. ५०
”	नाद	२. ५९	णिज्ज	मुनि	३. २७
णाअरथ	नागाछ	१. ७३	णिज्जिअ	निर्जित	२. ६२
णाइधम्म	ज्ञातिधर्म	४. ६५	णिट्ठुर	निष्ठुर	२. २४
णाडिअ	नाटयित्वा	४. १७	णिट्ठिळ	निटिल	२. २६
णामअ	नामक	२. २४	णिण्णअ	निन्नग	२. २३
णाम	नाम	२. ६९	णिणअ	निनद	३. १९
णारअ	नारद	२. १	णिण्णाविअ	निर्णीत	१. ६०
णाराअण	नारायण	४. १	णिण्णाह	निर्नाथ	१. ६५
णारी	नारी	१. ४७	णिण्णुअ	निहुत	२. ३०
णाविअ	नाविक	४. ४७	णिहा	निद्रा	१. ४१
णासकारअ	नादाकारक	२. ६३	णिहीसद	निरदिशत्	१. ४३
णाहिअ	नाभिज	४. ६८	णिन्त	निर्यत्	२. ४०
णिअ	निज	३. १०	णिन्दन्ती	निन्दन्ती	४. १८
णिअट्ठ	निकृष्ट	४. ६९	णिप्पडिअ	निप्पतिक्रिय	२. ४३
णिअद	नियत	२. ९	णिप्पह	निप्पम	२. ३४
णिकाअ	निकाय	४. ७८	णिप्पळ	निप्पल	४. २५
णिअन्तण	नियन्त्रण	४. ८१	णिवज्ज	निषद	१. ८
णिअम	निगम	३. ३८	णिवज्जन्ती	निचभ्रती	४. १०
णिअर	निकर	४. ४२	णिच्चमअ	निर्भय	२. २९

गिबिड	निबिड	२. ४६	गिहुअ	निमृत	१. ६१
गिम्मविखअ	निर्मक्षिक	१. ४४	णीरधारा	नीरधारा	४. ७८
गिम्मळ	निर्मल	२. ६९	णीळ	नील	१. २५
गिम्माण	निर्माण	१. ५२	णीवी	नीवी	४. ४०
गिम्माविअ	निर्मित	१. १२	णीळुप्पळ	नीलोत्पल	१. ४८
गिम्मिअ	निर्मित	२. ५३	णीसन्द	निष्यन्द	४. ५३
गिरत्थ	निरस्ता	४. ७७	णीसीस	निःशेष	१. २९
गिरिक्खमाण	निरीक्षमाण	३. ६	णुं	नूनम्	२. ७१
गिरुद्ध	अनिरुद्ध	१. ७७	णु	नु	१. ५२
गिवट्ठिअ	निर्वर्तित	४. ३७	णुण	नुज	३. १९
गिवडिअ	निपतित	३. २३	णेत	नूपुर	४. ५
गिवत्तमाण	नियर्तमान	३. ५६	णेकार	न्यकार	२. १३
गिवत्तिअ	निवृत्त	२. ५१	णेच्चिण्ण	नैर्घृण्य	१. ६७
गिवसइ	न्यवसत्	१. ७७	णेष	अनेन	२. ६२
गिवह	निवह	२. ४४	णेतअ	नेप्रज	४. ६३
गिष्वाण	निर्वाण	२. ४०	णेत	नेत्र	१. १६
गिवास	निवास	१. ९	णो	नः	१. २
गिण्विवेअ	निर्विवेक	३. ५१	णोमाळिआ	नवमालिका	१. ३७
गिण्वी	नीवी	४. ११		त	
गिणुत्त	निवृत्त	४. ८१	तं	तत्	१. ६३
गिस्सण	निःस्वन	२. २०	"	ताम्	१. ३४
गिस्सा	निशा	१. १६	तआणि	तदानीम्	१. ६
गिस्सिद	निःसृत	२. ४२	तआ	तदा	१. १५
गिसिद	निशित	२. ३२	तद	"	२. ४६
गिस्सेअस	निःश्रेयस	४. ८२	तई	अयी	१. ४५
गिस्सेस	निःशेष	४. ८२	तक्खर	तत्कर	३. २९
गिसेवहि	निपेवक्ष	४. ८०	तण्डव	ताण्डव	२. २३
गिह	निभ	२. ६७	तण्हा	तृष्णा	१. ३५
गिहणामि	निहन्मि	३. ४८	तण्हा	तृष्णिका	३. १४
गिहिळ	निखिल	३. ४४			

तणअ	तनय	१. १५	ति	इति	१. ८
तणुभिअ	तनुमृत	३. ४४	तिअस	त्रिदश	२. ३७
तणूअ	तनूज	३. ७	तिक्ख	तीक्ष्ण	२. २७
तत्थ	तत्र	१. ६	तिगुण	त्रिगुण	३. २६
तत्थो	तत्तः	१. १८	तिदअ	त्रितय	१. २९
तन्त	तन्त्र	१. ४५	तिमिर	त्रिमिर	२. ५८
तप्परिज	तात्पर्य	३. २७	तिल	त्रिल	२. ६५
तप्पि	तृप्ति	१. ८	तिबुर	त्रिपुर	२. ३५
तम्बाहर	ताम्बाघर	१. ५६	तिस्से	तस्याः	१. ११
तमाळपत्त	तमालपत्र	४. ७९	तिसिर	त्रिशिर	२. ५२
तमाळ	तमाल	१. २५	तिहिँ	त्रिभिः	३. ३३
तरट्ठिआ	विदग्धा	३. ८	तिहुक्कण	विधुवन	२. ७२
तरट्ठि	”	४. २४	तीअ	तस्याः	२. १०
तरिळण	तीर्त्वा	२. १८	तीए	तया	४. ८
तस्त	तस्य	४. ६५	तुइत्तो	त्वत्तः	२. ७२
तह	तथा	२. ६६	तुए	त्वया	१. ३४
तहिन्तो	तस्मात्	३. ११	तुअ	तव	२. ६२
तहिँ	तस्मिन्	१. ६३	तुठ	तुष्ट	४. ४४
ता	तस्मात्	२. ७१	तुम्हारिँ	तुवयोः	१. ४५
”	तहिँ	२. ५८	तुणिहक्क	तूष्णीक	४. ३९
ताअं	तस्मात्	१. १४	तुमइ	त्वयि	३. ५१
ताइ	तानि	१. ७१	तुमए	त्वया	१. ७५
ताणं	तयोः	१. ७०	तुमे	तव	२. ६८
”	तासां	४. ४	तुरअ	तुरग	२. १६
ताद	तात	१. ७४	तुरज्ज	तुरज्ज	३. ५८
तारअ	तारक	२. ३४	तुरिअं	त्वरितम्	२. १९
तारिक्ख	तादृक्ष	४. २०	तुवं	त्वम्	१. २१
तारिखी	तादृशी	४. १६	तुवरन्त	त्वरमाण	२. ४६
तावहुम	ताल्लुम	२. ४७	तुवरसि	त्वरसे	३. १४
ताहिँ	ताभिः	४. ४१	तुह	तव	४. ३६

तुह	तुभ्यम्	१. ५१	दयखेज्ज	दश्येत	१. ३०
"	ते	१. २५	दठ्ठुं	इधुम्	४. ३
तूर	तूर्य	२. २०	दट्ठण	दट्ठा	४. १९
ते	ते	१. ६	दणुअ	दनुज	१. ७७
तेअ	तेज	१. १०	दणुअवइ	दनुजपति	३. ५७
तेळ	तैल	२. ६५	दणुआहिणाह	दनुजाधिनाय	१. ५९
तेसुं	तयोः	१. ५८	दहुर	दर्दुर	१. ७
तो	ततः	१. २७	दप्पण	दर्पण	८०. ३
"	तदा	२. २०	दप्प	दर्प	२. ४९
तोसोअहि	तोपोदधि	१. ५४	दम्पई	दम्पती	४. ४२
	ध		दम्पच्च	दाम्पत्य	४. २२
			दयइ	द्रवति	४. ७१
रथव	स्तव	२. ३	दसन्तर	दशान्तर	१. ५७
थगेइ	अस्थगयत्	३. १९	दहइ	अदहत	३. ४२
थद्ध	स्तब्ध	१. ६४	दहरह	दशरथ	३. ३५
थण	स्तन	१. ५७	दहवअण	दशवदन	३. ३५
थविद	स्तुत	२. ६१	दाढा	दंष्ट्रा	२. ४५
थाण	स्थान	४. २	दाण	दान	१. १
थुअ	स्तुत	२. ७०	दाणव	दानव	१. ३०
थुविअ	स्तुत्वा	३. २६	दाणविन्द	दानवेन्द्र	३. १५
घोर	स्थूल	२. ४२	दाणि	इदानीम्	१. २४
			दाव	दाव	२. ६७
	द		दिइअ	दितिज	३. २४
दंसअन्तं	दर्शयत्	१. ३	दिक्खिअ	दीक्षित	२. ६७
दंसण	दर्शन	१. २७	दिगज्जणा	दिगज्जना	४. ७९
दंसणिज्ज	दर्शनीय	४. ६१	दिग्घ	दीर्घ	३. ६१
दआ	दया	३. ५१	दिट्ठिआ	दृष्टया	१. ३६
दआमअ	दयामय	३. ५०	दिट्ठिपाअ	दृष्टिपात	१. ५७
दक्खिद	दृष्ट	२. १०	दिट्ठि	दृष्टि	१. ३५
दक्खी	दृष्टि	४. ४१	दिट्ठ	दृष्ट	१. १६

धनेस *	धनेश	१. ३०	पओट्ठ	प्रकोष्ठ	३. २२
धम्म	धर्मे	१. ११	पक्क	पक्क	४. २८
धरउ (धृज्)	ध्रियताम्	३. ४८	पक्कम	प्रकम	२. २२
धरेमि	ध्रिये	१. ७५	पक्ख	पक्ष	२. ३१
धरेसि	अधारयः	३. ३०	पक्खवाद्	पक्षपात	४. ६३
धवळ	धवल	१. ९	पक्खिराअ	पक्षिराज	३. ५०
धाठमअ	धातुमय	२. ५०	पगम्मि	प्रगे	४. १३
धुज्जडि	धूर्जटि	२. ५२	पङ्कअ	पङ्कज	४. ६
धेर	धैर्य	१. २३	पच्चक्ख	प्रत्यक्ष	४. ७४
	प		पच्चहिण्णा	प्रत्यभिज्ञा	१. ३६
			पचिट्ठइ	प्रातिष्ठत	२. १५
पअ	पद	३. १०	पच्चुवट्ठन्ति	प्रत्युपतस्युः-	४. २
पअक्खिण	प्रदक्षिण	३. ६०	पच्छण	प्रच्छन्न	४. ७
पअच्छदि	प्रयच्छति	४. ३२	पच्छा	पश्चात्	१. ६४
पअइअ	प्रकटय	३. १५	पच्छादन	प्रच्छादन	१. २४
पअम्मसि	प्रगल्भसे	३. ७	पज्जुण	प्रद्युन्न	१. ३५
पअळइ	प्राचलत्	३. १	पञ्चसरी	पञ्चशती	२. ३३
पअळन्ति	प्रचेत्तुः	२. २८	पधेसु	पधेषुः	१. २७
पअवि	प्रजविन्	३. २	पट्ठइ	प्रातिष्ठत	४. ११
पअवी	पदवी	२. १९	पट्ठिअ	प्रस्थित	४. ७
पआण	प्रयाण	४. ११	पट्हु	पृष्ठ	२. १६
पआर	प्रकार	१. ४५	पट्ठेइ	प्रतस्थे	३. ६१
पआव	प्रताप	३. ८	पड	पट	१. ३०
पआस	प्रकाश	१. ९	पडह	पटह	२. २२
पआसिअ	प्रकाशित	२. ४१	पडामि	अपतम्	३. ५२
पआसेइ	प्रकाशते	४. ५९	पडि	प्रति	४. ७७
पइदि	प्रकृति	२. ६४	पडिअ	पतित	२. ३८
पएद	प्रचेतस्	१. ३१	पडिघ	प्रतिघ	३. ६
पएस	प्रदेश	१. ४४	पडिच्छ	प्रतीच्छ	३. ५९
पओअ	प्रयोग	१. ३४	पडिट्ठा	प्रतिष्ठा	१. ३

पडिट्टइ	प्रतिष्ठत	४. ५	पडुमणाह	पडनाम	३. २५
पडिदिसो	प्रतिदिक्	२. ७२	पयळ	प्रबळ	२. ४५
पडिभअ	प्रतिमय	३. ३१	पयुदा	प्रयुदा	१. २
पडिहन्धइ	प्रतिहरोध	२. २१	पम्हळ	पम्हळ	१. ३५
पडिहार	प्रतिहार	२. २२	पमद	प्रमद	३. १७
पटम	प्रथम	२. २१	पमाळिअ	प्रमर्शन्	१. १८
पटिळ	प्रशियिल	२. २३	पमह	प्रमथ	२. २२
पण्डर	पाण्डर	३. ४	पमाण	प्रमाण	३. २९
पण्डु	पाण्डु	२. २	पमुदिर	प्रमोदशील	३. ६३
पणभ	पणभ	२. ३९	पमुह	प्रमुख	१. १०
पणअ	प्रणय	१. ४५	परप्पर	परस्पर	१. ५८
पणमन्त	प्रणमन्	२. ३	परंसुह	पराङ्मुख	१. ५८
पणमिअ	प्रणम्य	२. ४९	परसु	परसु	३. ४५
पणमिमो	प्रणमामः	२. ६८	पराअ	पराम	२. २१
पणआउळ	प्रणवाउळ	१. १९	परावट्ठिअ	परावर्तित	४. ३८
पणइजण	प्रणविजण	४. ७८	पराहन	पराभव	२. ७
पणमिअ	प्रणम्य	३. ४९	परिगुण्टइ	पर्यगुण्टयत्	२. ४९
पणाद	प्रणाद	३. १८	परिअअन्तो	परित्वजन्	१. १९
पणामो	प्रणामः	४. ७४	परिअअन्तो	परिणयन्	४. २०
पनिहाळइ	प्रण्यमाळन्	१. ३९	परिद	परित	२. १६
पनिदिअ	प्रनिहित	३. २	परिधूअ	परिधूत	२. ३८
पणोइ	प्रणोइ	३. १७	परिमोणहि	परिमोचय	२. १३
पत	पात्र	२. ७१	परिरम्मिअ	परिरम्प	१. ५६
„	पात्र	४. ५१	परिरहिअ	परिरम्प	३. ६०
पताङ्कुर	पत्राङ्कुर	४. ८०	परिळिअ	परिण्ट	२. २
पपनिअ	पर्यनीय	४. २७	परिअगिद	परिवागित	२. २२
पपिअ	प्रार्थित	३. ४८	परियुद	परिवृत	३. ६२
पप	परप	३. १९	परिवेडिअ	परिवेडित	४. ७९
पपाव	प्रपाव	४. ६७	परिस्मात	परिष्कात	४. ५०
पडुम	पड	२. ७३	परिगिट्ट	परिगिट	३. ४९

परिहोद्	परिभवति	१. ४	पसञ्ज	प्रसङ्ग	३. ४१
परिहोदुं	परिभवितुम्	२. ५४	पसण्ण	प्रसन्न	२. ७०
परिहोदूण	परिभूय	२. ३०	पसत्ति	प्रसरति	२. २६
परीअ	परीत	२. ६८	पसर	प्रसर	२. ३३
परुण्णा	प्ररुदिता	१. १८	पसाअ	प्रसादयन्	३. २५
परोह	प्ररोह	३. ४७	पसाद	प्रसाद	३. ९
परोहिद	प्ररूढ	३. ३५	पसाहिअ	प्रसाधिक	४. ८
पळ्ळङ्क	पल्यङ्क	४. ४८	पसिअ	प्रसीद	३. ५०
पळ्ळव	पल्लव	४. ४८	पसिद्ध	प्रसिद्ध	१. ६५
पळम्भकेसी	प्रलम्भकेशिन्	२. ४२	पसिद	प्रसृत	२. ३९
पळ्ळअ	प्रलम्भ	२. ४२	पसुपइ	पशुपति	३. ४३
पळाअइ	पलायत	२. ४४	पसूण	प्रसून	३. २१
पळाव	प्रलाप	१. २३	पह	प्रभ	२. २५
पळित्त	प्रवीस	२. ३९	,,	पथ	३. ६
पळोइए	प्रलोक्यते	४. ७०	पहर	प्रहर	२. ६०
पळोएमि	प्रलोकयामि	१. २१	पहरिस	प्रहर्ष	३. ५६
पव्व	पर्व	२. २३	पहल्लअ	प्रह्लाद	३. ४८
पव्वअ	पर्वत	२. २	पहव	प्रभव	४. ६७
पवट्ठइ	प्रवर्तत	४. ४६	पहवेज्ज	प्रभवेत्	२. ६
पवट्ठे	प्रवर्तसे	१. ६८	पहाण	प्रधान	१. ६
पवण	पवन	१. ३१	पहा	प्रभा	२. ७०
पवण्णा	प्रपञ्चा	१. ३९	,,	प्रया	१. ६६
पवणासण	पवनाशन	१. ३०	पहाव	प्रभाव	१. ४१
पवाळ	प्रवाल	१. १४	पहूद	प्रभूत	१. ९
पवास	प्रवास	४. ३९	पाअळ	प्राकृत	१. ६
पवाह	प्रवाह	३. ५	पाअम्भुज	पादाम्भुज	१. ५
पविट्ठ	प्रविष्ट	१. ६६	पाअव	पादप	२. १८
पविसइ	प्रविशति	३. ५३	पाआळ	पाताल	२. ६०
पविसन्ति	प्रविशन्	२. २९	पाउसो	प्रावृट्	२. १७
पसङ्ग	प्रसङ्ग	४. ८१	पाढत्त	प्रारब्ध	४. ३

पाण	पान	१. २०	पुह्विज	पुह्वित	२. ३९
पाणि	पाणि	४. ११	पुच्छइ	अपृच्छत्	१. २२
पाणिग्गाह	पाणिग्रह	४. ४५	पुट्ठ	पुष्ट	४. ४४
पारिजात	पारिजात	४. ५३	पुड	पुट	२. ४२
पाळअ	पालक	२. २२	पुण्ण	पूर्ण	३. ५५
पाळण	पालन	पृ. ८०. ३	पुण्णअनन्द	पूर्णचन्द्र	१. ५३
पाळम्ब	प्रालम्ब	४. १०	पुण्णिमा	पूर्णिमा	४. ८२
पावइ	प्रापयत्	१. ४१	पुत्त	पुत्र	१. ३९
पावअ	पावक	२. १४	पुत्ती	पुत्री	१. २५
पाव	पाप	२. ६७	पुदणा	पृतना	२. २१
पास	पार्थ	३. ५	पुप्फ	पुष्प	३. ३
पासाअ	शसाद	४. १२	पुप्फसर	पुष्पसर	१. ६४
पि	अपि	१. ३	पुरिस	पुरुष	१. ४४
पिअ	प्रिय	१. १८	पुर	पुर	४. ८०
पिक्क	पक्क	१. ४८	पुळअ	पुलक	४. ४८
पिक्कन्ति	प्रीयन्ते	४. ७६	पुळअङ्कुर	पुलकाङ्कुर	१. ५५
पिट्ठ	पृष्ठ	३. ३०	पुळअपिअ	पुलकापित्त	१. ३५
पिणाअइ	पिननाह	२. २४	पुळ्दअ	श्लोम्य	३. २४
पिणाअ	पिनाक	२. २४	पुळन्तो	श्लोकयन्	१. ६४
पिणाइ	पिमाकी	१. १५	पुळोएहि	श्लोम्य	४. ६१
पिदामद	पितामद	१. ७६	पुप्प	पूर्व	४. ४६
पिराअ	पिराअ	२. ६९	पुप्पाअट्ठ	पूर्वाचल	४. ६०
पिटम्पण	पृथग्जन	२. १३	पूरिअ	पूरित	३. १६
पीअ	शीत	३. ३६	पेक्कअ(ईध्)	प्रेषक	२. ६६
पीइ	प्रीति	४. ७४	पेक्कअ	प्रीत	१. ४६
पीणइ	प्रीगयति	१. १	पेच्छ(इअ)	पद्य	४. ५४
पीण	पीन	१. ४९	पेच्छइ	अपत्य	१. ६३
पीणइए	प्रीगयति	४. ६३	„	पद्यन	४. २९
पीइ	पीत	१. २६	„	प्रेक्ष्यम्	पृ. ८०. २
पुअगर	पुष्कर	३. ७३	पेच्छन्तीओ	प्रेक्षन्त्य	४. २१

पेच्छसु	पश्य	१. ३२	फुत्तण	मार्जन	२. ६९
पेच्छिअ	प्रेक्षित	४. ४४		य	
पेम्म	प्रेमा	१. ५३	वअ	यत	३. ५१
पेम्माउळ	प्रेमाकुल	४. ७६	वज्झइ	वध्माति	१. २
पेम्मोळ्ळ	प्रेमार्द्र	१. ५८	वज्झन्ति	अवधत्	४. १४
पेरन्त	पर्यन्त	४. ६०	वन्दिमह	वन्दिमह	२. ६७
पेरिअ	प्रेरित	२. ४२	वन्धिअ	वद्ध	४. ९
पोढङ्गणा	प्रौढाङ्गना	१. ४३	वम्हण	ब्राह्मण	२. ७१
पोढ	पौढ	४. ४५	वम्हिअ	बृंहित	१. २०
पोत	पौत्र	१. ३८	वळ	बल	१. ३८
पोर	पौर	४. १	वळभइ	बलभद्र	२. १५
पोरथ	पौरस्व	१. ५५	वळइअ	बलाकिफ	१. ३७
पोम्मराअ	पञ्चराग	४. ३०	वळामोडि	बलात्	४. ५०
	फ		वळिअं	बलवत्	२. २४
फंसु	पांसु	३. ३५	बहु	बहु	३. २३
फळ	फल	१. ५२	बहुणो	बहुवः	२. ३९
फळअ	"	१. ४८	बहुस	बहुश	१. २२
फळिअ	फलित	२. ४	बाळ	बाल	१. १७
फळिह	स्फटिक	२. २	बाळ्य	बाला	१. २४
फालक्खि	फालाक्षि	१. ४२	बाह	बाण्य	२. ६१
फाल्लणळ	फालानल	४. ५७	बाहइ	अपाकामत्	२. १८
फिडिअ	अष्ट	२. २३	बाहा	बाधा	२. ७२
फुक्कार	फूत्तार	२. ३७	बाहिआ	बाधिता	४. १५
फुड	स्फुट	२. २५	बिम्बाहर	बिम्बाधर	१. २०
फुडुप्पण	स्फुटोत्पन्न	१. ५१	बिम्बोड्ढि	बिम्बोष्ठी	४. १२
फुरइ	स्फुरति	४. ८०	बीअ	बीज	१. ५
फुरिअ	स्फुरित	२. ६८	बुह	बुध	१. ६
फुळ्ळ	फुल्ल	३. ५६		अ	
फुळिअ	स्फुलिअ	२. ३२	भअ	भव	२. २०

भअ	भव	३. १०	भवं	मवान्	२. ७१
भअवं	भगवन्	१. १	भवन्तो	भवन्	३. ३५
भआउळ	भयाकुळ	३. १७	भवदो	भवतः	२. ६५
भक्कर	भास्कर	१. १०	भवेज्ज	भवेत्	१. १
भक्खिइ	भक्षित	२. ३८	भवे	"	४. ६२
भग्ग	भाग्य	१. १९	भवो	भवः	१. १५
भड	भट्ट	१. १०	माअ	भाग	२. ७३
भणइ	वभणत्	३. ५९	भामिणी	भामिनी	४. ५३
"	वभाण	२. ७०	भामिर	भ्रमण	२. ४५
भणन्ति	भणन्ती	१. २२	भारई	भारती	१. २
भणन्तो	भणन्	१. ६०	भासइ	अमापत	१. ५१
भणाइ	वभणत्	१. ३६	भासउ	भासतु	१. २
"	वभाण	१. ५४	भासाविअ	भासित	४. ४२
भणादि	वभणत्	१. २८	भासिअ	भाषित्वा	१. २१
भणामो	भणामः	३. ४५	भिउडि	भ्रुवुटि	२. १४
भणिअ	भणित्वा	२. ७३	भिउवइ	मृगुपति	१. ३४
भणिज्जइ	भण्यते	४. २२	भिह	मृग	१. ३८
भणिमो	भणामः	३. १२	भिज्जन्ति	अभियन्त	१. ७१
भणिस्त	भणिप्पामि	१. २५	भिज्जमाण	भियमान	१. ४
भत्त	भक्त	३. २४	भिण्ण	भिज्ज	४. ६२
भत्ति	भक्ति	१. १	भित्त	मृस	१. १८
भइ	भद्र	१. २	भीसण	भीषण	२. २७
भन्ति	भ्रान्ति	४. ७	भुअ	भुव	२. १२
भमन्तो	भ्रमन्	१. ७२	भुअअवइ	भुजगरि	१. ९७
भम	भ्रम	४. ६	भुअन्तर	भुजान्तर	१. ४
भमर	भ्रमर	४. १३	भुअवडि	भुजपडि	१. ५३
भमावइ	भ्रमावइ	२. ७६	भुअन्नि	भुजवे	२. १०
भमेइ	अभ्राम्पन्	३. १७	भुअ	भू	२. २९
"	वभ्रम	२. ५२	भुत्त	भुरन	२. ४१
भर	भर	१. १०	भूअळ	भूत्त	२. १८

भूद	भूत	१. ६	मणिमो	मन्यामहे	२. ६४
भूमी	भूमिः	१. ४७	मणोसि	मन्यसे	१. ६५
भूतण	भूषण	३. ४५	मण	मन	१. ४
भूसा	भूषा	२. ३८	मणस्सिद्ध	मनःशिला	१. ३०
भोअ	भोग	१. ५७	मणसिअ	मनसिज	३. ३०
„	भोज	२. ५	मणी	मणिः	४. ७३
	म		मणुअ	मनुज	२. ८
			मणोज्ज	मनोह	१. ३५
मं	माम्	१. १९	मणोभव	मनोभव	१. १३
मंसळ	मांसल	१. ६०	मणोरह	मनोरथ	१. २८
मअ	मद	२. ४५	मत्थअ	मस्तक	२. २
„	मृग	३. १४	मन्त	मन्त्र	१. ४१
मअण	मदन	१. ३३	मन्दक्ख	मन्दाक्ष	१. ५४
मअमअ	मृगमद	४. ५५	मम्म	मर्म	२. ३२
मअरन्द	मकरन्द	४. ७५	मळण	मरण	१. ६७
मइ	मयि	२. ५४	मळिज्ज	मृद्य	३. ६
मइह	मृदह	३. ९	मळीमस	मलीमस	४. ५९
मउ	मृदु	१. ७	मसी	मषी	४. ५७
मए	मया	१. ८	महरामो	स्मरामः	३. ३१
मग	मार्ग	४. ४२	महरो	स्मरः	२. ७२
मच्च	मर्त्य	१. ४	महं	मम	३. ९
मच्छराअ	मत्थराज	३. २९	महो	स्मः	१. ६०
मच्छर	मत्सर	१. ७	मह	मम	१. ६५
मळिअ	मग्न	२. ६२	महई	महती	२. ७२
मज्झ	मध्य	१. १२	महण	मथन	३. ३४
„	मम	१. २४	„	महन	३. ३५
मज्झं	मण्णम्	३. ५०	महणिज्ज	महनीय	३. ६०
मट्ठ	मृष्ट	४. ७	महत्तण	महत्त्व	३. ४०
मण्डण	मण्डन	२. २४	महन्तो	महान्	२. ७१
मण्डिअ	मण्डित	२. ६८	महन्धआर	महान्धकार	१. १०

सहकोसो

११३

मटप्पा	महात्मा	३. ५२	मिह	अस्मि	२. ७१
महराज	महाराज	४. ८०	मिहअ	स्मित	२. ७०
मह	मख	३. १०	मिहिर	मिहिर	२. ७
महामई	महामतिः	१. ७	मिहुण	मिधुन	१. ३
महिअ	महित	पृ० ८०. ३	मिहो	मिधः	१. ६३
महिन्द	महेन्द्र	१. ३१	मीळिअ	मीलित	२. ४४
महीहर	महीधर	३. २९	मुअन्ती	मुयन्ती	४. ७५
महुमहण	मधुमधन	३. ६	मुउन्द	मुउन्द	३. ५७
महुर	मधुर	२. ६८	मुकअण्ठ	मुककण्ठ	१. ७३
महुय्वअ	मधुमत	१. १	मुगर	मुद्र	२. ४८
महुवेरि	मधुवेरि	२. ३६	मुच्छा	मूच्छा	४. ३२
महुसअण	मधुसदन	१. ४०	मुच्छावई	अमूर्च्छयत्	२. ५३
महुमय	महोत्तम	१. ४४	मुयठ	मुयद्र	२. ८१
महेस	महेश	१. ३०	मुगन्ति(श)	जानन्ति	१. ३६
महेसर	महेश्वर	२. १२	मुणासि	जानासि	३. ५२
मा	मा	१. २१	मुणसु	जानीहि	३. ७
माअत्त	मातत्त	४. ७२	मुणिव	ज्ञातव्य	३. २७
माअन्द	माकन्द	४. ३९	मुणी	मुनिः	३. २५
माआ	माया	१. ४७	मुत्त	मुक्त	३. २१
माणण	मानन	२. ७१	मुद	मुग्ध	१. २१
माणव	मानव	१. ३०	मुदअन्द	मुग्धचन्द्र	३. ४५
माणम	मानम	३. ५१	मुद	मुरा	१. १९
मारिम	मारुत	१. ७	मुदम्बुअ	मुराम्बुज	३. ५६
मारअ	मारुत	४. १८	मुदा	मुधा	२. ४०
माहव	माधव	२. २१	मूट	मूत	३. ३८
मादि	माधिन्	३. १६	मे	मे	१. २४
मिअण्ठी	मृगाशी	१. १३	मेह्णी	मेदिनी	१. ११
मिअ	मृग	४. ५९	मेउउ	मिल्लु	१. ३७
मिअण	मिषा	१. ७५	मेउअ	मेनिअ	४. ३५
मिअमिअ	मिषिअ	४. ७६	मेह	मेघ	१. ३७

मेहळ	मेखळ	२. २५	रमन्त	रममाण	१. ५८
मोअ	मोद	४. ८१	रमेहि	रमख	१. ५३
मोर	मयूर	४. २७	रख	रख	३. २
मोळि	मौलि	२. ४०	रस	रस	१. ३
मोव्वी	मौवी	१. ४७	रसण्ण	रसत्त	४. ७२
मोह	मयूख	२. २	रसाळ	रसाळ	१. १७
मोहण	मोहन	२. ४३	रसोळ्ळ	रसार्द्र	४. ७६
	र		रह	रथ	२. ३९
			राअ	राज	१. १४
रअ	रजस्	१. ५	„	राग	१. ४४
रअण	रल	१. ४७	राअन्ध	रागान्ध	१. ६१
रअणी	रजनी	४. ५८	राअहंस	राजहंस	१. ५३
रअणीअर	रजनीअर	४. ५८	राआ	राका	१. ५३
रई	रतिः	१. १५	रासी	रादिः	२. २१
रफग	रक्षस्	१. ३२	रित्यअ	रियथक	३. ५८
„	रक्षी	२. ६७	रिखू	रिपुः	२. ६७
रज्जइ	रज्यति	१. ३६	रीई	रीतिः	४. ३४
रज्जेमु	रज्यस्व	१. ३७	रुअ	रुज	२. ७२
रज्जइ	अरज्जयत्	४. ७	रुअन्ती	रुदन्ती	१. २२
रज्जिअ	रक्त	४. ३०	रुइअ	रुदित	१. २४
रद्ध	राष्ट्र	३. ५९	रई	रुचिः	३. २३
रण्ण	अरण्य	२. ६७	रुअरा	रुश	३. १६
रण्णाअर	रत्नाअर	३. ४	„	रुश	१. १७
रण्णण	रणाण्ण	२. ५६	रुग	रुण	३. २९
रणिअ	रणित	२. ३	रुट्ठ	रुष्ट	२. २८
रत्त	रक्त	४. २५	रुइ	रुद्र	२. ६१
रत्ती	रात्रिः	१. ३९	रुन्पेइ	रुणदि	४. ७७
रन्ग	रन्ध्र	३. ५३	रुप्पिणी	रुक्मिणी	१. १३
रम्म	रम्य	१. ११	रुदेइ	रुरोद	३. ३
रमद	अरमत	३. १७	रुय	रुप	४. २१

रेहद	अराजत	३. ३	ळम्बोअर	ळम्बोदर	२. १२
"	राजसि	४. ३३	ळम्भ	ळाम	३. ४
"	राजते	२. ७३	ळम्भिअ	ळम्भित	१. ७४
रेहन्ति	रेजुः	४. १३	"	सब्ध	३. ९
रेहसि	राजसि	४. ३३	ळव	ळव	४. ५०
रोअइ	रोचते	४. २६	ळसए	अलसत्	३. ५
रोअण	रोदन	१. २२	ळहन्ति	अलमन्त	१. १०
रोइ	रोविस्	२. ४१	ळहेइ	अलमत	१. १५
रोप्पिणेअ	रौम्मिणेय	२. ९	ळहेज	लमेत	२. ५७
रोविअ	रोपित	३. ६२	ळहेसि	लमते	२. ५६
रोस	रोष	१. ६२	ळहेहि	लमस्व	१. २३
			ळहु	लघु	२. ४२
	ळ		ळहुई	लघ्वी	३. ४०
ळआ	लता	१. ५	ळहुकिद	लघूकृत	२. ७
ळअर	लक्ष्य	३. ३७	ळअ	लज	४. ४३
ळअिगअ	लक्षित	१. ४७	ळअव	लघव	१. ७७
ळअसीकअ	लक्षीकृत	१. ५७	ळअह	लभ	४. ४६
ळगउ	लगनु	१. ३७	ळिद	लष्ट	१. ५५
ळगिअ	लग्न	२. ५५	ळिहिद	लिभित	१. ६४
ळगुण	लग्न	३. ११	ळिहिस्मं	लिगिग्यामि	१. ३०
ळगुटी	लक्ष्मीः	२. ६७	ळिहेद	अलिगत्	१. ३०
ळज	लजस्व	१. २१	ळीअ	लीय	४. ७०
ळजन्ती	लजमाना	४. ४८	ळुअ	लन	१. ४८
ळजा	लजा	४. ४७	ळुअन्ती	लुअन्ती	१. १८
ळमिअ	लभित	१. ४३	ळुअइ	अलुनात्	३. २०
ळनण	लान्ण	३. ९	ळुअइ	लुअति	२. ७२
ळट्टी	यष्टिः	१. १३	ळेअ	लेन	१. ११
ळइह	लट्ठम	३. ५५	ळेदा	लेमा	४. ३६
ळइ	लट्ठ	१. २०	ळेदिअ	लेगळ	२. २३
ळइअ	लट्ठिअ	२. ४७	ळेअण	लोअण	१. ११

लोअ	लोक	१. २	वड्डन्त	वर्धमान	१. ४३
लोळ	लोल	१. ४८	वड्डन्तु	वर्धन्ताम्	१. ४३
लोह	लोह	४. २६	वड्ड	वट्ट	३. ११
लोहिअ	लोहित	१. ४	वड्ढि	वड्ढि	१. ३१
	व		वण	वन	३. १२
	व		वणत्थली	वनस्थली	१. १४
व्व	इव	१. ९	वणमाळ	वनमाल	२. ६९
व	"	१. १	वणरोवण	वणरोपण	१. ११
"	वा	३. ४४	वण्णिअइ	वण्ण्यसे	१. ८
वअण	वचन	१. २८	वणिआ	वनिता	४. ८१
"	वदन	१. ३५	वणीवअ	वनीपक	१. १
वओ	व्रजः	२. ६९	वत्त	वृत्त	४. ४५
"	वयः	२. ५	"	वयत्र	३. ३२
वगघ	व्याघ्र	२. २५	वत्तविम्ब	वयत्रविम्ब	१. ५६
वघउ	व्रजतु	१. ४	वत्तम्बुज	वयत्राम्बुज	४. ७९
वच्छ	वक्षस्	१. ५७	वत्थु	वस्तु	२. ६५
वच्छळिज्ज	वात्सल्य	४. ३४	वन्दसु	वन्दस्व	४. ७३
वच्छोमी	वैदर्भी	४. ३४	वम्म	वर्म	३. ६३
वज्ज	वज्र	१. ६९	वम्मह	वम्मथ	१. ५१
वज्जइ	अव्रजत्	२. १४	वर	पर	१. ५२
वज्जइ	अवभात्	२. ११	वराइ	वराकी	१. ५५
वज्जिअ	वर्जित	१. ४३	वरिद्ध	वरिष्ठ	३. ४२
वयिअ	वचित	१. २७	वरिद्धिज्ज	वरिधिय	४. ४३
वयअन्त	वययन्	१. २१	वरित	वर्ष	३. ६२
वयिऊग	वधित्वा	३. ११	वळ्ळइ	वाळकी	२. ३
वप्पअ	वाप्पअ	१. ६७	वळ्ळर	वाळरी	४. ३२
वप्पेइ	वाप्पति	१. ४०	वळ्ळह	वत्तम	१. २३
वप्पए	प्रशा	१. ७	वळअ	वल्य	२. २५
वट्ट	अवर्तत	२. ३७	वळइअ	वळयित	३. ४२
वट्टण	वर्धन	२. ६	वळिअ	वत्तित	४. ३८

वसइ	वसति	१. १४	विअत्यण	विकरथन	१. ६८
वस	वश	१. २३	विअब्भ	विदर्भ	१. १३
वह	वध	३. ४२	विअरइ	व्यतरत्	३. ५८
वहन्त	वहन्	१. ४८	„	वितरति	४. ७९
वहेसि	वहसि	३. ३६	विअळ	विकल	२. ५२
वा	वा	१. ६	विअळङ्क	विकलङ्क	१. ४८
वाअ	वाद	३. ९	विअस	विकस	४. ८१
वाउरा	वागुरा	३. ५२	विआर	विकार	१. ५१
वाउळ	व्याकुल	४. १२	„	विचार	१. ४६
वाडि	वाटि	३. २३	विइभिज्जइ	विचीयते	२. ६
वाद	वात	१. ५५	विइत्त	विचित्र	३. ४१
वारइस्सति	वारयिप्यसि	४. ४०	विइरन्त	विकिरन	४. ७८
वारिअ	वारित	४. ४१	विओअ	वियोग	१. १२
„	वारिद	२. १७	विओइ	वियोगिन्	४. ६४
वारिहि	वारिधि	पृ० ८१. ४	विहम	विक्रम	४. ८२
वारैज	वार्यताम्	१. ६९	विकिअ	विक्रिय	२. ३७
वाविर	व्यापनशील	३. ३८	विकइटिद	विकर्षित	१. ५२
वास	वास	३. ३६	विस्सण	वीक्षण	४. २९
„	वासाः	१. ३६	विस्समाण	वीक्षमाण	१. १८
वामुदेव	वामुदेव	१. ८	विस्सद	विशत	२. १६
वाहइ	अपाक्रामत्	१. १८	विस्समु	वीक्षस्त्र	१. ३३
वाहण	वाहन	२. ३०	विग्गह	विग्रह	१. २
वाहरन्ति	व्याहन्	४. २१	विग्गहइ	व्यगाहत	१. ५१
वि	अपि	१. ३०	विच्छिण्ण	विच्छिन्न	१. ४९
विअ	द्व	१. १०	विज्जा	विद्या	१. ३८
„	द्वितीय	१. १५	विज्जाहर	विद्याभार	१. ३२
विअअसइ	विजयसरा	३. ३८	विजिअ	विजित्त्व	३. १२
विअळ	वितर्क	२. ६६	विज्जुच्च	विजुन्	१. ५०
विअट	विचट	२. २५	विज्जोइ	विद्योतये	४. ३५
विअइ	विदग्ध	१. २८	विग्ग	विन्य	३. १

विड	विट	१. ६५	विमदूठ	विमृष्ट	३. ४०
विडम्बण	विडम्बन	४. १०	विमळ	विमल	४. ५४
विडव	विटप	४. ४०	विमुषिद	विमुक्त	२. ३३
विडवाळी	विटपालिः	३. ५३	विमुह	विमुख	२. ३१
विडवी	विटपिन्	३. १	विरहगिग	विरहामि	१. २७
विड्डिरिळ्ळ	भयंकर	२. ४३	विळअ	विलय	२. १
विण्हाविअ	विज्ञापित	१. ५९	विळवेइ	व्यलपत्	१. १८
विणिह	वृष्णि	१. ३३	विळोअण	विलोचन	१. ५०
विण्हु	विण्णु	१. ३३	,,	विलोकन	२. ७
विणअ	विनत	२. ६७	विषव्यइ	विपलायत	२. ६०
विणास	विनाश	१. १०	विषहउ	विषहसु	३. ५४
विणिन्दह	विनिन्दति	४. ६५	विविण	विपिन	२. १८
विणिवत्तिअ	विनिवर्तित	१. ५६	विविह	विविध	२. ३४
विणीद	विनीत	४. ३१	विवेअ	विवेक	३. ५३
विणोद	विनोद	१. १२	विस्स	विश्व	१. ७६
विस्थरिज्ज	वीस्तीर्य	२. ६५	विस्सन्त	विभ्रान्त	४. ४३
विस्थिण्ण	विस्तीर्ण	४. ४२	विस्सम्म	विस्त्रम्भ	४. ७३
विदळिअ	विदलित	३. ३६	विस	विष	३. ३९
विदारइ	व्यदारयत्	२. ४५	विसङ्खिअ	विशङ्कित	४. २०
विदिअ	विदित	२. ६३	विसङ्खळ	विशङ्खल	१. ४३
विप्प	विप्र	२. १२	विसङ्गि	विपक्क	३. ३
विप्फुरिअ	विस्फुरित	२. १७	विसज्जि	विमृष्टं	२. ५२
विपुळ	विपुल	२. ६८	विसजेहि	विसृज	२. ९
विबुह	विबुध	पृ० ८२	विसजेइ	विससर्ज	२. ३५
विभूसण	विभूषण	४. ४	विसट्ठ	विकसित	१. १६
विभूसिअ	विभूषित	१. २६	विसण्ण	विपण्ण	१. १८
विभूसिउं	विभूषयितुम्	३. १४	विसद	विसद	२. ७०
विम्हअ	विस्मय	१. ६४	विसरेदि	विसर	२. ७२
विम्हरिज्जइ	विस्मर्यमाण	१. ६४	विसळइ	व्यलसत्	३. २३
विम्हारिअ	विस्मारित	४. ४१	विस्साण	विपाण	३. २९

विमाञ	विपाद	१. २८	वेढिञ	वेष्टित	२. ४७
विसाळ	विशाल	१. १६	वेज्ज	वैद्य	४. २४
विसिद्ध	विद्युष्ट	२. ४२	वेण्हव	वैष्णव	२. ५४
विसिद्ध	विशिष्य	२. ३१	वेण्डु	विष्णु	२. ६०
विमुमारिअ	विस्मारित	३. ४६	वेर	वैर	१. ६४
विसेइ	वियेश	३. ६०	वेरमा	वैर	१. ६४
विस्सेस	विश्लेष	१. ५८	वेवइ	अवेपत्त	१. ५५
विसेस	विशेष	१. ६	वेवहु	वेपयु	४. १७
विसोसिअ	विशोपित	३. ४३	वेविर	वेपनशील	२. ६०
विहत्थिअ	विहस्तिता	२. ३३	वेस	वेप	१. ३३
विहळ	विहल	१. २	वेहव	वैधव	२. ३५
विहळ्ळ	विकलाङ्ग	१. ४१	वो	वाम्	१. ४
विदाइ	विमाति	१. ४८		स	
"	व्यमात्	३. ४	संरु	शंकर	१. ५८
विही	विधिः	१. ४५	संसमिअ	सांक्रामिक	२. ६४
विहु	विभु	२. ९	संस्सेइद	संकोचित	४. ४६
विहुर	विपुर	२. ६२	मंशुहिअ	संशुभित	४. ७६
वीअ	बीज	३. ३१	संगअ	मंगत	२. ३६
वीदोत्त	वीठिदोत्त	१. १५	संचअ	संचय	१. ५८
वीरवत्ता	वीर्यवत्ता	३. ४०	संशा	मंष्या	१. ४
बीय	मीढा	१. ५६	संठिअ	संमिधत्त	२. ३७
बीगगाद	विश्वनाथ	३. ३८	मंणिहिद	मंनिहित	२. ६६
बीदी	बीधी	३. १९	संतल	मंतल	४. २६
मुइ	वृद्धः	४. १९	मंताज	संताज	१. ५
मुत्तन्त	वृत्तान्त	१. ६२	मंठोम	मंठोर	१. १४
मुन्द	मृन्द	२. ६७	मंयुअ	मंस्तुअ	४. २४
मुन्द	वृषभ	२. २७	मंदार	मंताज	१. २४
वेअग	वेत्ता	४. ४०	मंअत्ता	मंअत्तान	३. ५४
वेअठ	वेत्तुठ	१. १२	मंअ	मंद	२. ५७
वेइ	अवेइदन्	१. २५	मंद	मंअ	१. ३३

संपद्	सांप्रतम्	२. ५४	सङ्ग	शङ्ख	२. ६७
संपज्जइ	समपद्यत	१. ७०	सङ्ग	सङ्ग	१. ६
संपत्त	संप्राप्त	४. १९	,,	शार्ङ्ग	२. ३६
संपहार	संप्रहार	१. ७०	सङ्घ	सत्य	१. २५
संपाइअ	संपादित	१. ७२	सच्चइ	सात्यकि	३. ६३
संभन्त	संभ्रान्त	२. २०	सञ्चरण	षट्चरण	४. ७५
संभम	संभ्रम	१. ६१	सच्छद	स्वच्छता	४. ५९
संभाविअ	संभाष्य	१. ३	सच्छन्द	स्वच्छन्द	१. २
संभासण	संभाषण	२. ७२	सज्ज	सद्य	१. २०
संभिअ	संभृत	२. ८	सज्ज	साध्य	३. ४४
संभु	शंभु	२. ४२	सण्ड	षण्ड	३. २
संभूद	संभूत	२. ४१	सण्ण	संज्ञा	१. १४
संभोअ	संभोग	१. ३	सण	स्वन	२. २१
संमद्	संमर्द	४. ४९	सणाअण	सनातन	२. ६३
संव्यव	संलाप	४. ३९	सण्णिहाण	संनिधान	३. २६
संवळिअ	संवळित	४. ४३	सणिअं	शनैः	१. ५७
संयुद	संशृत	२. १५	सत्तगुण	सत्त्वगुण	३. १८
संघुणिद	संभ्रुत	२. १४	सत्ति	शक्ति	१. ६९
संहरिज्जइ	समस्मर्यत	४. १९	सत्थ	शास्त्र	३. ७१
संहह	संहति	२. ३४	सद्	शब्द	१. ६
संहिद	संहित	२. ३५	सद्दावअ	शब्दापय	१. २४
सअ	स्वय	१. ३	सन्त	शान्त	२. ६१
सअण	शयन	१. १८	सन्द	सान्द्र	४. ५३
सअळ	सकल	२. ४	सन्दद	स्यन्दते	४. ७१
सअहु	श्वययु	३. ४७	सप्प	सर्प	२. २५
सइ	सति	१. २	सपह	शपथ	३. ४८
सकअ	संस्कृत	१. ६	सम्बर	शम्बर	२. ३२
सइा	शइा	१. ६१	सम्मळि	शात्मलि	३. ३
सइिअ	शइित्वा	१. ५९	सम्मुह	षम्मुत्त	२. ४४
सगिखी	साक्षि	१. ४४	समक्ख	समक्ष	३. १६

सहकोसो

१२१

समग	समग्र	१. ३७	सव्य	सर्व	१. ३०
समगिअ	समन्वित	४. ३	सव्यद	सर्वत	२. ६
समत्य	समस्त	१. १४	सव्याणं	सर्वेषां	४. ८२
समतिअ	समर्थित	३. ५८	सवत्त	सपन्न	३. ४
समन्तद	समन्तत	४. १२	सस्स	सस्य	४. ७८
समळळिअ	समाधित	३. २८	ससहर	शशधर	४. ८२
समादिअ	समादृत	४. ३४	ससिलेहा	शशिलेखा	२. ४४
समारोविअ	समारोप्य	१. ५६	सह	सह	३. २१
समाळिद्ध	संरुद्ध	४. ३३	सहअ	सहज	३. ५१
समिअ	शमित	३. ३९	सहरिअ	तभार्य	३. ५९
समुस्सअइ	समुत्तज्जति	२. ५५	सहस्स	सहस्र	१. ६५
समुक्खाणिअ	समुत्तजाय	१. ११	सहस	सहसा	१. १८
समुक्खिअ	समुदसिपत्त	२. ३६	राहाव	स्वभाव	४. २३
ममुज्जळ	समुज्ज्वल	१. ५०	सहि	शरित	१. २२
समुद्	समुद्र	१. १२	सहिअ	सहित	२. २८
समु'कुर	संरुद्ध	१. ५	रहीअण	रक्षीजन	२. १०
समुवाहर	समुपाहर	१. ३८	सा	मा	१. २
समुद्	संमुर	२. ३८	साअअ	सायक	२. ३४
ममूरूप	समूरूप	१. ५०	मापुयन्ध	सापुयन्ध	१. ११
सर	स्वर	१. ६०	सामग्गि	सामग्गी	४. २५
„	सर	२. ३०	मामळ	इयामल	१. १६
गरजम्म	सरजन्मा	१. २८	साअअ	साअअ	४. ३१
गरण	सरण	३. ३९	सइ	गार्थ	३. ६१
गरिअ	सरस	३. १	गइ	शाना	१. १७
गरिअ	सइ	१. ३७	गइ	गपु	४. ३०
गरीर	शरीर	२. ६८	नि (अण)	अनि	१. १९
गरोअ	शरोअ	४. ६७	निअळ	श्रमल	१. ६८
गइ	सन्ध	१. ११	निअर	श्रर	१. ४८
गइ	सन्ध	२. ५४	निअ	श्रिद	२. ७१
गइअ	सन्ध	४. ३०	निअ	श्रिअ	१. ६१

सिद्ध	सिंह	४. ६०	सुकज	सुकृत	पृ. ८०. ३
सिधेदि	सिधति	१. ५०	सुचइ	सूच्यते	४. २९
सिद्ध	सृष्ट	१. ४६	सुख	सूर्य	४. ३
सिद्धि	सृष्टि	२. ६१	सुण्ण	शून्य	४. ५
सिण्ण	शीर्ण	२. १८	सुण्हाअ	सुझात	४. ८१
सिणिद्ध	सिग्ध	१. ४२	सुणन्त (श्रु)	शृण्वत	१. ८
सिद्धज्जण	सिद्धाज्जन	४. ७३	सुणसि	शृणोपि	३. ८
सिदिअण्ठ	सितिकण्ठ	२. ६३	सुणिकण	श्रुत्वा	२. ८
सिर	शिर	२. ३७	सुणु	शृणु	२. ९
सिरिबच्छ	श्रीषत्स	३. ३७	सुत्त	सुप्त	१. ३९
सिळा	शिला	२. ५९	सुत्तहार	सूत्रधार	४. ५२
सिळाहणिज्ज	श्लाघनीय	१. २५	सुत्थिअ	सुस्थित	४. ८२
सिळाहिअ	श्लाघित	२. ३७	सुद्ध	शुद्ध	४. ८१
सिल्लिद्ध	श्लिष्ट	२. २५	सुद	श्रुत	१. ८
सिल्लीमुह	शिल्लीमुख	२. ३२	सुन्दर	सौन्दर्य	१. ४७
सिव	शिव	२. ४२	सुब्भ	शुभ्र	२. २७
सिनिण	खम	१. २४	सुमड	सुमट	२. ४३
सिसिर	शिशिर	४. ७८	सुमियख	सुभिक्ष	४. ७८
सिहण्डि	शिखण्डिन्	२. ३०	सुरहि	सुरभि	३. १४
सिहर	शिखर	३. १	सुब्ब	सुलभ	२. ५४
सिहि	शिखिन्	२. २८	सुब्बइ (श्रु)	श्रूयते	१. ६१
सीअर	शीकर	२. ४२	सुवअं	स्वयं	२. ३३
सीद	शीत	४. ३२	सुवण्ण	सुवर्ण	१. ४९
सीळ	शील	१. २३	सुह	सुख	१. २०
सीस	शीर्ष	१. ५	सुहम्मुरासि	सुधाम्बुरासि	१. ५०
सुअ	सुत	१. २२	सुहा	सुधा	" "
सुअम्म	सुजन्मन्	१. ३४	सुहाअर	सुधाकर	४. २
सुअन्धि	सुगन्धिन्	२. ६४	सुहिअ	सुहृद्	२. ७१
सुद्धार	शुचिहार	४. ७९	सूणु	सुसु	२. ९
सुउमार	सुकुमार	१. ३९	सूद	सुत	३. ६१

सूर	शूर	३. १५	सोहद (शुभ्)	अशोभत	२. १७
सूळ	शूल	३. ४५	सोहग	सौभाग्य	१. २९
सूळी	शूलिन्	४. ३६	सोहग	सौभग	३. ८
से	अस्याः	१. ५६	सोहा	शोभा	१. ४
"	अस्य	२. ८	सोहि	शोभिन्	४. ४२
"	अस्मै	३. ५८	सोहिअ	शोभित	३. ५७
सेअ	स्वेद	४. १६	हं	अहम्	३. ४८
सेउ	सेतु	२. १८	हअ	हय	३. २
सेण	सैन्य	" "	हनिस्सं	हनिष्यामि	३. ४७
सेणि	श्रेणि	४. ७८	हरथ	हस्त	१. १३
सेणिअ	सैनिक	२. १९	हद	हत	१. ६०
सेर	स्वर	३. ६१	हम्मि	हर्म्य	४. १२
सेळ	सैल	३. १	हरइ (ह)	हरति	३. ३७
सेषण	सेवन	४. २	हरिचन्द्र	हरिधन्द्र	१. १९
सेहर	शेखर	४. ५६	हरिस्मसि	हरिष्यसि	४. ३९
सोअ	शोक	१. ६२	हरिम	हपं	२. २७
सोअवूमिअ	शोकदूत	२. १	हळ	हल	२. ४५
सोअर	सोदर	४. ७२	हळब्योळा	बोलाहला	४. ४
सोउमळ्ळ	सौकुमार्य	१. ६३	हव्य	हव्य	३. १०
सोऊग (शु)	श्रुत्या	४. १	हमन्ती	हमन्ती	१. ३६
सोखग	सौख्य	१. ७५	हगिऊग (हस)	हगिप्पा	२. ८
सोम्बीर	शीर्ष	२. ५६	दिअअ	हृदय	२. १४
सोन्हा	रनुश	२. ११	दिअअम्मम	हृदयभ्रम	१. ४७
सोणिअ	शोनिन	२. ३६	दिअर (ह)	हीयवे	४. ६३
सोणिअररा	शोनिताक्ष	१. ४१	दिडिअ	भ्रंशित	१. २०
गोरद	गौरव	१. ३८	हिरि	होः	३. ६१
गोरि	शीरि	२. १४	हीरमान	हियमान	४. ७६
गोगइ (गु)	अशोचय	२. ४३	हु	गनु	२. २१
गोद	गोध	३. २३	हुअ	हुन	१. १५
गोद	शोध	३. ५५	हुण	अभिपुण	३. ५९

हुवेज (भू)	भवेत्	२. ५५	होन्ति (भू)	भवन्ति	२. ५
हो	भोः	२. ५४	होदु "	भवतु	३. ५५
होइ "	भवति	४. ३१	होस्सइ "	भविष्यति	१. ७
होज्ज "	भवेत्	३. ५७	होसि "	भवसि	२. ६५
"	अभूत्	४. ५८	होहिइ "	भविष्यति	१. २८

APPENDIX

[Printed text compared with palm-leaf manuscript]

2. *b.* संयुद्धे; *c.* गुंफं; *d.* मागइ.

5. *c.* First written पाभंअ. Then अ deleted with ■ stroke above and पु written below.

6. *a.* भयोवोहस्मि; *c.* First written सङ्गमा. Then स deleted with a stroke above,

7. *d.* भन्ति.

8. *a.* उगानिद्धं ति; *b.* बाह्वं.

9. *a.* जटिप्यहृद्दे. Then the first ह scored off; *d.* वंद्य.

11. *b.* विनगाआनुबंधं. Then आ after सा scored off.

12. In वेउं something started after वे, perhaps ■ and scored off. विभोग for विओअ; *d.* निम्माविआअं. Then आ before अं deleted with a stroke above.

13. *b.* इट्टीण *c.* मिभन्ति.

14. *a.* मगओ.

15. *a.* After ओअगइ, some letter started and scored off; *b.* हभरग

16. *a.* चंदो.

17. *c.* रग *d.* समाजिदा. Then the first ■ deleted with a stroke above.

18. ■ विवरण्ण. इट्टी; *d.* भिग. In विवेअ some letter started after वे and scored off.

19. *a.* चहं वि हा; *d.* हं ग इट्टं.

20. *c.* इवे.

21. *a.* First written माळवं. Then Anusvāra scored off; *c.* In भासिअ some letter started after भासि and scored off; *d.* कर्हि.

22 *a.* सतिं; *d.* In पुच्छइ there is a circle between पु and छ to note the doubling of छ and there is also च्छ.

24. *b.* रुविअं; *c.* सिविणं. किमेअं.

25. *d.* In तमाळ the letter ङ is deleted with a stroke above and new ङ written below the line between मा and the deleted ङ.

26. *c.* लोअणे.

27. *c.* कठोरो.

28. *a.* अहे.

29. *c.* पटे; *d.* दक्षेज.

31. Lines *b.* and *c.* missing. Evidently the एसो of *d.* mistaken for एसो of *b.* and continued.

32. *a.* रकखे; *d.* Looks more like दीस्तु. तु and इ are rather similar in Grantha script. Here it is definitely not इ.

35. *b.* In तण्ह there is a circle after त, which usually notes the doubling of the following consonant; here it has no scope.

37. After भोमाळिअ the letter ण written and deleted with a stroke above; *b.* In मेळड first इ written after मे and scored. Then ङ and what follows is इ and not ड.

38. *a.* देवकणे; *b.* वोतं समवाहरिस्सं; *c.* सोरहेणं; *d.* गौष्पओएण.

39. *b.* In कुम्भण्ड there is both anusvāra and also ॥ following. *d.* पणिदाळणइ.

40. *a.* राजेअसा; *b.* कामस. कमळअदच्छी; *c.* महुस्तअणादो; *d.* अण्णं ति.

41. *a.* मत्तप्पहावेण; *b.* विहळंगअतं; *c.* In अळक्किअ, the letter ङ deleted with a stroke above and a new ङ written below the line between ॥ and the deleted ङ.

42. *b.* वण्हं. In Grantha script व and ख are rather similar. Here it is definitely not ख.

43. *a.* एअमि; *b.* In वड्डन्तु, after व and the circle to note the doubling of the following consonant, a letter started and completely scored off, then follows टंतु. It is वड्डंतु in ms. and not वड्डंतु; *c.* तिळि-

कीविआई. After ति a letter written and scored off. In many cases it is very difficult whether, as in कीवि, what is written is the long ई or short इ with anusvāra

44. *a.* गिममखिआ; there are two circles after णि to note the doubling of the following म. The first is scored off; *c.* महसवे सो.

45. *b.* जंपइ. For doubling, the circle is put after and for anusvāra it is put above the letter; *c.* चदापण. What follows द is not a circle indicating doubling, but the mark for आ; *d.* विवाहस्यपतंतो. Then स्यव deleted with strokes above.

46. *c.* अच्छेमच्छेमहो. In किमेअं, first क written after मे; then it is scored off and थं written afterwards; *d.* In सिद्धं a letter written after सि and the circle to mark doubling and scored and ठं follows. There is no circle to mark the doubling of ति after सिद्धं.

47. *c.* After णिवात्सभूसी the words जं दाणि written again and deleted by enclosing within brackets and then the last line begins.

49. *c.* घेअ; *d.* हंभो. In अपरहणं there is an anusvāra above र.

50. *c.* राइस्स; *d.* After सुहादि there is an ए mark which is scored off. सिबेइ.

51. *a.* In प्फुहुप्यण after a circle following प्य there are two ण letters and the second is scored off; *d.* तुने.

54. *d.* समागणइ.

55. After कोरए a letter started and completely scored off; then हिं follows.

56. *b.* Missing in ms. Evidently आए at the end of the first mistaken for आए at the end of the second line and writing continued; *c.* विणिवदिअं.

57. *a.* After घटिअ there is a circle to mark doubling; then there is थ with त written above it; *c.* the final ट्ठ in जदिट्ठमोट्ठ missing.

58. *a.* पेम्भोळ *b.* परंमुहेसुं; *c.* कळच्छळेपु. णिगूडे; *d.* सेयुं; then one र written and scored and another र written after this. वरेसुं.

59. *b.* कणधरं *c.* गट्ठण.

60. *c.* मंसलेणं *d.* In पुरिसो one ए mark written after पु and scored off; then रि follows.

61. *c.* In मणिआणुविद्धो, the last syllable written as द्वा and the ए mark to make it द्दो written between the circle to mark the doubling of ध and the ध; *d.* In कण्णाघरे a letter written after the circle following क and scored off. Then णा follows. भेत.

62. *a.* कण्णागजं.

63. जदिहं. There is a circle after हि to mark the doubling of the following ह; *b.* In पेच्छेइ (written चेच्छेइ) the ए mark inserted later between the circle to mark doubling and छ below the line; *c.* कमणिज्जसोहं (In *c.* the sanskrit too is शोभे and not रूपे); *d.* In ह्पामळ (written ह्पामळ), ळ looks more like उ. से उमाळं. Here after म some letter, which looks like तु, written and deleted with a stroke above; then ळं follows.

64. *a.* विंद्दअ. After रिख some letter started and scored off; *b.* उद्दम्मवेरो; *d.* कोवो. भणादि.

65. *a.* कण्णारिड; *c.* Before सइस्स some letter started and scored off.

66. *c.* After कम्म a letter started and scored off; then क्करी follows; *d.* गुतं.

67. *a.* जीविदुं ते; *b.* जज्झोहि.

68. *a.* पजुणिणा; *b.* विअत्थणेणं; *c.* In पोत्तं there is पो; then a circle to mark the doubling of the following consonant and रिं follows instead of तं.

69. *d.* एसा.

71. *a.* जाई. Then anusvāra above इ scored off; *c.* गआअ एकाअ.

72. *d.* खेतून.

73. *b.* बाणासुरो. निवत्तमोणे. Then the ए mark in मौ deleted with a stroke above. The manuscript has त instead of द; *c.* written हा णासइ. Then स deleted with a stroke above; *d.* कण्ण सक्कंदइ.

74. *a.* After ह्दा something written and scored off; looks like ऐ. Then ए follows; *b.* इ is missing in संपइ. Then there is a small circle, perhaps meant as इ; *d.* कण्णं.

75. *b.* In सर्व the letter र्च is missing as the leaf is damaged. Only a part of the next letter जु seen. After this ■ letter written and scored off and उच्छामि follows; *c.* किण्णम. तुहिण्. दे for मे. *d.* दुक्क-स्स. Then the first part of प seen. There is a break in the leaf. The रामि is seen, so it must have been घरामि and not घरेमि.

76. *c.* चिस्सणाहो.

77. *b.* ववर (it is व and not प in MS.); then व written and scored off. Then विनद follows. त्रिलोअणुप्पगो *d.* अण्णअ.

II

1. *a.* अहवेयस्स. Evidently the scribe confused the two ■ after पे and व and missed two letters; *c.* दुवालोस्सर्द. Then लो deleted with a stroke above, it is ल and not व; *d.* सर्द for र्द.

2. After फ a letter written and completely scored off; then जिहा follows. In पण्ड what is written is व followed by ■ circle and not with a circle above; thus it is वहु and not वंड. (It is व and not प). After this a letter is eaten up by white ants. The circle to mark the doubling of ग is intact; only व is missing; *c.* Something written and completely scored off before ढंदिभरण. First written मेह. Then अ mark inserted below the line between म and ह. *d.* पणि-जिह्व partly worm-eaten.

3. *a.* After पव something written and completely scored off, then पु follows. *c.* In पृथिविमात्त the letters मा and व completely broken off.

4. *b.* अमंर for अमन्दर; *d.* There is a circle above दि and not after to mark doubling of व. So it is दिविम. After ■ and the circle to mark doubling of व (it is व and not प) a letter written and scored off.

5. *a.* मा in विनाअ worm-eaten.

6. *a.* विणङ्गिज्ज. Then ण after वि deleted with a stroke above. *d.* It looks more like रिं than री. There is no circle to mark doubling स in मिमि, वहिमिमि.

7. *a.* भरे, छ looks more like इ. There are many places where इ and छ are confused. Both are nearly alike in Grantha script; *b.* भ in भजनं is more like द. There are many places where the two letters are confused on account of the similarity of the two in Grantha script; *c.* मिहिरस्स. After र there is a circle to mark doubling of the next consonant; मि is omitted and then स written.

8. *b.* In वअणं something written and scored off between व and अ; *c.* णिहअ; *d.* जप्पइ is written अंवइ, with a circle above अ and not after. It is व and not प. Between व and इ something written and scored off.

9. *c.* सुण. विट्ठ; then two letters written and scored off. Then follows उ and not इ.

10. *b.* दक्खिओ.

11. *c.* Not clear if it is उअ or इअ; looks more like उ than इ.

12. The whole of *b* missing. ओ at the end of *a* mistaken for ओ at the end of *b* and the matter between missed.

13. *b.* वइ looks more like वळं; *d.* After गेक्कारमि what follows is the end of the Sanskrit छाया—ममुपेक्षते. Thus the last five syllables and the whole of the Sanskrit except the last five syllables missing. Evidently the scribe confused मि in the text and मि in the Sanskrit and missed the middle portion.

16. *b.* पट्ठुच्छळिदेहि; *c.* हरिदङ्गणग्धण.

17. *a.* विप्परिअग्गि; *b.* between च and छ a letter written and scored off. कड्डप्प. Thus झ deleted with a stroke above, *c.* पड्डहस्सणि; *d.* पापुसोपमा.

18. *c.* शिण्ण; *d.* खोब्ब for बाहइ.

19. *c.* ओ in ओदरन्ति looks more like म; *d.* First written सेणिणा.

Then णा deleted with a stroke above and आ written below it.

20. *a.* धनुह. स्स.

21. In पदमं something written and scored off after ■ and then मं follows. त for तं; *b.* In सेणुय the letter ष written and scored off; and ■ follows; *c.* पडिहंमह; *d.* पच्छा is written as प; then a circle to mark the doubling of the following consonant; then छ with ङ below.

22. *b.* In परिपारिदो (written परिवारिदो) there is ह written and deleted with a stroke above, between रि and दो; *d.* व्योअणन्दिणन्दओ.

23. *a.* ठसि; *d.* बह्मइ. जह्मरं.

24. *d.* फतमुम्मोइअ.

25. समुच्छट्ट. Here ठ is not complete; only a semi-circle. In णिट्ठुर some letter written and scored off between ट्ठ and र; *b.* प्पह.

26. *b.* After संमम in *a.*, there is the circle to mark the doubling of the following and then some letter, perhaps स, written and scored off. Then पु follows; *d.* मुमअणं.

27. *c.* फणळिमहाअळ. Then ण and अ deleted with strokes above.

28. *a.* बरगहिअ; *c.* सनिआ; *d.* रणमळा; then पअति; then some blank space for one letter; then गपिआ.

29. *b.* ठुरठतज्ज; *c.* बळमाहव; then a letter written and scored; then गह; again a letter written and scored and then भीरग.

30. *d.* परिहोइण्णं कुणन्ति दे.

31. *b.* त followed by the circle to mark doubling and गणु; then another circle to mark doubling; then ञह and a circle to mark doubling written and enclosed in brackets (the two letters are not legible; look like ञह); then पुआ (not भिआ).

32. *b.* पुळिह; *d.* गुहमारिअत्त. Looks more like रण्णिमि गुओ.

33. घनु.

34. *b.* बाणामुवाग; then र inserted below the line between गु and वा.

35. *b.* बेरु(रि); *c.* संघिरे; *d.* अभिगएण. The ङ mark in Grantha is very similar to र. But there is no anusāra above ■ and the next letter is distinctly र and not त. The छया of this verse ends with the first half of the last line on a page and the rest of the line left blank; perhaps the leaf is bad for writing.

36. *b.* सिळंम्मुहे (there is a circle to mark doubling after ळं);
c. संधिदे; *d.* महुवेरी.

37. सट्ठिअ. There is a circle to mark doubling after ण and not anusvāra above; after ठि there is a letter, perhaps ण, written and scored off and then अ.

38. हरिसड्ड. Here after the circle that follows स to mark doubling, a letter is written and scored off and then ढ; *c.* समहोपडिआ.

39. *b.* पिसपुक्कार (it is not विस); *c.* बहुणे; *d.* संभिआ for चविआ.

40. *a.* कसअळिळआ; *b.* It is not णि in णिन्नुवलिआ; it looks like यि; *c.* पर; then leaf slightly broken; ए mark of मे in tact; मे half broken, but can be made out; next two letters completely gone; but from the small bit below, the second letter looks like इ, which alone and not ए has a downward stroke at the end. After writing the whole pāda there is परमेसहमोळिणिष्णआ repeated.

42. *a.* नरिपेरिअ; *b.* प्पळअम्मे; *c.* सोसउ; *d.* पुडसुसुक्खणी.

44. *a.* धणमोह *d.* णिवहे.

45. *c.* चित्तमद्धअं; *d.* जहि.

46. *c.* अहिधावळ.

47. *a.* कअकण; *b.* वेडिहि. In the छाया read मौर्वी and वेष्टितान्.

48. *a.* कएसु; *b.* In तद् a letter written and scored between ण and इ; *c.* गण्हइ; *d.* सत्तिअआसि.

49. *a.* स उ जागु; *d.* महुवेरी. लह.

50. *b.* गळिअस्सोझ.

52. *b.* विअडुत्ताळ.

53. *b.* In परिमुल्लावड, there is the circle after सु to mark doubling and yet the double छा is written (this is how च्छ is written.)

55. *b.* देवेइ for हुवेअ; *c.* चळणमि; *d.* समुक्खणइ.

56. In सोण्डीर (written सोडीर) the आ mark of सो inserted later below the line between से and डी.

57. *b.* हुण. The whole of *b* is repeated; in the repetition पि in पिअं is omitted.

58. *a.* Only त for कहँ.

60. *c.* कसिरो.

61. The whole of *b* omitted. Evidently the scribe confused दृष्टि in *a* and *b*.

63. *a.* मअ for मए; *b.* अज for जअ.

64. *b.* दअवं.

65. *c.* चेअणङ्गणं; *d.* ऐळळ्य. ऐ is followed by the circle to mark doubling and there is no anusvāra above ळ. व written as प.

66. *a.* सण्णिहिंदमि. The circle comes after स to mark the doubling and not above to mark anusvāra. *b.* In विविहं, स started after the first वि; then scored off and second वि written. णवद्वय, इ is followed by a circle; *c.* अविन्य for विअइ.

67. *c.* लच्छि; *d.* भावो.

68. *c.* इर. कधि; *d.* कडार.

70. उअस्सुओमन्तमर्खुळोण. There is a circle to mark doubling after म and before रि; *b.* पमणम, सममि, जण्यणो; *c.* णंयहा for रद्वयहा. विमम.

71. *a.* अन्हो written more like आंयो than अंदो. जगदो अणुं; then अ deleted with a stroke above; *d.* In गच्छेहि there is both a circle to mark doubling after ण and छो.

72. *b.* मरन्ताणं for म्हरन्ताणं.

73. *b.* Before समा some letter started and scored off. रेद for रेहा.

III

1. *a.* ळ for मु; *b.* एनु वहन्ते; *c.* कु omitted in वृद्धो; *d.* वःवो. After व it is not a circle to mark doubling but a visarga.

2. *a.* कुमिः then मि deleted with a stroke above. In Malayalam क and म rather similar, slightly so is it in grantha; *c.* कुमि; *d.* In रीर, the letter क looks more like म or rather न. There is some similarity among these letters and it has only short इ and not long ई

3. c. विलपग.

4. a. गतस्तोहे. The circle to mark doubling is after त and not after ग.

5. a. अहिअमवह, b. In चामरावहो, the letter ह is repeated and the first of the two deleted with a stroke above. c. कासगुच्छो.

6. b. गिरक्खमाणं; d. महरुहमिक्खइ.

7. c. गरक्खा छि. Written कैसो and ए of के struck off.

8. त्रिदश for तिअस. तराटिआ. After र it is not a circle to mark doubling, but आ mark; c. घण; d. नि omitted in सुणसि. ण भुआणं omitted.

9. b. महम्मि अंगवाए; d. दुल्लफ.

10. b. पळमहण. गिल्लिमज्जोहा; c. हप्पदअं, then आ mark inserted after द (it is not म) below the line.

12. After विद्धिआमे a letter written and scored ॥ and मुअ follows; b. In पविद्धं the circle after वि to mark doubling first written as something else and then corrected into a circle.

13. a. पविद्धइ; b. जुज्जळ; c. जळ्ळुवि. मंगो written as मंग; there is a circle above म for anusvāra and another after to mark doubling; there is no ओ mark; d. काविसि.

14. b. हगन्तुं.

15. a. जंविण; the circle is above ज to mark anusvāra and not after to mark doubling; d. तिहुव repeated and enclosed in brackets before the pāda begins.

16. b. ॥ there is an anusvāra above र, then a little blank space and ह follows; c. रहचळणु repeated and enclosed in brackets before the pāda begins.

17. a. गचळम्ममे; there a letter written and scored and इ follows; b. the whole pāda is omitted. Evidently the ॥ at the end of the two pādas confused.

18. b. परिबिद्धिअ; c. दुन्दहिप्पणाअं.

19. a. कणहिद्धि; b. Final द omitted in वदावद; c. मोवि.

21. b. बहुच्छोओ.

22. *b.* निमंकिअणओट्ट. After the circle following ओ to mark doubling there is a line as a downward stroke, then another similar circle and ँ and another similar line. In a छाया read गुरासनया.

23. *a.* गिवदिणि ; *b.* तोहिरोहि ; *d.* the last letter is not quite clear, perhaps it is डी.

24. *a.* अहसुसह. सत्तमेगे ; *b.* In सँ after सं a letter written and scored off and ङ follows ; *c.* After उप a letter written and scored off ; then गदुअ follows.

25. *a.* पमिअदीगळेए ; *b.* After काहणिओ there is मणिओ extra ; then मणीह (not हि) follows.

26. *b.* A letter written and scored after कहाप and then ह follows.

27. *c.* मणान. In the छाया read मुनि in *b.*

28. *a.* तुहणे for तुहण. उ is written as an ए mark with a stroke below and the scribe has omitted this stroke. After की a letter written and scored and डिआई follows ; *b.* सज्ज for सत्त ; *d.* र omitted in मुर.

29. *b.* तुवरम ; *d.* कस्तुर.

30. *a.* पट्ठं ; *b.* A letter written and scored off after कमठअ and before पुं. कमउच्छ ; *c.* Initial ग omitted in गहिरिम.

31. *a, b.* read सट्ठुर ; *d.* विम्हय written with a circle to mark doubling after वि and then म्ह. संभुरामो.

32. *a.* The first letter in सुडिअ looks more like सु than सु ; *b.* Before दुरण and after the preceding circle to mark doubling, a letter is written and scored off ; *d.* कटुंम in the MS.

33. *a.* व m वपुण omitted, and only ण for णा. दुडुकिदाभा ; *b.* अंम for अम्म ; the circle is above and not after अ ; *c.* तिथि for तिहि ; *d.* टमए for तुमए ; रमाअ for रमाए.

34. *b.* जगुमुअ ; *c.* वग.

35. *b.* पंम for पंम.

36. *b.* अवमिहभावळ for अवमेहावळि ; *d.* विंद for पीअ.

37. *d.* के for कि.

39. *d.* between पिसजे (it is पि for वि) and हि a little over one inch left blank ; perhaps the leaf is bad.

40. *a.* पसं. The circle is above स and not after ; *d.* अदितुहुई.

41. *b.* Read प्सञ्जा. This is the MS. reading. In the छाया read विचित्रम् in *d.*

42. *b.* वळळअ ; *c.* रहसहट्टिअस्प ; *d.* In ठई there is one circle extra. ई is written with र having a small circle on each side. Here there are two before and one after.

43. *d.* किणु for किण, णिगणं.

44. *a.* जंविण for जप्पिण, The circle is above ज and not after ; there is वि and not पि ; *c.* तण.

46. *a.* अयह ; *c.* उवदवविसुमारिअंदि ; *d.* असुदु (र is omitted) ; then a letter written and scored and वार follows.

47. *a.* इह लु ण वळ्ळिणं हणंसं. There is a circle above ण and also after to mark doubling of स ; *d.* इपरि for उवरि.

48. *a.* one पइ omitted in सपहपहळाअ. स्वत्थिओ for पत्थिओ ; *b.* a letter written and scored between ण and हु ; *c.* दोनि for दोहि ; *d.* तज्ज.

49. *b.* प omitted in परिवेविर.

50. *a.* After तुह न a letter written and scored before ळण ; *d.* There is a circle after अं as if प in the beginning is to be doubled.

51. *b.* सअ for वअ ; *d.* माणसेणं.

52. *b.* Before तुह a letter written and scored. सिद्धि ; *c.* मुणारि.

53. *b.* मोहे ; *d.* After मिदाणि (there is no anunāsika) the letter ण written and scored and सु follows.

54. *a.* For उसेत्ति what is written is व्यरि. There is a circle after ण and रि follows, which is to be doubled ; *c.* संपाणं for संपाणं ; *d.* विळ्ळत्थिआ. In the छाया read सीजनस्य in *d.*

55. *b.* सिळं ; *d.* रदि for रइ. In सोहो the आ mark in हो looks more like र so that the word appears as सोहेर.

56. *b.* कुमारि ; *d.* दहरिस for पहरिस. पुळ्ळ for फुळ्ळ.

57. *a.* ङोहो; *b.* अरअर. गण्हअ; *c.* उसाहि.

58. *d.* In से सो the ए mark of से written under the line between the preceding च and स.

59. *a.* In पडिच्छ after the circle following डि a letter written and scored and छ follows; *d.* सुवन्धु.

60. *a.* The आ mark of जो in पञ्चवित्तो written under the line between जे and ण of णमन्तो.

61. *a.* दिट्ठि; *b.* सीस for सीस; *c.* मारोवअंको; *d.* सहं.

62. *a.* अग्निर्णी; *b.* Only हिरक्खुओ for खिदोहणिरक्खुओ; *d.* रेहत्तु.

63. *a.* After क a letter written and scored; then अवम्म follows; *b.* विग्धि. णवहहि; *d.* अमरावळं.

IV

1. *a.* अन सोइण तं पारा; *b.* In पाराअण the letter रा looks more like ग.

2. *a.* द्दण for द्दण; *b.* सेवअमुणा.

3. *a.* उसाए स उव. Then स after उसाए deleted with a stroke above; *b.* विव for विअ; *c.* In अग्निह there is no ह. After अग्निह there is only घ. There is no circle before it to mark its doubling; there is the anusvāra above.

4. *a.* ताणं च; *c.* वट्ठंवि.

5. *a.* अमुंचिअ; *a, b.* शण्हारमेह; *d.* मिध्वं for मिध्वं. In the उया *d.* has प्रतिष्ठिता. The verse is not numbered.

6. *d.* ति for ति.

7. *b.* णमेण for णट्ठेण; *c.* पीडाट्ठअ.

8. *a.* यसादिअए घेप्पेन्ति; *c.* तिण; *d.* सत्तइ.

10. *d.* सवत्तिनं.

11. *a.* पभाणट्ठिळं; *b.* गण्हन्ती; *c.* स्पति.

12. *a.* गवण; *b.* वट्ठया. जिगया; *d.* ममव्य विअ.

14. *b.* मुद्दअदिषु ; *c.* After व्यञ्जि the letter ख written and scored and वज्जन्ति follows.

15. *d.* हआस ; letter ए is omitted.

16. *b.* चुविणा ; *d.* In णिण्हुआ after णि some letter written and scored and ण्हु follows. विंदुणो.

18. *a.* घोळ for घोळि ; *b.* काणअण for काअण ; *d.* दक्खिणाणिई.

19. *d.* संभरिअइ.

20. *a.* णिउसाअंतिहि.

22. *b.* The second इत्थिया written as छत्थिया.

23. *a.* यअरुव ; *b.* विरुद्धाण ; *c.* अट्ठकाणं.

24. *c.* कुसळे.

25. *b.* अच्चळळम्मि. In वळ्ळहे there is a circle after व to mark doubling ; but what follows is इ and not छ,

26. *b.* णणोहं.

27. *a.* After मोर a letter written and scored and पक्ख follows ; *c.* सासच्छद.

28. *c.* अदिण्णो.

29. *c.* कउक्खउखंउपयेहि. In खं there is anusvāra above and a circle after ख.

30. *c.* After सळाअ the letter हि written and deleted with a stroke above and ए follows ; *d.* कणअम्मिव.

31. *d.* दुअभाएणेडिअंगणा.

32. *b.* चंद ; then छ written and scored and ण follows ; *d.* पअच्छइ.

33. *a.* पउजुणिणा ; *b.* समादिआ ; *c.* सुंगारेणव ; *d.* कंरण.

34. *c.* विउजुकेबिअ.

35. *a.* सोण्हामुअयेअ ; *c.* After उ a letter written and scored and इदो follows, *d.* After वपहो and the circle to mark the doubling one letter (looks like चो) written and scored and चेअ follows.

36. *a.* णिउदिओ. First written किंवि. Then वि scored and वि follows ; *c.* पिउमससेओ ; *d.* होउ.

37. *a.* चंवउ. संमोदं ; *c.* भिगो व.

38. *a.* Read सँञ्ज्यं. The MS. does not note *anunāsika* ;
c. between इ and ङ a letter (looks like उ) written and scored. विव
 for विव ; *d.* मअंद.

39. जीवीहुंतं च से This verse is not numbered nor the previous.

40. *d.* दक्षिण. This is numbered 41 and the wrong number
 continues.

41. *a.* भवहो for इहवो ; *c.* राममणि. The circle is above म and
 not after म.

42. *c.* Before छएहि a letter (perhaps ह) written and scored off ;
d. After विस्तं a letter written and scored off ; then ता follows.

43. जहृराणो After ह and the circle to mark doubling the letter
 is रा and not ठा ; *c.* After रामदा the letter ह written and deleted with
 a stroke above and मो follows. दामोहरोहि. वे for वे ; *d.* चेच्छिआ.

44. महाब्भे. There is a *anusvāra* above र and a circle after it also.

45. *a.* Read लहादो.

46. *a.* अपंगदेणिमास्वा. The आ mark inserted below the line after
 वे to make it दो. There is no circle to mark doubling of णि.

47. *c.* इज्जत्ती ; *d.* First written अकिह. Then क inserted below
 the line between के and ह.

48. *a.* Before पुळ some letter written and completely scored off.

49. *b.* पर्णधणी. The circle is above ण and not after ; *c.* बळामोसि.
 परित्तत्था.

51. *d.* सुतधारो.

52. *c.* कामि ; *d.* सेरब्भासद. The circle is after र and not above.
 This verse is not numbered.

53. *c.* First written विमेळेण ; then ए mark of मे scored off. This
 verse too is not numbered.

54. *b.* इच्छिओ ; *c.* कहि च. This is marked as 55 and the mistake
 continues.

55. *a.* Before अत्ति some letter written and scored off ; *b.* तिणेत ;
c. First written भिवासा. Then ए mark inserted between वा and सा

and the letter becomes सो; *d.* वसही. Here one letter (perhaps ह) written and scored between व and स.

56. *a.* After फ a letter written and scored off and व्य follows. It is written फव्यण्ळ; *c.* इमंसि. The circle is above म and not after.

60. *a.* जउ; *c.* पेस्ता. The circle is after र and not above. This is not numbered.

61. *a.* Before जह there is written अमओ and the letters are deleted with strokes above; *c.* इमावे. This is numbered 61.

62. *a.* धाण भेदेण.

63. *c.* सव्वालं; *d.* पिणएइ.

64. *a.* सप्पेहि.

65. *b.* पदुमोणं.

66. *b.* वेरं ति; *c.* कुमुअंस्सेम.

67. *a.* पद्दवो जं व; *b.* आअरे.

68. The second half completely omitted. Evidently the similarity between णाहिओ at the end of the first half and णाहिओ at the end of the second half confused the scribe.

69. *a.* महन्तस्स; *b.* विइवण.

70. Only the first half written. Space left blank about a line and half for the second half.

71. This verse and its Chāyā appears partially after 72.

72. *b.* णावधा. After this there is वापिजं संद which is a part of the second half of 71. Then space left blank. संद begins a line; the whole of this line and space for another line is so left blank and the leaf ends. In the next leaf, there is the Chāyā of 71 and 73 begins. The second half of 72 and its whole Chāyā missing.

73. *a.* इच्छीवोत्तुह; *b.* रजा for जो in the beginning. रोहिणी; *d.* संदंणि. This is marked 74 and the mistake continues.

74. *a.* दन्निअ; *b.* वेराग्ग. विमाणिणि णं; *d.* There is a circle before चि in the beginning as if च is to be doubled; there is also anusvāra above म in the end of *c.*

75. *c.* is left off. Evidently मारुअंति in *b* and मुअंति in *c* confused; *d.* Written पसंजं.

76. *a.* After व and the circle to mark doubling, म written near the string hole and scored; then म written after the hole; *d.* Before जदीअ a letter (with an ई mark above, perhaps दी) written and scored off.

77. The entire second half omitted. Evidently आओ at the end of the two halves confused.

78. *a.* जणिमणअण. Then म between म and अ scored; *c. d.* From विइन्तो up to पणइ omitted. Evidently इ in the two places confused; *d.* विक्विवाहरणं.

79. *a.* सु; then a circle and then इ; *b.* After ओ a letter written and scored and ण्हा follows; *d.* After वत्तं two letters written and scored and पुअं follows.

80. *a.* कोळळपळिह; *b.* धवळमादवत्तं; *c.* दिसवट्ट; *d.* दिस for एस.

81. *a.* णिअंणो for णिअंतणा; *b.* संमाभंग.

82. *d.* दिसउ.

After the Chāyā of 82 there is इअ उसाणिह्हे चउत्थो सगो. इति उपानह्हे चतुर्थः सर्गः (It is only न and not नि). उपानिह्दः समाप्तः । The page ends. On the next page begins सरि गुह्यादाणं णमो । सुइं होदु. The first two of the concluding verses follow and there is written सिरिणाराअणमट्टपाअगुह्याआणं णमो होदु. The last two verses then follow. In the 3rd verse, in *c.* till संसीळ it is right. Then there is found only विए-जसे; the next is not at all clear, looks like स्स. Then मकाळ्णे मुकअ-ळ्दसंसीळणे repeated. Perhaps what appears as म in the indistinct स्स is the bracket to delete that extra portion. But there is no bracket in the beginning of this extra. At the end of the 4th verse there is हरिः ओ. There is no Chāyā for these four verses.

शोधनम्

पृ०	५. १८	घाल
"	१४.	णिम्माण ५२
"	२७. २८	महेसर
"	४४.	तिओ
"	४५.	"
"	४७.	"
"	५४. ५४	स्त्रीजनस्य
"	६१.	१३
"	६६. ७२	Correct numbers 33-58 into 34-59
"	७४. ६७	कालण
"	७७. ७५	किर
"	९२ line १९	उळ्ळिअ

PUBLICATIONS OF THE ADYAR LIBRARY

(The Theosophical Society, Adyar, Madras, S. India)

1910

Rs. A

1. A PRELIMINARY LIST OF THE SAṂSKṚT AND PRākṚT MSS. in the Adyar Library. (Saṁskṛt-Devanāgarī) Boards ... 1 8
Cloth .. 2 0

1912

2. A DESCRIPTIVE CATALOGUE OF THE SAṂSKṚT MSS in the Adyar Library. By F. O. Schrader, Ph.D., Vol. I, Upaniṣads Cloth ... 5 0
3. THE MINOR UPANIṢADS (Saṁskṛt) critically edited for the Adyar Library. By F. O. Schrader, Ph.D., - Vol. I.—Saṁnyāsa Cloth ... 10 0

1916

4. AHIRBUDHNYA-SAṂHITĀ OF THE PĀÑCARĀTRA ĀGAMA (Saṁskṛt), Edited under the supervision of F. O. Schrader, Ph.D., 2 Vols. Cloth ... 10 0
5. INTRODUCTION (English) TO THE PĀÑCARĀTRA AND THE AHIRBUDHNYA SAṂHITĀ. By F. O. Schrader, Ph.D. Cloth .. 3 0

1920

6. YOGA UPANIṢADS—20—with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin Edited by Paṇḍit A. Mahadeva Sastrī, B.A. . 5 0

1921

7. SĀMĀNYA VEDĀNTA UPANIṢADS—24—with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin. Edited by Paṇḍit A. Mahadeva Sastrī, B.A. ... 5 0

1923

8. VAIṢṬYAYA UPANIṢADS—14—with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin Edited by Paṇḍit A. Mahadeva Sastrī, B.A. ... 4 0

1925

9. SĀIVA UPANIṢADS—15—with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin Edited by A. Mahadeva Sastrī, B.A. .. 3 0
10. ŚĀKTA UPANIṢADS—8—with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin Edited by Paṇḍit A. Mahadeva Sastrī, B.A. ... 2 8

1926

11. CATALOGUE OF SAṂSKṚT MSS in the Adyar Library (revised) Edited by the Paṇḍits of the Adyar Library under the direction of Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil.(Oxon), 2 Vols. Each ... 3 12

1929

12. **SAMNYĀSA UPANIṢADS—17—**with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin. Edited by T. R. Chintamani, M.A., and the Paṇḍits of the Adyar Library, under the direction of Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon) ... 4 0
13. **RUKMIṆĪ KALYĀṆA MAHĀ KĀVYA** by Rājacūḍāmaṇi Dīkṣita. Edited by the Paṇḍits of the Adyar Library and Mr. T. R. Chintamani, M.A., under the direction of Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon) ... 2 0

1933

14. **UNPUBLISHED MINOR UPANIṢADS** with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin. Edited by the Paṇḍits of the Adyar Library, under the direction of Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon) ... 5 0

1936

15. **TEN MAJOR UPANIṢADS** with the Commentary of Śrī Upaniṣad Brahma Yogin. Edited by the Paṇḍits of the Adyar Library under the direction of Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon.)
- Is'a to Aitareya, Vol. I ... 4 8
- Chāndogya and Bṛhadāraṇyaka, Vol. II ... 6 0
- Vol. I Boards } ... 9 8
- Vol II .. }

1937

16. **MELARĀGAMĀLIKĀ** of Mahāvaidyanātha Śivan. Edited by Paṇḍit S. Subrahmanya Sastrī, F.T.S. ... 2 0

1938

17. **SAMGRAHACŪṢĀMAṢI**—Edited by Paṇḍit S. Subrahmanya Sastrī, F.T.S. with a critical Introduction in English by T. R. Srinivasa Aiyangar, B.A., L.T. ... 5 0
18. **PRATYABHĪJĀNĀṆḌAYAM** (The Secret of Recognition) with English Translation and Notes by K. F. Leidecker, M.A., Ph.D.; Text edited by the Staff of the Adyar Library under the direction of Dr. G. Srinivasa Murthi, B.A., B.L., M.B. & C.M., Vaidyaratna, Hon. Director, Adyar Library. ... 3 0
19. **BHAVASAṆKRĀNTI-SŪTRA** AND NĀGĀRJUNA'S **BHAVASAṆKRĀNTI ŚĀSTRA**—with the Commentary of Maṇḍeyanātha—with English Translation by Paṇḍit N. Aiyaswami Sastrī, Tirupati. ... 2 4
20. **YOGA UPANIṢADS**. Translated into English by T. R. Srinivasa Aiyangar, B.A., L.T., and Paṇḍit S. Subrahmanya Sastrī, F.T.S. ... 5 0

21. * **WHERE THEOSOPHY AND SCIENCE MEET** (in four Parts) by a body of experts—*Edited by Professor D. D. Kanga, M.A., I.E.S. (Reid.)*
Part 1. Nature—From Macrocosm to Microcosm	...	2 8
Part 2. Man—From Atom to Man	...	2 8
Part 3. God—From Humanity to Divinity	...	2 8
Part 4. Some Practical Applications	...	2 8

1939

22. **RGVEDAVYĀKHYĀ, MĀDHAVAKRĪTĀ**—*Edited by Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon) Vol. I.* ... 6 0

1940

23. **THE NUMBER OF RASAS** By V Raghavan, M.A., Ph. D., Department of Sanskrit, University of Madras, with a Foreword by Prof. M. Hanyansa, M.A., formerly Professor of Sanskrit Maharajah's College, Mysore ... 3 0

1941

24. **SĀMĀNYA VEDĀNTA UPANIṢADS**—Translated into English by T. R. Srinivasa Aiyangar, B.A., L.T., and Paṇḍit S. Subrahmanya Sastri, F.T.S. ... 5 0
25. **BHAGAVADGĪTĀRTHAPRAKĀŚIKĀ** of Upaniṣad Brahmayogin (Samskṛt). Edited by the Paṇḍits of the Adyar Library with an Introduction by Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D.Phil. (Oxon.) ... 4 0
26. **SĀMAVEDA-SAMHITĀ**—With the Commentaries of Mādhava and Bharatasvāmīn Edited by Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon.) ... 6 0
27. **RĀJA DHARMA** (Dewan Bahadur K. Krishnaaswami Rao Lectures, 1938, University of Madras) by Rao Bahadur K. V. Rangaswami Aiyangar, M.A. ... 3 8
28. **VARIĀSĪYĀNAHASYAM** of Bhāṣurānandanātha (2nd Edition) by Paṇḍit S. Subrahmanya Sastri, F.T.S. (with English Translation) ... 2 8
29. **VYAVAHĀRANIRŪPĀYA OF VARADARĀJA**—Edited by Rao Bahadur K. V. Rangaswami Aiyangar, M.A., and A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T. Adyar Library with a FOREWORD by Sir P. S. Sivaswami Aiyer, K.C.S.I., C.I.E., LL.D. ... 15 0
30. **SAMGĪTARATNĀRAKA**—With the Commentaries of Catura Kālānātha and Sigṇabābhūpāla Edited by Paṇḍit S. Subrahmanya Sastri, F.T.S. Vol. I (Adhyāya 1) ... 9 0

* Published under the auspices of the Adyar Library Association.

1942

31. CATALOGUE OF THE ADYAR LIBRARY, Western Section part 1—
prepared under the direction of Bhikshu Arya Asanga, Jt. Direc-
tor and Curator, Western Section, Adyar Library ... 5 0
32. ĀLAMBANAPARIKṢĀ AND VṚTTI by Dīnāga with English transla-
tion, Tibetan text etc. by Paṇḍit N. Aiyaswami Sastri, Tirupati 3 8
33. SOME CONCEPTS OF ALAṆKĀRA ŚĀSTRA by V. Raghavan, M.A.,
Ph. D., University of Madras ... 4 0
34. VEDĀNTAPARIBHĀṢĀ—with English translation and Notes by
Prof. S. S. Suryanarayana Sastri, M.A., B.Sc. (Oxon.), Bar-at-
Law, Reader, Head of the Department of Philosophy, Uni-
versity of Madras ... 2 12
35. A DESCRIPTIVE CATALOGUE of the Sanskrit Manuscripts in the
Adyar Library by K. Madhava Krishna Sarma, M.O.L., under
the direction of Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D. Phil. (Oxon.)
Vol. I—Vedic ... 15 0
36. ŚRĪ PĀÑCARĀTRA RAKṢĀ of Śrī Vedānta Deśika—Edited by
Vaidyaratna Paṇḍit M. Duraiswami Aiyangar and Vedānta
Śiromapi T. Venugopalacharya, with an Introduction in English
by G. Srinivasa Murthi, Hon. Director, Adyar Library. ... 4 8
37. CATALOGUE OF THE ADYAR LIBRARY, Western Section, part 2,
prepared under the direction of Bhikshu Arya Asanga, Jt.
Director and Curator, Western Section. ... 6 0
38. CATURDAŚĀLAṂKĀṢĪ OF GAḌĀDHARA with three commentaries—
Edited by Paṇḍit N. Santanam Aiyar. Vol. I. ... 4 8

1943

39. PHILOSOPHY OF VIŚIṢṬĀDVĀITA by Prof. P. N. Srinivasachari,
M.A., Retired Principal, Pachaiyappa's College, Madras. ... 10 0
40. VĀDĀVALĪ OF JAYATĪRTHA with English translation and Notes by
P. Nagaraja Rao, M.A. Sir Sayaji Rao Fellow, Benares Hindu
University ... 4 0
41. SPINOZIAN WISDOM OR NATURAL RELIGION by James Arther ... 2 12
42. UŚĀYIRUDDHA of Rāma Pāpavāda. Edited by Paṇḍit S. Subrah-
manya Sastri, F.T.S. and Prof. C. Kunhan Raja, M.A., D.Phil.
(Oxon.) ... 3 8

PAMPHLETS

1939

- A VARIANT VERSION OF THE LĀGṆIKĀYRA (Reprinted from the
Adyar Library Bulletin, October, 1939). Edited by K. Madhava
Krishna Sarma, M.O.L. ... 0 3

1940.

- THE RĀJAMRGAṆKA OF BHOJA. (Reprinted from the Adyar Library Bulletin, October, 1940). Edited by K. Madhava Krishna Sarma, M.O.L. ... 0 4

1942

- THE ŚAT PAÑCĀŚIKĀ, a Śilpaśāstra manual. (Reprinted from the Adyar Library Bulletin, February 1942). Edited by K. Madhava Krishna Sarma, M.O.L. ... 0 5
- THE PRAMĀṆAMAṆJARI OF SARVADEVA. (Reprinted from the Adyar Library Bulletin, May, 1942). Edited by K. Madhava Krishna Sarma, M.O.L. ... 0 6
- A List of Manuscripts (Reprinted from the Adyar Library Bulletin Oct., 1942) ... 1 0
- THE PATH OF GREATNESS. (Reprinted from the Adyar Library Bulletin, December, 1942), by Dr G. S. Arundale, M.A., D.Lit. 0 6

1943

- VIŚEṢĀMṚTA of Tryambaka Miśra Edited by H. G. Narahari, M.A. (Reprinted from the Adyar Library Bulletin, May, 1943). ... 0 10
- A SANSKRIT LETTER OF MOHAMAD DARA SHUKOH with English Translation and Notes by Dr. C. Kunhan Raja, M.A., D.Phil. (Oxon) Reprinted from the Adyar Library Bulletin, Oct. 1940, May and October, 1943. ... 0 12

IN THE PRESS

1. ĀVALĀYANAGRHYA-SŪTRA—With Devasvāmī Bhāṣya—Edited by Swami Ravi Tīrtha
2. ĀVALĀYANAGRHYA-SŪTRA (Bhāṣya of Devasvāmī). Translated into English by A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T., Adyar Library.
3. JIVĀNANDANAM OF ĀNANDARĀYANARHI with a Commentary by Vaidyaratna Paṇḍit M. Duraiswami Aiyangar Edited by Vaidyaratna G. Srinivasa Murthi, B.A., B.L., M.B. & C.M. and Vaidyaratna Paṇḍit M. Duraiswami Aiyangar
4. VAIṢṬYAVA UPANIṢADS—Translated into English by T. R. Srinivasa Aiyangar, B.A., L.T. and Dr G. Srinivasa Murthi, Hon. Director, Adyar Library.
5. NYĀYAKUSUMĀṆJALI of Udayanācārya—Translated into English by Swami Ravi Tīrtha
6. THE ĀPASTAMBAŚMṚTI—Edited by A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T., Adyar Library
7. THE ACYUTARĀYABHYUDAYAM of Rājanātha Paṇḍita—Sargas 7 to 12—by A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T., Adyar Library

8. GAUTAMASMṚITI—Edited by A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T., Adyar Library.
9. KĪLĀDARŚA OF ĀDITYA BHATṬA—Edited by Rao Bahadur K. V. Rangaswami Aiyangar, M.A., and A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T., Adyar Library.
10. PAKṢATĀ OF GADĀDHARA—with four commentaries by Paṇḍit N. Santanam Aiyar.
11. HORĀSĀSTRA—with the commentary Apūrvārthapradars'ikā by A. N. Srinivasaraghava Aiyangar, M.A., L.T.
12. VIṢṢUSMṚITI—With the Keśava Vaijayanti of Nanda Paṇḍita. Edited by Rao Bahadur K. V. Rangaswami Aiyangar, M.A., and A. N. Krishna Aiyangar, M.A., L.T., Adyar Library.
13. CATURDASĀLAKṢAṆĪ OF GADĀDHARA with three commentaries. Vol. II and III. by Paṇḍit N. Santanam Aiyar.
14. SAṂGĪTARATNĀKARA—With the Commentaries of Catura Kallinātha and Siphabhūpāla. Edited by Paṇḍit S. Subrahmaṣya Sastri, F.T.S. Vol II. (Adhyāyas 2, 3 and 4).
15. UNMATTARĀGHAVA OF VIRUPĀKṢA—Edited by Paṇḍit V. Krishnama-charya, and A. N. Krishna Aiyangar M.A., L.T. Adyar Library.
16. Ś'ALISTAMBHASŪTRA—Restored from Tibetan and Chinese Sources—by Paṇḍit N. Aiyaswami Sastri.

WORKS UNDER PREPARATION

1. AVAYAVA OF GADĀDHARA—with commentaries by Paṇḍit N. Santanam Aiyar.
2. VṢṬITARATNĀVALI—with commentary. English Translation and Notes by H. G. Narahari, M.A., Adyar Library.
3. SIDDHĀNTALAKṢYAṆ OF GADĀDHARA with commentaries. Edited by Paṇḍit N. Santanam Aiyar.
4. SĀMĀNYANIKUKTI OF GADĀDHARA with commentaries. Edited by Paṇḍit N. Santanam Aiyar.
5. VYŪTPATTIVĀDA OF GADĀDHARA with commentaries. Edited by Paṇḍit N. Santanam Aiyar.

Agents for our publications :

THE THEOSOPHICAL PUBLISHING HOUSE

Adyar, Madras, S. India